

SPRAWOZDANIE KOMITETU

C. K.

TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO GALICYJSKIEGO

za rok 1875.

W. Lwowie.

Nakładem c. k. Towarzystwa gospodarskiego galic.

Z l. Związkowej drukarni. Hotel Żorża.

1876.

Wyszczególnienie przedmiotów w sprawozdaniu zawartych:

	Stronica
I. Sprawozdanie z czynności Komitetu z r. 1875 . .	1—20
II. Sprawozdanie z czynności Oddziałów	1—16
III. Zamknięcie rachunków za rok 1875	1—34
IV. Budżet przychodów i rozchodów na r. 1876 . . .	35—40
V. Spis imienny wszystkich członków c. k. Towarzy- stwa gospod. galic. z końcem 1875 r. . .	1—16

62121
114

Sprawozdanie Komitetu

c. k. Towarzystwa galicyjskiego gospodarskiego
za rok 1875.

Trzymając się porządku już ustalonego, rozpoczynamy sprawozdanie nasze od **subwencyj rządowych**, które w roku 1875 w porównaniu do lat poprzednich znacznie uszczuplone zostały — cały ich szereg bowiem przedstawia tylko kwotę 23570 złr., rozpadającą na następujące kategorie:

1. Na podniesienie uprawy lnu	1600 złr.
2. Na podniesienie chowu bydła rogatego	3000 „
3. Na podniesienie chowu owiec i trzody chlewnej	1200 „
4. Na cele ogrodniczo-sadownicze	2670 „
5. Na podniesienie pszczelnictwa	500 „
6. Na maszyny i narzędzia rolnicze	1000 „
7. Na statystykę zbiorów	4600 „
8. Na cele naukowe (rolnicze)	2800 „
9. Na wystawę nasion i wystawy oddziałowe	2400 „
10. Na inżyniera kultury	1200 „
11. Na premiowanie gospodarstw wzorowych	2600 „

Razem j. w. 23570 złr.

Oprócz tego przeznaczyło wysokie Ministerstwo z pozostałości w przechowaniu Towarzystwa będących kwoty pewne, już to na cele dawniej wskazane, już to na cele nowe — które jako wykazane w dołączonych rachunkach tutaj pomijamy, ograniczając się jedynie na wymienieniu tych, które do kasy Towarzystwa świeżo wpłynęły. W sprawozdaniu jednakże będzie i o nich mowa.

I. Subwencya uprawy lnu.

Najważniejszą czynnością w tym dziale subwencyjnym była kwestya umieszczenia szkoły lnianej, której pozostanie w Grzędzie z powodów w poprzednim sprawozdaniu przytoczonych było niemożliwe.

Toczono w tej mierze rokowania z właścicielem Suchejewoli p. Janem Breuerem, jakoteż z gminą m. Gródka. Ze względu wszakże, że umieszczenie szkoły w majątku prywatnym, według dotychczasowych doświadczeń, nie dawało rękojmi stałości — a koszta adaptacji, które według sporządzonego kosztorysu wypadły bardzo znaczne, w razie zwinięcia szkoły tamże byłyby bezpowrotnie stracone, odstąpiono od projektu założenia szkoły w Suchejewoli — a całą usilność skierowano ku przeniesieniu jej do Gródka, gdzie jak wiadomo, gmina odstępywała bezpłatnie dla użytku szkoły dwa grunta „Ujeżdżalnię i Leszczówkę“ o 22 morgach przestrzeni, zobowiązując się nadto dostarczyć z lasów swoich według możliwości materiały potrzebny na adaptację budynku i postawienie roszarni — i gdzie szkoła raz przeniesiona miałaby nietylko przyszłość stale zapewnioną, ale i racyę bytu, oraz wszelkie warunki przyszłego rozwoju, gdyż przerzucona w punkt ciężkości uprawy lnu, nie potrzebowalaby się obawiać ani braku surowego produktu do przerabiania, ani też braku uczniów, których podostatkem dostarczyć może ludność tamtejsza, trudniąca się przeważnie uprawą lnu — a nadto połączona z nieustającą roszarnią lnu, stałaby się mogła z czasem dzwignią dobrobytu całej okolicy tamtejszej.

Do traktowania z gminą m. Gródka, jakoteż wyszukania lokalności na pomieszczenie szkoły, której gmina dać nie mogła, uproszony został członek Tow. p. Zygmunt Zuker, Przewodniczący Oddziału Rudeńskiego p. Henryk Janko, członek Komitetu p. Teodor Kulczycki, którzy po załatwieniu czynności przedwstępnych zjechawszy w dniu 3. Sierpnia do Gródka, przy współudziale naczelnika gminy, p. Henzega, zawarli ostateczną umowę tak z gminą co do gruntów, jakoteż z właścicielem realności Herszem Blaserem co do najmu lokalu na pomieszczenie tymczasowe szkoły, za czynszem miesięcznym 30 złr. Umowę tę zatwierdził Komitet na posiedzeniu d. 4. Sierpnia — a uchwalwszy równocześnie: przenieść szkołę stale do Gródka, i nadać jej odtąd nazwę „Zakładu uprawy i wyprawy lnu“ — a to ze względu na połączyć się z nią mającą roszarnię lnu, wydał polecenie podinstruktorowi Górskiemu, aby się zajął natychmiastowem przeniesieniem Szkoły, tj. pozostałych rekwizytów i zapasów szkolnych do Gródka, co też w m. Sierpniu dokonaniem zostało.

Celem zaś pomieszczenia stałego szkoły zaproponowała też komisya zakupno realności L. 175, tuż przy gruncie „Ujeżdżalnia“ z drugiej strony rzeki położonej, od sierot Kostrzembskich — a Komitet upatrując w tem interes korzystny, gdyż cena realności równała się zaledwie pięcioletniemu czynszowi dzierżawnemu, upoważnił Komisję do jej zakupna, uprosiwszy równocześnie naczelnika gminy p. Henzega do usunięcia przeszkód, stojących na zawadzie nabyciu budynków rzeczonych, stanowiących majątek sierociński. Jakoż za uprzejmem współdziałaniem p. Henzega, na którego ręce 300 złr. zadatku wypłacono, przyszło kupno do skutku. Kontrakt zawarty z opiekunem sierot p. Daszkiewiczem, za cenę kupna 1700 złr. na własność Towarzystwa, przyjęty został przez Komitet d. 17. Września — i zatwierdzony przez Sąd krajowy — z zawarowaniem kilku drobnych formalności, których wykonanie nie przedstawia najmniejszej trudności.

Po dopełnieniu czynności powyższych przystąpił Komitet na posiedzeniu d. 12. Października do ostatecznego załatwienia sprawy organizacji Zakładu. — Wydelegowano zatem pp. Zukra i Prześlakiewicza dyrektora Gródeckiej Szkoły wydziałowej, do odebrania gruntów od miasta, dawszy im pełnomocnictwo stosowne — a że grunta były wydzierżawione, upoważniono komisję do ugodzenia i wypłacenia odstępnego obecnym dzierżawcom, jako też do wyasygnowania podatków rządowych; zamianowano p. Prześlakiewicza Inspektorem miejscowym Zakładu z płacą 120 złr. rocznie; unormowano dyety i koszta podróży członków komisji lnianej; podinstruktorowi Górskiemu, który kierować ma pracami ręcznymi uczniów Zakładu, podwyższono płacę na 480 złr. rocznie — wykłady zaś teoretyczne w Zakładzie poruczono profesorowi Szkoły Dublańskiej, p. Bastgenowi, który za remuneracją ryczałtową 400 złr. dojeżdżać ma co sobotę do Gródka i w 40 wykładach półtoragodzinnych wyłożyć sposobem popularnym całą teorię poprawnej uprawy i wyprawy lnu. Wreszcie uchwalono rozpisać konkurs na 5 stypendyów do Zakładu, z których jedno podzielone ma być na dwie części równe dla uczniów pochodzących z miasta Gródka — a dzień otwarcia Zakładu naznaczono na dzień 3. Stycznia 1876 r.

Nadanie stypendyów nastąpiło d. 18. Grudnia. Całe stypendya po 165 złr. przyznane zostały: Bronisławowi Grochowalskiemu, Józefowi Górskiemu, Ferdynandowi Skalińskiemu, Antoniemu Myjakowi; pół-

stypendya zaś po 82 złr. 50 ct. uczniom z miasta Gródka Błażejowi Didusze i Michałowi Mołodyńskiemu, którzy wszyscy na czas oznaczony stanęli — i dnia 3. Stycznia b. r. nastąpiło uroczyste otwarcie Zakładu w obecności Władz rządowych i autonomicznych, delegatów Komitetu i reprezentacyi m. Gródka, jako też licznie zebranych członków Oddziału Rudeńsko-Gródeckiego, którzy w tym dniu na Walne Zgromadzeni do Gródka przybyli.

Dodać jeszcze winniśmy, iż dla Zakładu zakupiono na razie w Dublanach 35 1/2 cetn. lnu moczonoego, a 5 1/2 cetn. lnu suszonego — sprawiono wagi dziesiętne — wydzielono z biblioteki Towarzystwa wszystkie dzieła fachowe — polecono dosyłać Rolnika — a oprócz uczniów stałych postanowiono przyjmować uczniów dochodzących. Wszyscy też nauczyciele i nauczycielki Szkoły wydziałowej tamtejszej, jakoteż wielu z inteligencyi miejscowej uczęszcza na wykłady p. Bastgena.

Szkołę zaś w Grzędzie zamknięto zaraz po odbytych egzaminach d. 20. Marca 1875. Uczniów rozpuszczono — z wyjątkiem dwóch, z których jeden pozostawał przy podinspektorze dla pomocy do końca Lipca — drugi zaś za zezwoleniem Komitetu zapisał się na kurs gorzelniczy. Po ukończonym roku uwolniono też Instruktora p. Brachtla od służby z dniem 15. Maja — a przyjęto natomiast drugiego podinstruktora p. Lityńskiego — i obaj podinstruktorowie używani bywali przez ten czas do pouczania i kierowania praktycznemi robotami w kraju, gdziekolwiek ich zażądano, mianowicie u x. Taniaczkiewicza w Zakomarzu i u p. Starowiejskiego w Bratkówce; wysłano ich też z okazami lnu na wystawę Stanisławowską, a oprócz tego kierowali oni robotami w Dublanach, jakoteż na miejscu około lnu zakupionego w Grzędzie.

Len i kłaki pochodzące z wyprawy w szkole lnianej w Grzędzie, a to 14 cetn. lnu i 11 cetn. kłaków, sprzedane zostały słynnej przędzalni p. Oberleithnera w Hannsdorfie za sumę ogólną 650 złr., tj. po 36 złr. cetn. lnu, a po 14 złr. przeszło cetn. kłaków.

O jakości tegoż lnu i wyprawy wyraziła się przędzalnia nader pochlebnie — a jak się pobocznie dowiadujemy, szczyła się nim, jako najlepszym towarem, jaki w roku ubiegłym zakupiła — co jest dowodem, że produkcya nasza stanęła już na równi z produkcją zagraniczną.

Nasiona na zasiew r. 1875 sprowadzono w skutek zbyt nielicznych zgłoszeń i w przewidywaniu, iż szkoła gdzie indziej przeniesioną będzie, tylko 2 beczki lnu Rygskiego, które rozdano 6ciu stronom w partyach mniejszych i prócz tego 2 garnce lnu Holenderskiego z zapasów dawniejszych. — Nasiona zaś na zasiew 1876 r. sprowadzono 10 beczek lnu Rygskiego, 3 beczek Pernawskiego, i 4 wory Holenderskiego, których rozdawnictwo niebawem nastąpi. Zgłosiła się też była Rada powiatowa z Nowego Targu z zamówieniem większem (50 b. lnu Rygs. a 5 b. Pern.), po wyjaśnieniu wszakże, że jako leżąca po za obrębem Towarzystwa naszego, z dobrodziejstwa subwencyi korzystać nie może, i że zamówienie tak znaczne przechodziłoby nawet możność funduszów naszych, — od zamówienia i pośrednictwa naszego w sprowadzeniu lnu odstąpiła.

O przyznanej nagrodzie Szkole lnianej za len na wystawie Stanisławowskiej, wspomniemy pod rubryką wystaw.

II. Subwencya chowu bydła.

Przedłożony z początkiem roku zeszłego memoriał, w sprawie przemiany dotychczasowych licytacji bydła rozplodowego na system tworzenia subwencyonowanych obór zarodowych (którego zasady w zeszłorocznem sprawozdaniu podaliśmy), nie zyskał dotąd zatwierdzenia Ministerstwa — a przeto kierunki użycia subwencyi pozostały niezmienione. Wymienimy je pokrótce — i tak:

1. Licytacje bydła. — W obec szczupło wydzielonej subwencyi (3,000 złr.) w roku ubiegłym i niewielkiej już reszty pozostałej z lat poprzednich, rozpisano z uchwały 3. Lipca z. r. tylko jedną licytację na bydło ras alpejskich. Zakupno poruczono profesorowi Pankowskiemu; zadatek dla zasilenia funduszów zakupna podwyższono z 50 złr. na 100 złr. od sztuki. Zgłoszeń wpłynęło od 20 stron na 35 sztuk — a to 8 buhajów i 5 jałówek rasy Szwyc — a 7 buhajów i 15 jałówek rasy Berneńskiej. Sprowa-

dzono zaś ogółem sztuk 30 — mianowicie: 6 buhajów i 12 jałówek rasy Berneńskiej, 7 buhajów i 5 jał. rasy Szwyc, których kupno na miejscu wynosiło 10,087 złr. 65 ct., koszta zakupna, transportu i utrzymania aż do licytacji 3,086 złr. 38 ct. — razem 13,174 złr. 3 ct.

Licytacja (z kolei VII) odbyła się dnia 15. Października na Kortumówce w obec komisarza rządowego i pod kierunkiem osobnej komisji licytacyjnej, w skład której wchodziłi pp. Podlewski, Sobieszkański, Kulczycki, Strusiewicz i Pankowski. Pomimo, że wszyscy licytanci stanęli, pokup nie był ożywiony — i dnia tego zdołano sprzedać tylko 27 sztuk za sumę ogólną 6,886 złr.

Na pozostałe 3 sztuki rozpisano z uchwałą 23. Października ponowną licytację na dzień 5. Listopada. Odbyła się ona na Szumanówce, w rzeczywistości zakupionej na szkołę weterynaryi, pod kierunkiem tejże samej komisji licytacyjnej — i sprzedano tylko 1 sztukę za 191 złr. Pozostałe zaś dwie sztuki sprzedano z uchwały 15. Listopada z wolnej ręki za 330 złr. Razem przeto uzyskano ze sprzedaży 7,407 złr. — a potrąciwszy od tego wypłacone 413 złr. z tytułu opustu 10% dla członków, tudzież koszta druków i ogłoszeń 46 złr. 15 ct. — razem 459 złr. 15 ct. — pozostało w kasie tylko 6,947 85 ct. — a ogólna strata wynosi 6,226 złr. 18 ct. — jest zatem wyższa niż kiedykolwiek poprzednio.

Niepowodzenie to przypisać należy podwójnym przyczynom — raz, że zakupno odbyło się w trudniejszych niż kiedykolwiek warunkach, jakto swego czasu Sz. Oddziały okólnikiem z d. 2. Października l. 1262 zawiadomiliśmy — a powtóre, panująca w roku ubiegłym kryzys gospodarska. — O przebiegu licytacji złożono W. Namiestnictwu relację.

2. Stacyj buhajów z a najem, subwencyonowanych kwotą 50 złr. rocznie, dla użytku włościan — mieliśmy w roku ubiegłym:

- a) w oddziale Rudeńskim stacyj 10 — w Chorośnicy, Dąbrowicy, Doliniauach, Komańnic, Leśniowicach, Michałowicach, Mokrzebach, Sasce, Szeszerowicach i Wistowicach;
- b) w Oddziale Jarosławskim stacyj 4 — w Kisielowie, Surmaczówce, Wulce Pełkińskiej i Żurawiczkach;
- c) w Oddziale Samborskim 3 — w Fulsztynie, Maksymowicach i Wykotach;
- d) w Oddziale Przemyskim 2 — w Batyczach i Tyszkowicach;
- e) w Oddziale Tarnopolskim 2 — w Łoszniowie i Suszczynie;
- f) w byłym Oddziale Husiatyńskim 1 — w Żabińcach.

Nadto przyznano już na rok obecny 2 stacye Oddziałowi Przemyskiemu ze względu na przyłączony doń powiat Birecki, a Oddziałowi Samborskiemu 1 stacyę — których wybór pozostawiono odnośnym Oddziałom.

Przy tej sposobności przypominamy, iż właściciele stacyj buhajów obowiązani są utrzymywać rejestra krów odlatowanych, i odsyłać takowe z końcem roku Komitetowi za pośrednictwem odnośnych Oddziałów.

3. Z własnych stacyj buhajów, zakupionych z funduszów subwencyjnych ubyły następujące w roku ubiegłym: a) w Magierowie (O. Rawski) — b) w Wysocku (O. Samborki) — c) w Drohiczówce, Kalinowszczyźnie i Remaszówce (O. Czortkowski) — razem stacyj 5.

Sprzedażą pozostałych raczą się zająć odnośne Oddziały jak najrychlej, ile że cała odnośna subwencya nietylko już wyczerpana zupełnie, ale nadto obciąża ją niedobór dość znaczny.

4. W dopełnieniu uchwał dawniejszych udzielono też zasiłki dwom Oddziałom na utrzymanie weterynarzy stałych — a to:

- a) Oddziałowi Bóbreckiemu złr. 150;
- b) Oddziałowi Sokalskiemu złr. 220.

Dalsze wszakże subwencyonowanie miejsca mieć nie może, jakto w zeszłorocznem sprawozdaniu wspomnieliśmy.

5. Kosztem subwencyjnym wreszcie, a w części Oddziału odnośnego, wysłano docenta weterynaryi w Szkole Dublańskiej p. Kubickiego (podobnie jak w r. 1869) w Tarnopolskie, dla niesienia pomocy tamtejszym oborom, dotkniętym chorobą gruzy.

Do wiadomości przytem podajemy:

- a) iż Ministerstwo zgodziło się na przedstawionego przez Komitet referenta dla całej Galicyi do zbadania rozpołożenia i pożyteczności ras bydła, w osobie p. Pańkowskiego — i wezwało go na konferencyę odnośną, która się odbyła w Wiedniu d. 11 Kwietnia z. r.;
- b) iż wniesiono petycyę do Sejmu o subwencyę 3,200 złr. na zbadanie chowu bydła w kraju, przez Komitet zaprojektowane;
- c) iż zwrócono funduszowi subwencyi chowu bydła 1,360 złr., zaliczonych na zakupno obory zarodowej w Dublinach — a uwidoczniło takowe jako osobny fundusz obory; wreszcie:
- d) iż na rekvizycyę c. k. władzy finansowej wypłacono 30 złr. 67 ct. w srebro, czyli 33 złr. 63 ct. w banknotach, tytułem cła należnego za sprowadzone w r. 1873 z zagranicy bydło rozplodowe.

III. Subwencya chowu owiec i trzody chlewnej.

Przyznana w r. 1875 subwencyę na kupno owiec 600 złr., i tyleż na trzodę chlewną — razem 1,200 złr. rozdzielono uchwałą z dnia 4 Sierpnia według wskazówek VI. Rady Ogólnej pomiędzy Oddziały, na podstawie zgłoszeń ztamtąd otrzymanych — a ze względu, iż zgłoszeń było więcej o subwencyę trzody chlewnej, przytem iż fundusz zakupna owiec miał jeszcze małą pozostałość rozporządzalną, postanowiono odjąć 300 złr. z rubryki chowu owiec, i tąż kwotą zasilić subwencyę trzody, poczem przyznano:

- a) na kupno owiec Oddziałowi Przemyskiemu 200 złr., Oddziałom Tłumackiemu i Rawskiemu po 100 złr. — razem 400 złr.;
- b) na kupno trzody chlewnej: Oddziałom Buczacz i Przemyśl po 200 złr., Oddziałowi Sokal 150 złr., Oddziałom Rawa, Rohatyn i Tłumacz po 100 złr., Oddziałowi Lwowskiemu 50 złr. — razem 900 złr.

Oddziałom pozostawiono przytem zupełną swobodę tak co do wyboru ras, jakoteż co do sposobu użycia subwencyi — a mianowicie, czy zechcą użyć takowej na licytacyę, losowanie, lub też na tworzenie gniazd zarodowych — i tylko ten jeden założono warunek (na zapytanie Oddziału Tłumackiego), iżby do licytacji przypuszczani byli nietylko członkowie, ale wszyscy gospodarze w ogóle; członkom wszakże dozwolono opuszczać 10% z ceny kupna, również jak przy licytacyach bydła rogatego.

IV. Subwencya sadownicza.

Z powyż wykazanej kwoty 2,670 złr. przypada:

a) Dla Towarzystwa ogrodniczo sadowniczego we Lwowie na cele ogólne	300 złr.
b) Dla szkoły ogrodniczej przy temże Towarzystwie	670 złr.
c) Dla Towarzystwa gospodarskiego, z uwzględnieniem Zakładu pomologicznego w Brzeżanach	1700 złr.
Razem	2670 złr.

Pierwszą i drugą kwotę wypłacono Towarzystwu ogrodniczemu za kwitem, pod d. 30 Sierpnia 1875 i 17 Stycznia b. r. —

Z kwoty zaś ostatniej jakoteż pozostałości z lat poprzednich przyznano:

a) Na ogród botaniczny w Dublinach	200 złr.
b) Uczniowi szkoły ogrod. przy ogrodzie botanicznym Józefowi Garczyńskiemu — stypendyum	180 złr.
c) Towarzystwu sadowniczemu we Lwowie na dwa stypendya przy szkole ogrodniczej	240 złr.
d) Temuż Towarzystwu na bezpłatne rozdawanie szczepów, zasiłek	160 złr.
e) Nauczycielowi Ciorochowi za rozpowszechnienie nauki sadownictwa między ludem, przyznano na przedstawienie Oddziału Rudeńskiego premium sadownicze	20 złr.

Pozostałą resztą rozporządzi Komitet w myśl wskazówek W. Ministerstwa.

Dodajemy przytem, iż z przyznanych w r. 1874 dwóch premii sadowniczych za szkółki owocowe, premium przyznane p. Arkadyi Czajkowskiej, wypłacone zostało w roku bieżącym — drugiego zaś zrzekł się p. Szymon Padlewski, nie przyjmując warunku doń przywiązanego rozdania 200 szczepów bezpłatnie; dalej, iż nad Towarzystwem ogrodniczo-sadowniczym we Lwowie (któremu poparcia nie odmawiano nigdy), rozciągnięto ściślejszą opiekę w ten sposób, iż dwom członkom Komitetu poruczono rozpatrzenie się szczegółowe w czynnościach i działalności tegoż Towarzystwa; wreszcie iż w egzaminach szkoły ogrodniczej tegoż Towarzystwa, brał Komitet udział przez delegata swego p. Jakóba Wiktora.

V. Subwencya pszczelnicza.

Sprawa rozpisanego w r. 1874 konkursu na premia za pasieki wzorowe załatwioną została na posiedzeniu d. 13 Marca 1875 i po dokładnem ocenieniu współbiegających się, przyznano premia następujące:

Premium pierwsze 75 złr. p. Feliksowi Lipskiemu, właścicielowi pasieki wzorowej o 300 pniach — uli ramkowych Dzierżona w Bajkowie (O. Tarnopolski).

Premium drugie 50 złr. p. Ignacemu Rzepeckiemu, gospodarzowi ze wsi Strzelisk (O. Bóbrecki), który począwszy od 1 ula prostego w r. 1854, doszedł stopniowo do posiadania 200 pni, w ulach rozmaitej konstrukcyi, przeważnie zaś w ulach ramowych Dzierżona przez siebie ulepszonych.

Premium trzecie 25 złr. p. Michałowi Czerepaszyńskiemu, nauczycielowi ludowemu i pszczelarzowi ze starych Bohorodczan (O. Horodeński), który zaczynając rozwijać swą pasiekę od 2 krągłaczków w r. 1858, doszedł ostatecznie do 200 pni, w ulach Dzierżona, jakoteż własnej konstrukcyi „ramczakach“ zwanych. —

Nadto w obec licznej kompetencyi i przedmiotów godnych uwzględnienia przyznano:

- a) 5 nadkonkursowych nagród pieniężnych po 10 złr. pp. Stanisławowi Katyńskiemu, nauczycielowi ludowemu w Pasieczny (O. Stanisławowski) — Janowi Świszczowi, gospodarzowi z Kropiwnik (O. Stryjski) — Janowi Suchorowskiemu, nauczycielowi ludowemu w Staninie (O. Kamioncki) — Józefowi Tarnawieckiemu, nauczycielowi lud. w Przemyślanach (O. Przemyślański) — Michałowi Kliczewskiemu, pszczelarzowi z Mołodiatyna (O. Horodeński);
- b) po 1 egzemplarzu dzieła Lubienieckiego pp. Stanisławowi Toczyskiemu, nauczycielowi ludowemu ze Świerza (O. Przemyślański) i Edmundowi Porzyckiemu, nauczycielowi ludowemu w Berlinie (O. Brodzki) — wreszcie:
- c) młynek do wypróżniania plastrów miodnych p. Atanazemu Danilewiczowi, nauczycielowi ludowemu w Trybuchowcach (O. Przemyślański).

Na osobne zaś przedstawienie Oddziału Przemyskiego przyznano listy pochwalne za pasieki wzorowe, i po 1 egz. dzieła Lubienieckiego: ks. Janowi Nazarewiczowi z Pniukucia i p. Karolowi Grocholowskiemu z Hussakowa; a na przedstawienie Oddziału Horodeńskiego 1 egz. dzieła Lubienieckiego p. Teodorowi Sucharowskiemu, naucz. z Horodenki.

Poparto też podanie Towarzystwa pszczelniczego w Kołomyi o subwencję rządową na urządzenie wystawy pszczelniczej we Lwowie — a w uwzględnieniu, iż rezolucya wczas nadejść nie mogła, zaliczono z funduszków własnych 200 złr. zasiłku, i dano z zapasów Towarzystwa 5 medalów śr. rząd. i 5 bronz., które Ministerstwo następnie zwróciło, zezwalając równocześnie na pokrycie zaliczki udzielonej z funduszków subwencyjnych.

Z udzielonej zaś subwencyi w r. 1875 przyznano:

a) Towarzystwu pszczelniczo-sadowniczo-jedwabniczemu w Kołomyi, z Oddziałami we Lwowie i Olejowie	200 złr.
b) Oddziałowi Lwowskiemu	100 złr.
c) Oddziałowi Sokalskiemu	50 złr.

Podania zaś Towarzystwa pedagogicznego o zasiłek na założenie dwóch pasiek w Oddziale Borszczowskim nie uwzględniono.

VI. Subwencya na narzędzia rolnicze.

Zarezerwowana w r. 1874 subwencya 500 złr. na maszyny i narzędzia rolnicze, została ostatecznie przez Ministerstwo roln. odmówioną; ztąd obdzielenie dalsze Oddziałów, które się podówczas o subwencyą zgłosiły, było niemożliwe.

Z wydzielonej zaś nowej subwencyi 1000 złr. w r. 1875 przyznano w zasadzie z uchwały 4 Sierpnia 1875 Oddziałowi Horodeńskiemu 200 złr., Oddziałowi Jarosławskiemu, Kamioneckiemu, Przemyskiemu i Sokalskiemu po 150 złr., Oddziałom Sanockiemu i Złoczowskiemu po 100 złr. — razem 1000 złr. — z zastrzeżeniem, że subwencya udziela się z wykluczeniem losowania, tylko na licytacje, składy narzędzi lub na spółki maszynowe, których tworzenie jak najbardziej zalecono.

Przedmiot ten ostatni przyjęto w program X. Rady Ogólnej, a Ministerstwo przyobiecało nadesłać statut subwencyonowanych spółek maszynowych.

Wyplata jednak przyznanych subwencyj w r. 1875 nastąpić nie mogła, gdyż odnośna asygnacya dopiero d. 4 Sierpnia b. r. Komitetowi doręczoną została.

VII. Subwencya statystyczna.

Zakres prac z działu statystyki rolniczej, podjętych przez Komitet z pomocą udzielonej na ten cel przez Ministerstwo rolnictwa subwencyi, rozszerzył się znacznie w roku bieżącym. I tak już z wiosną zarządzo kosztem subwencyi statystycznej zbieranie dat, by na ich podstawie można było co dwa tygodnie podawać raporty peryodyczne o stanie zasiewów i w ogóle o nadziejach zbioru. Zaproszeni na korespondentów obywatele wywiązali się z tego zadania z uznania godną gorliwością, raporta nadsyłano z wszystkich okolic kraju, co postawiło Komitet w możności dostarczania Ministerstwu krótko zebranych raportów z całego kraju i zestawiania obszerniejszych sprawozdań o stanie zbiorów, ogłaszanych w Gazecie Lwowskiej.

Weześniej, niż w innych latach rozpoczęto także czynności około statystyki zbiorów w obrębie Towarzystwa, udając się za pośrednictwem Rad Oddziałowych naprzód do właścicieli większych posiadłości, by na udzielonych każdemu z osobna formularzach wykazali: ile gruntów wzięto pod uprawę w roku bieżącym i pod jaką uprawę. Wiele materiału udało się nam uzyskać w ten sposób przy pomocy Rad Oddziałowych, tak, że z wielu stron potrzebowaliśmy sprawozdań z gmin typowych tylko co do stosunku uprawy w mniejszych posiadłościach, w reszcie zaś kraju, pozostaliśmy przy dotychczasowym systemie obliczeń, na podstawie sprawozdań z gmin typowych zarówno co do obszarów dworskich jak i gruntów włościańskich.

Spżytkowując jedno i drugie tj. formularze wypełnione przez producentów wprost i sprawozdania Delegatów strefowych, mając daty co do uprawy tytoniu, udzielone nam uprzejmie przez c. k. krajową Dyrekcyę skarbu, mając nadto daty co do uprawy chmielu dostarczone po większej części przez samych producentów — ustanowiliśmy i przesłali c. k. Ministerstwu w oznaczonym terminie tablicę roli uprawnej i tablicę zbiorów w r. 1875.

Według tych elaboratów przedstawia się, iż:

Pod uprawę pszenicy	wzięto	410.560 morgów	Pod uprawę ziemniaków	wzięto	345.060 morgów
„ „ żyta	„	694.235 „	„ „ buraków	„	10.915 „
„ „ jęczmienia	„	536.635 „	„ „ koniecz. na nas.	„	21.220 „
„ „ owsa	„	758.240 „	„ „ koniecz. na paszę	„	62 645 „
„ „ hreczki	„	164.705 „	„ „ innych past. rośl.	„	43.360 „
„ „ kukurudzy	„	90.170 „	„ „ chmielu	„	925 „
„ „ prosa	„	30.470 „	„ „ lnu	„	30.235 „
„ „ grochu	„	88 615 „	„ „ konopi	„	38.335 „
„ „ rzepaku	„	8 595 „	„ „ tytoniu	„	4.835 „

Z roli uprawnej pozostawiono ugorem w 1875. r. 976.359 morgów, z łąk zaś w ogólnym obszarze 1,463.301 morgów skoszono 998.925 morgów.

W porównaniu z rokiem ubiegłym tj. r. 1875 przedstawia się rezultat zbiorów o wiele niższym w ogóle — i tak zebrano przeciętnie:

Z morga pszenicy	10.88 mierzyc	Z morga ziemniaków	94.06 mierzyc
„ żyta	9.50 „	„ buraków	186.55 „
„ jęczmienia	7.92 „	„ konieczyny na nasienie . . .	1.34 „
„ owsa	8.73 „	„ konieczyny na paszę	21.43 cetnar.
„ hreczki	10.86 „	„ siana	19.24 „
„ kukurudzy	13.78 „	„ innych pastewn. roślin . . .	15.21 „
„ grochu	6.45 „	„ chmielu	5.29 „
„ prosa	14.27 „	„ lnu	8.46 „
„ rzepaku	15.55 „	„ konopi	8.98 „
		„ tytoniu	7.77 „

Dążąc stopniowo do zapoznania się z rezultatami pracy rolnika, nie tylko w granicach produkcji czysto rolnej, zażądało nadto Ministerstwo, byśmy zestawili ilość uzyskanego nabiału od bydła rogatego, owiec i kóz, jakoteż rezultat produkcji wełny. Zadanie to było nam wytkniętem już i w zeszłym roku, wypracowaliśmy odnośny elaborat; obecnie jednak podjęliśmy się go na nowo w chęci wypracowania go dokładniej, do czego w roku zeszłym zbywało nam na danych co do ilości bydła rogatego, owiec i kóz w pojedynczych strefach gospodarskich. Niedostatek ten usunęliśmy świeżo, rozliczywszy rezultaty konskrypcji z r. 1869, zestawione według powiatów politycznych, na nasze strefy gospodarskie.

Z pomocą tego rozliczenia przeprowadzimy ściślej obliczenie produkcji nabiału i wełny — i mamy niepłonną nadzieję, podołania dalszemu zadaniu wytkniętemu przez Ministerstwo, by w szacunkowych cyfrach, dać obraz spożytkowania uzyskanego nabiału, tj. ile nabiału i pod jaką formą dostaje się w handel a ile pozostaje na konsumpcję. Dat w tym celu dostarczono nam z całego kraju — i na ich podstawie sądzimy, iż mimo całej trudności zadania, wywiążemy się zeń o ile można dobrze, a przytem zyskamy prócz tego dla siebie materiały bogate do ocenienia stosunków gospodarstwa mlecznego, a mianowicie dojności krów.

Wypłata wynagrodzenia dla naszych delegatów strefowych z r. 1875. jest już w chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania faktem dokonany.

VIII. Subwencya na cele naukowe.

a) rolnicze.

Z wykazanej powyżej sumy 2800 złr. przeznaczyło Ministerstwo: 1000 złr. dla „Rolnika“ a 1800 złr. dla szkoły parobków.

Prócz tego pozwoliło jeszcze z pozostałości z końcem 1874 r. wykazanych, użyć:

a) na budowę szkoły parobków	2551 złr. 69 ct.
b) na budowę laboratorium	6102 „ 83 „
c) na środki naukowe	2000 „ — „
d) na szkołę gorzelniczą	1000 „ — „
e) na kursa weterynaryi	600 „ — „

Decyzję zaś co do przyznanych już w zasadzie dwóch subwencji 3—4000 złr. na laboratorium a 5—6000 złr. na stację torfiarską w Dublanach, odroczyło ostatecznie.

Wymienione powyżej subwencje przejdziemy kolejno.

1. Subwencya Rolnika, wypłacona w dwóch ratach półrocznych po 500 złr., użytą została na cel wskazany, jako zasiłek na wydawnictwo. W zamian za ten zasiłek zobowiązał się Komitet podnieść dotychczasową objętość Przewodnika z ówiarłki na półarkusz — i prócz bezpłatnie dotąd rozsyłanych egzemplarzy Rolnika i Przewodnika, dostarczać peryodycznie krajowej Radzie szkolnej po 200 egzempl. Przewodnika, celem rozdzielania pomiędzy seminarya nauczycielskie i niektóre szkoły ludowe, jakoteż po 12 egz. Rolnika dla użytku seminaryów nauczycielskich; nadto na przypadek zmiany redakcyi w peryodzie udzielania subwencji, zasięgnąć przyzwolenia Wys. Ministerstwa na wybór nowej redakcyi i o wszelkich ważniejszych zmianach w wydawnictwie zawiadamiać Ministerstwo poprzednio.

Warunkom powyższym uczynił Komitet zadosyć; a od początku b. r. otworzył na przedstawienie Dra Günsberga, a w porozumieniu z redakcją, osobną rubrykę dla spraw gorzelnictwa. Okoliczność wszakże że liczba członków do pobierania Rolnika uprawnionych, z każdym rokiem się zmniejsza, a obecnie wynosi już tylko 383 członków — zastanowić się każe, czy możliwem jest wydawanie pisma wymagającego tak znacznego nakładu, dla tak szczupłej ilości stałych odbiorców.

2. Subwencya na utrzymanie Szkoły parobków (1800 złr.) służyła na opędzenie płac prelegentów, płacy nauczyciela nauk elementarnych, na środki naukowe, przykupno maszyn dla szkoły i inne, jakto wykazuje szczegółowo dołączony rachunek. Udzielono też z tych funduszków 3 stypendya po 100 złr. uczniom: Deputatowi, Mazurkiewiczowi i Starczewskiemu; z funduszków zaś prywatnych, rozdano 5 styp., mianowicie z zapisu s. p. A. Jabłonowskiego, 2 stypendya po 100 złr., a z daru J. O. X. Leona Sapięhy, powiększonego małym datkiem ze strony Oddziału Jarosławskiego, nadano 3 styp. po 93 złr. 12 ct. Posadę nauczyciela do nauk elementarnych poruczono p. Grodzkiemu. O stanie szkoły zdano relację Ministerstwu, a rozkład nauk i wykaz prelegentów na miesiące zimowe ogłoszono w Rolniku. O skuteczności tej szkoły zechcą się zresztą przekonać sami szan. członkowie, podczas wycieczki przyjętej w program obecnego Zgromadzenia.

3. Z przyzwolonej na budowę szkoły parobków subw., przeprowadzono budowę w ciągu ubiegłego lata. Prowadzono ją we własnym zarządzie pod kierunkiem prof. Ryłskiego, któremu przyznano z tego tytułu 150 złr. remuneracyi, pod warunkiem, że kwota preliminowana w kosztorysie przekroczoną nie będzie. Mając obecnie budynek osobny, i stosownie rozszerzony, jesteśmy w możności pomieścić większą liczbę uczniów niż przedtem. Stan uczniów wynosi obecnie 12.

4. Subwencya na laboratorium. Wykazana powyżej suma przedstawia ostateczną cyfrę, jaka z subwencji rządowej z końcem roku 1874 na budowę pozostała. Oprócz tego nietknięta jest jeszcze subwencya krajowa 6000 złr. Mając już materyał przysposobiony t. j. cegły i kamień — pragnął Komitet w tym jeszcze roku przystąpić do budowy i wyprowadzić fundamenta przed zimą. Wypracowanie wszakże planu i kosztorysu nie mogło być na czas gotowe, a gdy nadto w wypracowanym planie pewne zmiany niezbędne okazały, odroczone budowę do przyszłej wiosny.

Nadmienić przytem winniśmy, iż pierwotny plan laboratorium rozszerzono, przez dodanie sali wykładowej i aparatu do wytwarzania gazu, dla laboratorium niezbędnie potrzebnego. A że koszta urządzenia sali i gazometru nie były pierwotnym kosztorysem objęte, zażądano subwencji dodatkowej 4000 złr. — i jak już wspomnieliśmy powyżej, uzyskał ją Komitet w zasadzie, jakkolwiek wypłata dotąd nie nastąpiła.

Pokryto też z tej subwencji rozmaite wydatki bieżące, jakoto: koszta łupania i dostawy kamienia, koszta preparatów, urządzenia sali i inne — w skutek czego stan jej obniżył się obecnie.

Asystentem przy laboratorium zamianowano od 13. Lipca p. Kahanego.

5. O subwencji na środki naukowe, wspomniemy tylko tyle, iż mając cel ściśle określony, zgodnie z swem przeznaczeniem zużyta została.

6. Z przyznanej dla Szkoły gorzelniczej subwencji 1000 złr., przeznaczyło Ministerstwo znowu jak w roku zeszłym 800 złr. na utrzymanie szkoły, a 200 złr. na stypendya — z których kwotę

pierwszą wypłacono p. Drowi Günsbergowi, kwotę zaś drugą podzielono na 2 stypendya — i na podstawie propozycji delegata naszego p. Grossa do egzaminu gorzelniczego, (który się odbył d. 30. Lipca) przyznano z uchwały 4. Sierpnia, dwom uczniom tejże szkoły, Edwardowi Kamińskiemu i Marcelemu Szulcowi, dla odbycia dalszej praktyki według wskazówek Dra Günsberga.

Z użycia subwencji w roku zeszłym złożył Dr. Günsberg sprawozdanie, które Ministerstwo przyjęło z zadowoleniem do wiadomości.

8. Na kursa weterynaryi pozwoliło Ministerstwo z pozostałości dawnych użyć 600 złr., Wydział krajowy udzielił 400 złr., razem 1000 złr.

Kwotą tą obdzielono trzy Oddziały, a mianowicie Oddziały Czortkowski i Tarnopolski zasiłkami po 400 złr., zaś Oddział Przemyski kwotą 200 złr., na odbycie kursów w Czortkowie, Tarnopolu i Przemysłu.

Wszystkie powyższe kursa, trwające po dni 15, a Tarnopolski przez dni 17, odbyły się według planu dawniej przyjętego, a któryśmy w osobną stałą instrukcyę ujęli, i do wiadomości wszystkim Oddziałom rozesłali — mianowicie: dwa pierwsze kursa w Tarnopolu i Czortkowie, pod kierunkiem znanego już tak zaszczytnie docenta weterynaryi w szkole Dublanskiej p. Kubickiego. ostatni zaś w Przemysłu pod kierunkiem weterynarza miasta Tarnowa i byłego profesora szkoły Czernichowskiej p. Aleksandra Lütticha. Przejdziemy je szczegółowo w porządku powyższym:

- a) Kurs w Tarnopolu odbył się od 16—31. Sierpnia; słuchaczy stałych było 34, z tych 30 nauczycieli, 3 włościan, 1 oficjalista prywatny. Wykłady zajmowały 4 godzin dziennie, a to dwie godziny ranne poświęcone teoryi, a dwie popołudniowe praktyce. Popis publiczny odbył się wobec reprezentantów władz politycznych, autonomicznych i szkolnych, tudzież członków Oddziału i wypadł bardzo pomyślnie, czego dowodem były nietylko trafne odpowiedzi, ale i opracowany przez słuchaczy materiał, z którym każdy do popisu stanął. Nagród (złożonych z lejka, trokara, puszczadła i igły) rozdano 6 — a to 5. nauczycielom i 1. włościaninowi.
- b) Kurs w Czortkowie, odbył się od 2—17. Września; słuchaczy stałych było 36, a to 17. nauczycieli, 4. włościan, 14. mieszczan i oficjalistów prywatnych, niestałych 7, razem 42. Rozkład wykładów był podobny jak w Tarnopolu. Popis publiczny, odbyty wobec Prezesa Oddziału p. starosty i inspektora szkół, wykazał, iż słuchacze z wielką starannością przykładali się do nabycia tak pożytecznych wiadomości i znakomite odnieśli korzyści. Nagród (składających się z trokara, puszczadła, igły zawłokowej i lejka) rozdano 15.
- c) Kurs w Przemysłu pod kierunkiem p. Lütticha — a zarządem p. profesora Horalewicza, który był gospodarzem kursu — trwał od 7. do 22. Sierpnia włącznie, t. j. przez dni 15 bez przerwy; słuchaczy było 30. Nagród, składających się z pojedynczych narzędzi, jakoto: puszczadła, trokara, lejka etc. rozdano 9 — a z prawdziwą przyjemnością zaznaczamy na tem miejscu, że nietylko korzyści odniesione przez słuchaczy były znakomite, ale że również znakomitym prele-gentem okazał się p. Lüttich, o którego działalności Przewodniczący Oddziału tak się wyraża: „co do mnie, który przez cały czas byłem słuchaczem codziennym, nie mogę jak tylko wyrazić uznanie i podziękowanie p. Lüttichowi, że podjął się tego wykładu i mogę zalecić go wszystkim Oddziałom Towarzystwa gospod., aby starały się uprosić Go do podobnych wykładów. Bezza-przeczenie p. Lütticha możemy zaliczyć do najlepszych weterynarzy w kraju, a co więcej odznaczających się profesorów.“

Witamy więc radośnie nowego współpracownika w przyswajaniu tak potrzebnej dla każdego gospodarza wiadomości, a witamy tem radośniej, że liczba zgłaszających się o takie wykłady Oddziałów ciągle wzrasta. Spodziewamy się zaś, że tak Wys. Rząd, jakoteż Wydział krajowy, rubrykę subwencji kursów weterynaryi dostatniej niż dotąd dotować będą.

Wspomnieć nam jeszcze należy o subwencji na stacyę torfiarską i biblioteki rolnicze.

Kosztorys założenia stacyi torfiarskiej, przedłożony Ministerstwu za pośrednictwem Namiestnictwa jeszcze w r. 1874, obliczony został na 6000 złr.—i obejmował następujące rubryki: a) zakupno kondenzatora, elewatora i pompy wodnej, jakoteż maszyny parowej 4500 złr; b) maszyny do krajania torfu 300 złr.; c) stosownej ilości tacek 300 złr.; d) ustawienie maszyn i kopanie rowów 900 złr. — razem 6000 złr. Kosztorys ten ułożony w porozumieniu z Dr. Breitenlohnerem zyskał zatwierdzenie Ministerstwa — i takowe reskryptem z d. 2 Lutego 1875 subwencją na ten cel w wysokości 5—6000 złr. w zasadzie przyrzekło — mimo jednak przedstawienia Komitetu z d. 31. Sierpnia, iż pożądanem byłoby, ażeby zakupno i ustawienie maszyn dokonano jeszcze w r. 1875, celem rozpoczęcia z wiosną czynności stacyi torfiarskiej, jakoteż wykładów o wyzyskiwaniu torfu i uprawie torfowej, żądanej asygnacyi dotąd nie nadeszło. — Dodać przytem winniśmy, iż z kopaniem torfów w Dublinach zrobiono już początek, a Zakład ma 40.000 cegieł gotowych.

Co do bibliotek rolniczych wzmiankujemy przedewszystkiem, iż biblioteki polskie, przeznaczone do rozdania w drodze konkursu z r. 1874, przyznało Namiestnictwo następującym 4 Oddziałom: Rohatyńskiemu, Rawskiemu, Rudeńskiemu i Sanockiemu, którym też biblioteki rzeczzone przesłane zostały; żądania zaś gmin (podanych w zesłorocznem sprawozdaniu), do których przybyły jeszcze gminy: Kniaziowskie, Niemków i Iwanków — nie uwzględniło.

Na rok zaś 1875 nie wyznaczyło Ministerstwo żadnej subwencji na biblioteki polskie, lecz tylko na dzieła niemieckie, których wybór Oddziałom pozostawiono — kwotę 150 złr. — O decyzji tej zawiadomiono Oddziały, z wezwaniem do zgłoszenia — a rezultatem tego było, iż ostatecznie zgłosiły się tylko 2 Oddziały z żądaniami swemi, które też przedłożono Namiestnictwu do uwzględnienia. Tak skromny wszakże rezultat zgłoszeń upoważniał zarazem Komitet do przedstawienia W. Namiestnictwu, iż krzewienie oświaty gospodarskiej w kraju naszym przez rozdawnictwo dzieł jakkolwiek cennych, lecz pisanych w języku obcym, dla powszechności gospodarskiej nieprzystępnym, nie jest na właściwych torach — proszono zatem, aby na przyszłość cała na podniesienie oświaty gospodarskiej przeznaczona subwencya znowuż jak dawniej do rozporządzenia obu Towarzystw rolniczych krajowych dawana była, a lepszy skutek odpowie niezawodnie usiłowaniam w tym kierunku podjętym.

b) Na cele naukowe leśne.

Osobnej subwencji na dział ten nie wyznaczyło Ministerstwo dla Komitetu — lecz zezwoliło użyć z pozostałości z końcem r. 1874 wykazanej, kwotę 3581 złr. 32 ct. na cele przez Komitet wskazane, a mianowicie: na stypendya naukowe, tudzież na wykształcenie zawodowe inżyniera lasowego, któryby się obznajomił dokładnie z właściwościami handlu drzewem, z wyzyskiwaniem lasów sposobem więcej przemysłowym, wreszcie ze spalaniem drzewa w górach — zalecając równocześnie, iżby się trzymać w granicach kwoty przyzwolonej, a nowych stypendyów nie nadawać.

Do skazówek tych zastosowano się ściśle przy wydatkowaniu z subwencji przyzwolonej. Szczegółowo zaś pokryto z niej następujące wydatki:

- a) trzy stypendya naukowe do akademii leśnej w Mariabrunn pp. Gucklera, Mrówczyńskiego i Gadzińskiego do końca roku szkolnego 1874-5 — od r. zaś szk. 1875-6 dwa stypendya tylko pp. Gucklera i Mrówczyńskiego (gdyż p. Gadziński wysłany był tylko na rok jeden), zniżając im wszakże równocześnie stypendya z 800 złr. na 600 złr. rocznie — a to stosując się do wyraźnych w tej mierze wskazówek W. Ministerstwa;
- b) udzielono zasiłek 80 złr. p. Gadzińskiemu na wycieczkę naukową w Salzburskie i do Tyrolu — i takież sam zasiłek pp. Mrówczyńskiemu i Gucklerowi na wycieczkę do Szlązka;
- c) wyasygnowano p. Henrykowi Strzeleckiemu 120 złr. na podróż do Wiednia, jako delegatowi na kongres leśny; wreszcie:
- d) w dopełnieniu zobowiązań dawniejszych, popłacono rachunki za dostarczone dla szkoły leśnej narzędzia fizykalne i miernicze,

Celem zaś zużycia subwencji w kierunku drugim, zasiągnięto zdania profesora akademii leśnej Dra Exnera, czyli stypendysta p. Gadziński, któremu przy wyjeździe do Mariabrunn zalecono kształcić się przeważnie w kierunku administracyjno-technologicznym, jest dostatecznie przygotowanym, aby mógł z korzyścią odbyć podróż do zakładów przemysłowych drzewa, i wykształcić się na inżyniera-technologa; a po nadejściu bardzo chlubnej opinii Dra Exnera i nadesłaniu planu szczegółowego, przyznano p. Gadzińskiemu stypendyum na rok jeden po 100 złr. miesięcznie — oddając kierunek wykształcenia Drowi Exnerowi, do którego wskazówek ma się ściśle zastosować stypendysta, i zdawać mu peryodycznie raporta.

Nadmienić nam jeszcze wypada, iż od roku szk. 1875-6 przeniesiono akademię leśną z Mariabrunn do Wiednia — i połączono z tamtejszą akademią rolniczą: iż członkiem kuratorji w szkole leśnej zamianowano w miejsce X. A. Sapielhy (który zrezygnował), p. Piotra Grossa — wreszcie, iż do egzaminów w tejże szkole, które się odbyły od 15 do 20 Marca, wydelegowano członka Komitetu p. Kazimierza Obertyńskiego.

IX. Subwencya wystaw.

W okresie 1875 r. odbyły się dwie subwencyonowane wystawy Oddziałowe — w Brzeżanach i Stanisławowie.

1. Pierwsza z nich — wystawa w Brzeżanach, połączona z premiowaniem pługów i premiovaniem bydła — odbyła się od 29 do 31 Maja. Zasiłku rządowego uzyskał Oddział za pośrednictwem Komitetu 400 złr. na premiowanie bydła, 100 złr. na premiowanie pługów, 500 złr. na urządzenie wystawy — razem 1000 złr., jakoteż odpowiednią ilość medalów Towarzystwa, tudzież rządowych (srebrnych i brązowych). Wystawa obejmowała działów 5 — a to: 1) narzędzia i maszyny rolnicze — 2) owce — 3) bydło rogate — 4) konie — 5) płody rolnicze i przemysłowe — z których dział owiec liczył okazów 70, dział bydła okazów 120, dział koni okazów 40. — Medalów rozdano ogółem sztuk 20 — a to: wielkich brązowych Towarzystwa 2, srebrnych rządowych 10, takichże brązowych 8, listów pochwalnych 13. Premii zaś pieniężnych rozdano 10 — a to dwie prywatne, a 8 rządowych — z których to ostatnich, jako pochodzących z funduszu publicznego, obowiązani jesteśmy zdać liczbę. I tak otrzymali:

- a) przy premiowaniu bydła rogatego — za całe obory — pp. Józef Jakóbowicz 100 złr., Józef Bocheński 75 złr., Zygmunt Wiszniewski 50 złr.; — za pojedyncze sztuki — pp. Łukasiewicz, Kowalski i Turkowski po 50 złr., Szeteliński 25 złr. — razem 400 złr.
- b) przy premiowaniu pługów, które się odbyło 29 Maja, otrzymał z 7 konkurujących pługów I. nagrodę (100 złr.) pług do głębokiej orki p. Dajckiego z Podhajec, systemu Ramsona (drugą nagrodę 50 złr. z daru prywatnego p. Krzysztofowicza — otrzymał pług Cichockiego do płytkiej orki, z fabryki pp. Bala i Łączyńskiego).

Wraz z wystawą odbyło się losowanie zakupionych, jakoteż darem otrzymanych przedmiotów: od pp. Józefa Jakubowicza, Stefana Raczyńskiego, Bolesława Wierzchlejskiego i innych. Oddział Lwowski ofiarował na ten cel 3 chustki jedwabne własnej produkcji.

W ogóle wystawa ta, według relacji z Oddziału otrzymanej, miała świetne powodzenie; czego dowodem najlepszym, iż gdy odbyta przed 20stą laty wystawa zajmowała tylko połowę krytej ujeżdżalni wojskowej, obecna zajmowała całą ujeżdżalnię tamtejszą i stajnię hr. Potockiego na 50 koni, a nadto dobudować musiano 2 pawilony na 150 sztuk bydła i 80 owiec — maszyny zaś i narzędzia złożone być musiały pod gołym niebem w przyległym ogrodzie miejskim.

Z przebiegu wystawy złożono Ministerstwu sprawozdanie.

2. Wystawa w Stanisławowie odbyła się w dniach od 18 do 26 Września. Urządzeniem wystawy zajmowała się osobna komisja, pod przewodnictwem p. Stanisława hr. Borkowskiego. Samo położenie Stanisławowa, tuż przy kolei żelaznej, spodziewać się kazalo powszechniejszego udziału, i że wystawa ta będzie raczej okręgową lub nawet krajową, aniżeli Oddziałową — i ten to wzgląd powodował Komitet, iż starał się wyjednać znacniejszą dla Oddziału subwencyę. Jakoż za staraniem Komitetu uzyskał Oddział 1,600 złr. zasiłków rządowych, tudzież 30 med. śr. i tyleż brązowych; zapobiegliwością zaś własną przy-

sporzył jeszcze Oddział ze źródeł innych 705 złr., tak iż suma zasiłków wszystkich wynosiła 2,305 złr. — Suma ta jednak, jakkolwiek znaczna, nie dorównała nawet czwartej części kosztów urządzenia wystawy, jak o tem będzie mowa poniżej.

Wystawa, pomieszczona w ozdobnych umyślnie na ten cel wystawionych budynkach, jakoteż w przytykającym ogrodzie, zawierała 4 działy następujące: 1. Dział inwentarza. — 2. Dział rolnictwa i górnictwa. — Dział leśnictwa i ogrodnictwa. — 4. Dział wyrobów przemysłu.

Dział pierwszy liczył wystawców 43 — drugi wystawców 26 — trzeci wystawców 14 — czwarty wystawców 72 — ogółem 155 wystawców. — Rozdano zaś nagrody następujące: w dziale I. a) za konie: 1 nagrodę pieniężną 5 duk. w złocie, 1 med. śr., 2 bronz i 3 listy pochwalne; b) za bydło: 4 med. śr. 7 bronz.; c) za owce: 3 med. śr.; d) za trzodę chlewną: 2 med. bronz. 1 list pochwalny — w Dziale II i III: 5 med. śr., 5 bronz. i 7 listów pochwalnych — w Dziale IV a) za maszyny: 12 med. śr., 10 bronz., 6 listów pochwalnych i 1 nagrodę pieniężną; b) w oddziale technologicznym: 3 med. śr., 14 bronz. i 29 listów pochwalnych; c) w Oddziale rusznikarskim: 1 med. śr. i 2 listy pochwalne — razem 30 med. śr., 40 bronz. i 48 listów pochwalnych. — W wystawie Stanisławowskiej brała też udział szkoła gospodarstwa wiejskiego w Dublanach, jakoteż Zakład lniiany w Gródku — i uzyskały następujące nagrody: a) szkoła Dublańska medal srebrny, za właściwy wybór rasy Algauskiej i umiejętne prowadzenie obory zarodowej w obranym kierunku — zaś za liczny i pod względem uprzystępnienia nauki rolniczej wysoką wartość posiadający zbiór okazów, list pochwalny; b) Zakład uprawy i wyprawy lnu w Gródku list pochwalny za piękne okazy lnu; nadto c) uczeń szkoły parobków Michał Deputat nagrodę pieniężną 15 złr. za umiejętne ustawienie i prowadzenie różnej konstrukcyi pługów.

Połączona z wystawą loterya fantowa odbyła się d. 26 Września. Fantów zakupiono za kwotę 652 złr. 88 ct., a numera losów wygranych ogłoszono w dziennikach. Jako ilustrację wreszcie co do rozmiarów wystawy pozwolimy sobie przytoczyć dwie cyfry — a to: iż z rozsprzedaży biletów wstępnych uzyskano kwotę 2,201 złr., a koszta ogólne wystawy wynosiły sumę 9,990 złr. 88 ct.

Do uświetnienia wystawy przyczynił się też niemało Zjazd gospodarzy (z kolei II), zwołany przez Komitet w myśl §. 47 statutu na 19 Września i dni następne do Stanisławowa, a który wypadł nierównie świetniej, niż odbyty w r. 1870 podczas wystawy Przemyskiej takż Zjazd I.

Wspomnieć nam jeszcze należy:

- a) iż na obie wystawy, w Brzeżanach i Stanisławowie, wysłano uczniów Dublańskich, na których koszta podróży wyasygnowano do Brzeżan 50 złr., a do Stanisławowa 100 złr.;
- b) iż na przedstawienie Oddziału Stanisławowskiego, aby z wystawą tamtejszą połączona została wystawa nasion z premiowaniem, nie zgodził się Komitet — lecz uchwalił odbyć ją we Lwowie, podczas Zgromadzenia obecnego Rady Ogólnej, według programu pod d. 11 Grudnia do l. 1637 ogłoszonego — przeznaczając na nagrody 19 medalów i 58 dukatów w złocie;
- c) iż do przeprowadzenia kroków przedwstępnych w sprawie wystawy krajowej 1877 r., miano wano z uchwały 15 Listopada osobną komisję, a współdziałanie bratniego Towarzystwa Krakowskiego już uzyskano;
- d) iż zamianowano również komisję do wypracowania statutu dla wystaw specjalnych. Wreszcie:
- e) iż według zawiadomień otrzymanych odbyły się w r. 1875 za obrębem naszym następujące wystawy: wystawa drobiu w Wiedniu — wystawa żeglugi i rybołówstwa w Paryżu — wystawa ogrodnicza w Kolonii, na którą wydelegowano członka Komitetu p. Skwarczyńskiego — wystawa chmielu w Tett nang, w której brano udział — wystawa win w Kolmarze — wystawa środków naukowych w Mödling, na którą wysłano dyrektora Szkoły Dublańskiej p. Strusiewicza — wreszcie wystawa pszczelnicza we Lwowie, o której wspominaliśmy już powyżej pod rubr. subw. pszczeln.

Na rok zaś 1876 projektowane są wystawy: a) w Brukseli — wystawa narzędzi służących do ratunku w razie ognia, wojny i t. d.; b) w Filadelfii — wystawa powszechna; c) w Bubenie (w Czechach) wystawa koni — ta ostatnia odbywa się peryodycznie dwa razy do roku w Marcu i Wrześniu.

X. Subwencya na inżyniera kultury i melioracye.

1. Inżynier kultury. Skład bióra melioracyjnego pozostał tenże sam jak w r. 1874 — a prace tegoż bióra rozpadają znowuż na prace zimowe i letnie. Przez zimowe miesiące, a mianowicie przez Styczeń, Luty i Marzec, a następnie od połowy Października przez Listopad i Grudzień było bióro zajęte obliczaniem i wyrabianiem planów; przez letnie miesiące zaś zbieraniem i wykonywaniem planów na gruncie.

Szczegółowo wykonano następujące roboty:

- a) ukończono wyrobienie planu osuszenia bagien w powiecie Nisko, w dobrach hr. Kińskiego, Hompe-scha i Mniszcha;
- b) wyrobiono plan doprowadzenia wody na młyn jakoteż osuszenia 120 morgów stawiska, w dobrach p. Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego w Markopolu;
- c) obliczono i wyrobiono przedwstępne plany nawodnienia — bez projektu, w dobrach p. Konstantego Pietruskiego: w Stankowie około 150 m., w Hanowcach 291,84 m., w Rudzie 106,19 m.;
- d) wyrobiono zupełny plan nawodnienia łąki w Uhersku, w dobrach p. Zygmunta br. Romaszkana o przestrzeni 310 m.;
- e) wyrobiono przedwstępny plan melioracyi bez projektu, w dobrach p. Władysława Janickiego w Stubnie na przestrzeni 925 m.;
- f) wyrobiono plan drenowania pól w dobrach p. Stanisława Podlewskiego w Kawsku na przestrzeni 27,4 m.;
- g) wyrobiono plan drenowania pól w Serebnem, w dobrach p. Klemensa Postruskiego na przestrzeni 51,9 m.;
- h) przeprowadzono nawodnienie w dobrach ks. Adama Sapięhy w Hrebennem na przestrzeni około 20 m.;
- i) przeprowadzono drenowanie w Zakładzie obłąkanych w Kulparkowie na kilku morgach tylko, gdyż czas słotny i brak robotnika tamował i utrudzał postęp pracy późno rozpoczętej;
- k) zebrano i wyrobiono zupełnie plan drenowania w dobrach p. Stanisława Brykczyńskiego w Dydiatyczach na przestrzeni 181,69 m.;
- l) wyznaczono bez planu naturalne nawodnienie na torfiastej łące, na przestrzeni około 30 m. w dobrach p. Karola Zawadzkiego w Poczapach;
- m) zebrano plan do nawodnienia w dobrach p. Bolesława Augustynowicza w Kniażu na przestrzeni 142,14 m.;
- n) zebrano plan rzeki Złoczówki od Ucieczkowa aż do Płuhowa w powiecie Złoczowskim — długość biegu tej rzeki wynosi 3 mile, a przestrzeń inundacyjna około 6000 m.; na tej przestrzeni dałoby się pojedyncze i bardzo rentowne nawodnienie urządzić, albowiem grunt jest tego rodzaju, żeby jeden morg około 60 cetnarów siana mógł produkować;
- o) zebrano plan osuszenia jakoteż nawodnienia, w dobrach p. Jaworskiego w Ostrowczyku i Skwarzawie na przestrzeni 70,78 m.;
- p) zebrano plan nawodnienia w dobrach p. Jana Papiusa w Sieciechowie na przestrzeni 112,57 m.;
- r) zebrano plan drenowania u p. Józefa Bala w Tuligłowach na folwarku Małpy o przestrzeni 222,6 m.;
- s) zebrano plan osuszenia 20 m. obejmującego stawiska, jako też doprowadzenia wody osobnym kanałem na młyn w dobrach p. Serwatowskiego w Korczminie; wreszcie:
- t) w fabryce drenów, pod kierunkiem inżyniera u p. Baliękiego w Wykotach założonej, wyrobiono w roku ubiegłym 130.000 rur drenowych.

Były jeszcze i inne zgłoszenia, lecz przy szczupłości bióra melioracyjnego niepodobna było wszystkim żądaniom zadość uczynić, a proponowane przez Komitet powiększenie bióra nie zatwierdziło Ministerstwo, wyznaczając w roku 1875 znowuż jak poprzednio tylko 1200 złr. na utrzymanie inżyniera. Ztąd też niedobór w tej rubryce subwencyi jest znowuż znaczny.

2. Z melioracyj dokonanych w okresie powyższym, przez inżyniera kultury z funduszków państwowych, zapisujemy, przeprowadzone drenonawodnienia systemem Petersena łąki w Dublanach na przestrzeni $2\frac{1}{3}$ morga, na co Ministerstwo rolnictwa jeszcze w r. 1870 osobny fundusz wyznaczyło. Woda do nawodnienia tej łąki służąca nie jest dopływową, ale pochodzi ze stawków obok położonych, w których się woda z deszczów i nieznacznych źródełek zbiera; stawki te są pagórkami od łąk

przegrodzone; przeprowadzono więc wodę przez ten pagórek, a to za pomocą odpowiednio włożonych skrzyń dębowych.

Polecono też inżynierowi wypracowanie projektu do nawodnienia łąki obok łąki Petersena systemem szkarpowym i grzbietowym — na wzór i naukę dla uczniów — i projekt ten jest już gotowy.

3. Do rubryki melioracyi zaliczamy też premiowanie gnojarni. Odnośny konkurs rozpisany jeszcze w r. 1874. przedłużony został do końca Lipca 1875. Zgłosili się z zakończonemi gnojarniami pp.: Jan Kanty Dydyński, Justyn hr. Koziębrodzki i Ksawery Petrowicz. Sprawę pierwszą odroczone aż do nadejścia rezolucyi Ministerstwa na wnioski subwencyjne; do obejrzenia zaś 2 drugich gnojarni w Podhajczykach i Wołostkowie przez osobne komisye wezwano odnośne Oddziały. Gdy jednak wezwanie do zesłania komisyi nastąpiło już zbyt późno, z drugiej zaś strony subwencya dawna prawie już wyczerpaną została, a nowej Ministerstwo nie udzieliło, przeto załatwienie tej sprawy nastąpić może dopiero w roku obecnym.

Kończąc dział ten wspomnieć nam jeszcze wypada z żalem, iż p. inżynier kultury, który skuteczną działalność rozwinął w Towarzystwie naszym i kraju, opuszcza nas z końcem Marca b. r., uzyskawszy posadę rządową.

Ufamy wszakże, że ważna ta posada niebawem obsadzoną zostanie.

XI. Subwencya premiowania gospodarstw wzorowych.

Podane w zeszłorocznem sprawozdaniu wyroki w Dziale II. zatwierdziło Ministerstwo ostatecznie z następującymi zmianami:

A) W kategorii gospodarstw całkowitych posiadłości większej. nie uwzględniło przedstawienia komisji co do przyznania wielkich medalów srebrnych pp. Stanisławowi Polanowskiemu i Drwi. Milleretowi.

B. W kategorii poszczególnych gałęzi gospodarskich, obniżyło przyznane w Oddziale Lwowskim premia pieniężne z 50 złr. na 10 złr. zgodnie z regulaminem; a w Oddziale Rudeńskim, trzymając się ściśle brzmienia §. 17. regulaminu, przyznało wielki medal srebrny właścicielowi obory zarodowej w Brześciu p. Kazimierzowi hr. Lanckorońskiemu, zezwalając wszakże równocześnie na przyznanie medalu Towarzystwa p. Franciszkowi Linkowi, którego staraniem obora powyższa stanęła; przyznaną zaś Koruckiemu nagrodę 15 złr. obniżyło również na 10 złr.

Premia doręczone zostały, z wyjątkiem wielkich medalii srebrnych, które dopiero temi dniami Ministerstwo nadesłało.

Przechodząc do premiowania z r. 1875 w Dziale III., obejmującym powiaty: Bobrka, Rohatyn, Brzeżany, Podhajce, Stanisławów, Tłumacz, Bohorodeczany, Nadwórna, Kałusz, Żydaczów, Dolina — zaznaczamy przedewszystkiem, iż gospodarstw całkowitych posiadłości większej zgłosiło się 5, z których 1 odstąpiło od premiowania; gospodarstw zaś posiadłości mniejszej zgłosiło się 47 — a to: z powiatu Bóbreckiego 12, Rohatyńskiego 2, Brzeżańskiego 12, Podhajckiego 1, Stanisławowskiego 3, Tłumackiego 2, Kałuskiego 1, Żydaczowskiego 14.

Komisya sędziów do premiowania całkowitych gospodarstw, której skład w zeszłorocznem sprawozdaniu podaliśmy, zwiedziła wszystkie gospodarstwa większe osobiście, gospodarstwa zaś posiadłości mniejszej (z wyjątkiem 4, które także sama zwiedziła), obejrzała przez osobnych, ze strony odnośnych Rad Oddziałowych wskazanych delegatów, poczem zwołana przez przewodniczącego p. Stanisława Polanowskiego wydała dnia 24. Października wyrok co do gospodarstw posiadłości większej, zaś dnia 29. Października wyrok co do gospodarstw posiadłości mniejszej.

Co do poszczególnych gałęzi gospodarstw w Dziale III., wpłynęły dotąd od komisji pomianowanych przez Oddziały tylko 2 wyroki, a to: z Oddziału Rohatyńskiego i z Oddziału Stanisławowskiego, — w Oddziałach bowiem Bóbreckim Brzeżańskim i Tłumackim premiowanie miejsca nie miało, a od Oddziału Żurawieńskiego relacya jeszcze nie nadeszła.

Wszystkie wszakże powyższe wyroki przedłożone jeszcze być muszą Wys. Ministerstwu do zatwierdzenia, poczem dopiero ogłoszenie wyroków i rozdanie premii nastąpi.

W Dziale IV wreszcie—obejmującym powiaty: Tarnopol, Zbaraż, Skalał, Trembowla, Husiatyn, Czortków, Buczacz, Zaleszczyki, Borszczów, Horodenka, Śniatyn, Kołomyja, Kossów — rozpisane już zostały konkursy na premiowanie całkowitych gospodarstw wzorowych posiadłości większej i mniejszej, i zamianowano komisję, w skład której wchodzi: jako przewodniczący p. Hipolit Bochdan, jako sędziowie pp. Wincenty Gnoiński, Franciszek Link, Adam Noel, Stanisław Pieńczykowski i Edward Weissman. Komisja już się ukonstytuowała, i obrała zastępcą przewodniczącego p. Linka, a sekretarzem p. Noela. Również i Oddziały wezwane zostały do zamianowania komisji do premiowania poszczególnych gałęzi gospodarskich i rozpisania konkursów, a nieistniejący Oddział Husiatyński przyłączono do Oddziału Borszczowskiego.

Na tym dziale kończy się już pierwszy turnus czteroletni premiowania, a kwestya, czy ma być nadal zatrzymane premiowanie lub względnie z jakimi zmianami, zamieszczona jest na porządku dziennym obrad Rady Ogólnej.

Dodać jeszcze nam wypada, iż w sprawie wydanych wyroków w Dziale II. toczyła się między Komitetem a Ministerstwem przedłuższa korespondencya, która dopiero reskryptem z dnia 19. Stycznia 1876 ostatecznie załatwioną została, i z tej to przyczyny ogłoszenie drukiem wyroków i sprawozdań odnośnych dopiero teraz skutecznionem być mogło.

Z użycia poszczególnych subwencyj złożono już po większej części szczegółowe, udokumentowane rachunki Ministerstwu po koniec r. 1874.

Przedłożono też dwa sumaryczne wykazy ze stanu subwencyj wszystkich, po dzień 30 Czerwca 1875 — jakoteż **wnioski subwencyjne na r. 1876** w dwóch odrębnych podaniach z d. 12 i 15 Kwietnia, żądając na Dział (I) nauki gospodarstwa i statystyki 21170 złr., a na Dział (II) wystaw, uprawy roślin i chowu bydła 51400 złr., — **razem 72570 złr.**

Subwencyj krajowych uzyskano w r. 1875 ogółem **12400 złr.** — z których przypada 12000 złr. na utrzymanie Szkoły Duhlańskiej, a 400 złr. na kursa weterynaryi.

Z kolei przechodzimy do innych spraw i czynności ważniejszych.

Jako takie wymieniamy przedewszystkiem: odbyty w Stanisławowie Zjazd gospodarski, o którym wspomnieliśmy powyżej pod rubryką wystaw — tudzież zwołane na d. 13 Maja nadzwyczajne Zgromadzenie Rady Ogólnej, na którym uchwalono ułożone wspólnie przez Wydział krajowy i Komitet warunki co do przeniesienia **Szkoły Dublańskiej** na kraj.

Warunki te, które streszczamy poniżej *) przedłożył Wydział krajowy Sejmowi z wnioskiem: o umocowanie do zawarcia ostatecznej umowy na ich podstawie. Komisya wszakże kultury krajowej, której

*) 1. Towarzystwo odstępuje krajowi na własność obie Szkoły (wyższą i parobków) wraz z budynkami szkolnemi i profesorskimi, gruntami pod temiż, ogrodami i zbiorami szkolnemi, oraz inwentarzem szkolnym — jakoteż około 20 morgów pola i wszelką pozostałą gotówkę z subwencyj szkolnych do kasy krajowej przelewa.

2. Budynki i grunta te uwolnione będą od wierzytelności hipotecznych, które przeniesione być mają na część Dublan pozostałą przy Towarzystwie.

3. Na tej własności Towarzystwa pozostającej części, prowadzić będzie Towarzystwo i nadal gospodarstwo wzorowe, i obowiązuje się dozwalać Szkole korzystać z niego, jako ze źródła naukowego, według norm osobną instrukcją objętych. Obowiązek ten będzie cięższy także na dzierżawcy, którego wybór zawisł od przyzwolenia Wydziału.

4. Tow. obowiązuje się dostarczać dla Szkoły po cenach miejscowych nawozów i zaprzęgów do uprawy ogrodów i pola szkolnego. Toż samo dzierżawca.

ten wniosek do rozpatrzenia przekazany został, w sprawozdaniu swoim zaproponowała Sejmowi, ażeby jedynie pod tym warunkiem uznał szkoły Dublańskie za zakłady krajowe, jeżeli punkt 3. 4 i 5 warunków zastąpiony będzie następującem postanowieniem: „Kraj bierze od Towarzystwa pozostałą część Dublan „w dzierżawę wraz z całym inwentarzem żywym i martwym, na tak długo, jak wymienione szkoły w warunkach poniżej określonych istnieć będą — za sumę nie mogącą przenosić 2000 złr. rocznie i obowiązek „opłacania wszystkich podatków tak istniejących, jak tych, któreby w przyszłości nałożone być mogły, oraz „ponoszenia wszystkich ciężarów gruntowych, wyjąwszy hypotecznych. Inwentarz żywy i martwy zostanie „oceniony przy objęciu dzierżawy i przejdzie na wyłączną własność kraju — kraj zaś obowiązany będzie „przy ekspiracyi dzierżawy zwrócić Towarzystwu inwentarz w równej wartości.“

Wys. Sejm na posiedzeniu d. 28 Maja odroczył powzięcie uchwały nad sprawozdaniem komisji kultury kraj.; zgadzając się jednak w zasadzie na uznanie tych szkół za zakłady krajowe, odesłał sprawozdanie do Wydziału krajowego z poleceniem, ażeby:

1. przeprowadził rokowania z Rządem i Towarzystwem i przedłożył wynik na najbliższej sesji do zatwierdzenia;
2. ułożył statut organizacyjny dla obu zakładów;
3. przedstawił do uchwalenia projekt etatu dla nauczycieli.

Nawiązując rokowania dalsze z Komitetem w dopełnieniu poleceń Sejmowych, zawezwał nas Wydział krajowy do oświadczenia się w dwojakim kierunku: 1) w kierunku sprawozdania komisji kultury — 2) w kierunku warunków między Komitetem a Wydziałem krajowym ułożonych; mianowicie zaś w przypadku pierwszym: czy i jakie zmiany byłyby pożądane w projektowanych przez komisję kultury warunkach dzierżawy? w przypadku zaś drugim — czy byłby chętnym Komitet podwyższyć dotację Szkoły w ziemi z 20 aż do (mniej więcej) 50 morgów? i aby wyjednał sobie od Og. Zgromadzenia upoważnienie do zawarcia umowy tak na podstawie jednej jakoteż drugiej, by zaraz po powzięciu decyzji przez W. Sejm, bez wszelkich dalszych rokowań ostateczna umowa zawartą być mogła.

A jakkolwiek Komitet objawił już Wydziałowi krajowemu opinię swoją w tej mierze, mianowicie zaś co do proponowanej przez komisję kultury dzierżawy oświadczył, że przyjęcie jej byłoby ze względu na dobro szkół co najmniej obojętnem, kraj zaś przyprawiłoby mogło o straty bez czyjejkolwiek korzyści — dalej, że zamiast opierać się na dochodach dla wysiedzenia czynszu dzierżawnego, do czego jak się zdaje przychyła się Wydział krajowy (gdyż zażądał sumarycznego zestawienia rocznych dochodów i rozchodów folwarku Dublańskiego od czasu nabycia tej majątności przez Towarzystwo), daleko słuszniejszym byłoby oprzeć takowy na wartości kapitałowej przedmiotu dzierżawy — wreszcie, że co do podwyższenia dotacji w ziemi, obszar 20 morgów na pole doświadczalne aż nadto wystarcza, do praktycznych zaś ćwiczeń uczniów szkoły parobków nawet 50 morgów byłoby za mało, a pociągnęłoby za sobą pewne niedogodności i koszta, jak n. p. konieczne postawienie osobnych budynków do pomieszczenia sprzętu itp., — nie przesądza to jednak ani opinii ani decyzji Sz. Zgromadzenia, — **decyzji** mianowicie, o którą Komitet uprasza, gdyż umocowanie jego z uchwał dawniejszych nie sięga tak daleko.

Dodając wreszcie, iż Wydział krajowy nadesłał już Komitetowi projekt statutu organizacyjnego obu szkół rolniczych do rozpatrzenia, i że w odpowiedzi swej z d. 4 b. m. skłania się poniekąd do zaproponowanej przez Komitet zasady wysiedzenia czynszu dzierżawnego na podstawie wartości kapitałowej przedmiotu dzierżawnego — poprzestajemy na dokładnem wyłuszczeniu tej jednej, ale najważniejszej sprawy

5. Gdyby dobro Szkoły wymagało połączenia z nią zarządu gospodarstwa, obowiązane jest Tow. zawrzeć z Wydziałem kraj. umowę.

6. Kraj obowiązuje się utrzymywać obie Szkoły jako zakłady krajowe z językiem polskim, pod nadzorem kuratori, w skład której wchodzi 1. delegat Towarzystwa.

7. Gdyby zakłady przestały być krajowemi, lub szkołami rolniczemi w ich obecnym charakterze, lub język polski przestał być wykładowym, albo Wydział krajowy przestł spełniać nadzór, wracają szkoły z przedmiotami pod 1. wyliczonymi do własności Towarzystwa bez wynagrodzenia.

Dublańskiej, a dalsze uzupełnienie **spraw szkolnych** pozostawiamy sprawozdaniu Dyrekcyi — zaś co do **folwarku**, sprawozdaniu odnośnego referenta — zgodnie z programem.

Ze **spraw innych** wagi większej wymieniamy:

Wniesiono petycję do Rady Państwa, ażeby przywrócono w drodze ustawodawczej wyrób soli bydłowej w całej Monarchii, lub przynajmniej sprzedaż soli pośledniejszych gatunków po niższej cenie chodowcom bydła — tudzież aby w uwzględnieniu wyjątkowego r. 1875 dozwolono galicyjskim chodowcom niżenia soli podlejszych gatunków o 50%.

Wniesiono petycję do Sejmu o subwencyę 3000 zlr. na zbadanie szczegółowe chowu bydła w kraju — tudzież petycję drugą o 6000 zlr. na rekonstrukcyę drogi przez trzęsawiska Malechowskie.

Wystosowano przedstawienie do Prezydenta Sądu wyższego, aby miesiące Kwiecień, Maj, Sierpień i Wrzesień ze względu na zatrudnienia gospodarskie były wolne od roków przysięgłych.

Przesłano Ministerstwu roln., jakoteż JExc. p. Ziemiałkowskiemu motywowane przedstawienie Komitetu przeciw połączeniu kolei galicyjskich, toż podanie O. Jarosławskiego w tej sprawie.

Udzielono Ministerstwu roln. przedstawienie p. Poradowskiego co do powodów księgosuszu na Mołdawii i Wołoszczyźnie, jakoteż co do sposobów zaradzenia temu.

Uchwalono zwołać ankietę dla spraw łowiectwa, jakoteż zająć się sprawą Towarzystwa opieki nad zwierzętami.

Poparto u Ministerstwa rolnictwa podanie wiedeńskiego Towarzystwa rolniczego o założenie na akademii rolniczej w Wiedniu osobnej katedry dla chowu koni.

Ułożono akt fundacyi stypendyjnej ś. p. x. Żmigrodzkiego.

Zamianowano osobnego delegata do międzynarodowego targu zbożowego w Wiedniu; a co do targu zbożowego we Lwowie zamianowano komisję z 10 członków, w połowie przez Izbę handlową, a w połowie przez Komitet mianowanych, która przybrawszy jeszcze ze swego wyboru członka 11go, i podzieliwszy się na sekcyę, samodzielnie funkcjonuje — i zawiadomiła Namiestnictwo o istnieniu swoim, jakoteż o postanowieniu założenia giełdy zbożowej (zboru kupieckiego) we Lwowie i składów zbożowych w pobliżu dworca.

Współudziałowi naszemu w wiedeńskim międzynarodowym targu zbożowym zawdzięczamy, iż targ ten ze względu na późniejsze zbiory Galicyi odroczone w ubiegłym roku na termin późniejszy — a mianowicie na dzień 23. i 24. Sierpnia — o czem Oddziały zawiadomiono, zachęcając producentów do udziału, i dając im stosowną instrukcyę.

Rozesłano instrukcyę Oddziałom, iż jako takie do Towarzystw zaliczkowych przystępować nie mogą; zarazem wszakże poruszono w Oddziałach zakładanie kas zaliczkowych.

Uchwalono wziąć udział w kongresie leśnym, a delegatami zamianowano pp.: Włodź hr. Dzieduszyckiego, Henryka Strzeleckiego i Gustawa Lettnera.

Wyjednano u Wys. Namiestnictwa, ażeby w obradach nad rewizyą ustawy lasowej, a względnie nad projektem do nowej ustawy brał udział delegat Komitetu, którym zamianowano Dr. Pilata, a w zastępstwie tegoż p. Abrahamowicza; opinię zaś Komitetu co do postawionych 31 pytań przedłożono przez delegata Wydziału kraj. p. Henryka Strzeleckiego.

Na zawiadomienie Towarzystwa rolniczego wiedeńskiego i klubu gospodarskiego tamże, iż komisya budżetowa Rady państwa chce uszczuplić budżet Ministerstwa roln. o 97.100 zlr., telegrafowano do JEksc. pp. Ministra rolnictwa i Grocholskiego, że Komitet przyłącza się do petycyi klubu i Towarzystwa wiedeńskiego, i proszono o wywalczenie nieuszczuplonego budżetu; a w przewidywaniu, iż zapaść może uchwała nieprzychylna w Izbie niższej, wniesiono równocześnie petycyę do Izby wyższej na ręce ks. Karola Jabłonowskiego.

Oddziały wezwano do nadesłania dat o szkodach zrzędzonych w lasach przez śniegi — jak niemniej o daty odnoszące się do tegorocznego nieurodzaju, a mianowicie braku paszy.

Na zapytanie c. k. Dyrekcyi skarbu, ile surowicy potrzeba dla polepszenia stawy bydłej, odpowiedziano: iż u nas dla złej paszy trzeba więcej soli niż gdzie indziej, mianowicie zaś dla 1 konia 12 funt. rocznie, dla bydła rosłego 20 — 25 funt., dla cieląt po 8 funt., dla owiec i nierogacizny po 5 funtów.

Na żądanie Towarzystwa wiedeńskiego udzielono wyjaśnień w sprawie użycia subwencji chowu bydła — a mianowicie podano cały przebieg historyczny użycia tej subwencji, t. j. zmian wszystkich i motywów, które Komitetem kierowały. Pismo to udzielono też do wiadomości W. Ministerstwa.

Nadesłane z Namiestnictwa sprawozdanie Dr. Nowickiego o muszce niszczącej pszenicę w Czechach (tak zwanej Hessenfliege), rozesłano Oddziałom z wezwaniem, do zebrania poczynionych spostrzeżeń co do szkodników i wielkości szkód przez nich zrzędzonych — a nadesłane okazy przesłano komisji fizyograficznej w Krakowie do zbadania.

Przystąpiono do zdania Izby handlowej, co do zaprowadzenia paszportów dla koni — jakoteż do zdania Towarzystwa roln. wied., izby przy transportach drzewa na kolejach używano nowych wag i miar metrycznych.

Na zapytanie Namiestnictwa, czy siano ze zbiorów tegorocznych może być użyte na karmę dla koni, w którym czasie i jakie ostrożności zachować przytem należy, udzielono żądanych wyjaśnień; również udzieliło opinii W. Ministerstwu roln. co do dziełka p. Langiego p. t. „Ogród warzywny“ — a Wydziałowi kraj. co do wniosków p. Rożańskiego w sprawie chowu bydła i rzezi cieląt.

Magistratowi przedstawiono 3 członków mieszkających w Lwowie w skład komisji do asenterunku koni, — a sądowi powiatowemu w Janowie wskazano rzeczoznawców rybołówstwa dla orzeczenia w sprawie spornej tamże się toczącej.

Co do korcunków zapytywani byliśmy ze strony odnośnych starostw o opinię w następujących wypadkach: co do korcunku 110 morgów w Bilince pow. Samborski, 65 m. w Hucie krośnieńskiej p. Skałacki, 500 m. w Lubyczy p. Rawski, 120 m. w Skałacie p. t., 400 m. w Choronowie p. Rawski i 773 m. w Reklincu p. Żółkiewski.

Na wezwanie Namiestnictwa przedstawiono kandydatów na egzaminatorów do egzaminów leśnych rządowych; udzielono też dat zwykłych do szematyzmu, tudzież dat statystycznych, dotyczących czynności Oddziałów.

Byłemu uczniowi szkoły Dublańskiej p. Zulaufowi (po skończonym kursie w Proszkowie) udzielono stypendyum 500 złr. z fundacyi hr. Stan. Borkowskiego na rok jeden do Eldeny.

Wyjednano u kraj. komisji chowu koni uwzględnienie żądania Oddziału Czortkowskiego o założenie stacyi ogierów w Czortkowie.

Wyjednano znizzenie cen jazdy na kolejach dla członków udających się na Zgromadzenie VIII. i IX. Rady Ogólnej, jakoteż dla wielu gospodarzy, sprowadzających w znacznej ilości robotników z zachodu — itd. itd.

Do wiadomości wreszcie podajemy:

- a) iż Ministerstwo handlu nie zezwoliło na uwolnienie Towarzystwa od opłaty pocztowej, ani też na zaprowadzenie dziennika podawczego dla korespondencyi oddawanych na pocztę bądź to przez Zarząd ceentralny, bądź przez Oddziały;
- b) iż wniosek Oddziału Tłumackiego, uchwalony na VIII. R. O., „aby na przyszłość zakupno remont odbywało się przez komisję ruchomą i bezpośrednio od producentów“ według wyjaśnień kraj. komisji chowu koni, nie należy ani do kompetencyi komisji, ani do Ministerstwa roln., lecz do Ministerstwa wojny, i wymagały zmiany przepisów remontowania w drodze ustawodawczej;
- c) iż były Minister roln. **JEksc. Chlumecky** postanowieniem Najjaś. Pana z dnia 19. Maja zamianowany został Ministrem handlu, a w miejsce jego ministrem roln. **JEksc. hr. Mannsfeld**; — wreszcie:
- d) iż nowomianowanego Namiestnika **JEksc. hr. Aifreda Potockiego** powitał Komitet gremialnie imieniem całego Towarzystwa.

Z życia **Oddziałów** podnosimy przedewszystkiem: iż do liczby już istniejących, przybywa nam nowy Oddział Stryjski, utworzony za staraniem pp. Karola hr. Dzieduszyckiego i Zygmunta Zatwarnickiego, a który istnieje już zupełnie zorganizowany i tylko zatwierdzenia Sz. Rady wyczekuje; natomiast ubył nam Oddział Kamionecki, w miejsce którego zawiązał się Oddział Radziechowski; iż liczniej niż lat poprzednich wpływały z Oddziałów przedstawienia w sprawach interesu ogólnego z własnej inicjatywy — do liczby których zaliczamy między innymi: przedstawienia Oddziału Brodzkiego w sprawie soli bydłowej, w sprawie korczunków i w sprawie pomnożenia stacyj ogierów; Oddziałów Kamioneckiego, Brodzkiego i Sanockiego w sprawie komasacyi; Oddziału Buczackiego w sprawie stacyi ogierów w Czortkowie; Oddziałów Jarosławskiego i Przemyskiego przeciwko połączeniu kolei żelaznych; Oddziału Rawskiego o kontumacyę na bydło w Bełzcu i t. p.

Na uwagę też zasługują wprowadzone w Oddziale Bóbreckim zgromadzenia a raczej zjazdy poufne gospodarskie, na który to przedmiot zwracaliśmy już uwagę sz. Oddziałów osobnym okólnikiem z d. 22. Kwietnia.—Zaproszeń na Walne Zgromadzenia Oddziałów otrzymał Komitet 26, z których według możności korzystał.

W końcu niech nam wolno będzie podnieść z wdzięcznem uznaniem tylekroć doświadczaną bratnią uczynność Oddziału Rudeńsko-Gródeckiego, której świeżo doznaliśmy przy założeniu i otwarciu Zakładu lnianego w Gródku — niemniej uczynność Oddziału Brzeżańsko-Podhajeckiego, który już od lat 2, na podstawie uchwały powziętej, zasila fundusze nasze w epoce najkrytyczniejszej, bo z początkiem roku, kwotą 300 złr. na poczet części obowiązkowej, która dopiero ma być uchwaloną.

Pozostaje nam już niewiele spraw do wyliczenia.

Z grona **Komitetu** ustąpił powołany na Marszałka krajowego, JWny Włodzimierz hr. Dzieduszycki.

Etat **Kancelaryi** powiększony został przez utworzenie posady sekretarza-referenta, którym zamianowano od Marca r. z. p. Bronisława Drwęskiego.

Z **darów** znaczniejszych wymieniamy: dar JO. X. Sapięhy 269 złr. na szkołę parobków, dar W. Jana Komarnickiego z Magierowa i Lwowskiej kasy Oszczędności po 100 złr. na kaplicę Dublańską, dar gminy miasta Lwowa 140 złr. tytułem relutum za myto opłacane przez furmanki Dublańskie. Początek też już zrobiony z funduszem zapasowym Towarzystwa, na który to cel ofiarował Wny. Bolesław Śmiałowski kwotę przypadającą mu za zbieranie dat statystycznych.

Biblioteka powiększyła się o dzieł 31, z których 28 otrzymano darem, a 3 przykupiono.

Składka na **stypendyum** ś. p. **Antoniego Jabłonowskiego** wynosi z końcem roku 1551 złr. 66 c. Składka na **kaplicę Dublańską** 3752 złr. 83 ct.

Posiedzeń odbył Komitet w ubiegłym roku 30. — Liczba **exhibitów** wynosiła 1863.

Dołączone **rachunki** podają obraz stanu i obrotu majątku i funduszu Towarzystwa, tak własnych jakoteż poruczonych.

Na zakończenie przypada nam jeszcze smutny obowiązek wspomnieć o **stracie bolesnej**, jaką poniosło Towarzystwo przez **zgon Protektora J. Exc. Agenora hr. Gołuchowskiego** — i wezwać Szan. Zgromadzenie, ażeby przez powstanie oddało **cześć pamięci Jego**.

Z Rady Komitetu c. k. Towarzystwa gospod. galic.

Lwów dnia 16. Lutego 1876.

Prezes:
Adam Sapięha.

Sekretarz Towarz. i sprawozdawca:
Józef Greliński.

SPRAWOZDANIE

streszczone z czynności Oddziałów c. k. Towarzystwa gospodarskiego
galicyjskiego za rok 1875.

Oddział Bóbrka.

Oddział Bobrecki stosując się do uchwały przewodniczących Oddziałów na zebraniu w Komitecie w miesiącu Maju r. z. zapadłej, aby Oddziały oprócz kwestyj administracyjnych zajmowały się rozbiorem pytań w zakres gospodarstwa wiejskiego wchodzących, postanowił odbywać pogadanki gospodarcze, na którychby rozbiegane były kwestje rozwój gospodarstwa krajowego na celu mające. Na pierwszym z takich zebrań w miesiącu październiku b. r. odbytem, była $\frac{1}{3}$ część członków Oddziału obecnych. Traktowano różne kwestje gospodarcze, które do uchwały Walnemu Zebraniu przedłożyć postanowiono.

W czasie ostatniego Walnego Zebrania odbyło się losowanie fantów zakupionych z funduszu Oddziału za 150 złr. Losowanie takie Oddział praktykuje od lat 5. i uważa je za największy bodziec do utrzymania życia w Oddziale. Zakupione fanty składają się z różnych narzędzi poprawnych szczególnie dla włościan potrzebnych.

Na temże zebraniu postanowił Oddział urządzić w roku przyszłym targ wyrobów miejscowych oraz ich premiowanie. Targ ten obejmować będzie przedmioty do gospodarstwa rolnego należące jak wyroby: kowali, stelmachów, rymarzy, garncarzy, garbarzy, krawców, szewców i t. p., celujące z tych wyrobów będą premiowane nagrodami pieniężnymi i medalami na cel ten uzyskanymi, a także zakupywane do losowania pomiędzy członków.

Założona staraniem Oddziału szkółka drzew owocowych pomyślnie się rozwija, szczepy z niej rozdawane będą włościanom, część zaś sprzedaną zostanie.

W roku bieżącym Oddział otrzymał od Komitetu subwencję na Weterynarza w Bóbrce w kwocie 150 złr. i dla p. Ignacego Rzepeckiego za wzorową pasiekę premium w kwocie 50 złr.

Z otrzymanej w roku zeszłym subwencji na podniesienie chowu owiec w kwocie 200 złr. i na trzodę 150 złr. Oddział zakupił barany rasy poprawnej krajowej na wystawie Stanisławowskiej od Wgo Dawida Abrahamowicza z Tyszkowic, trzodę chlewną rasy Bergschire od p. br. Romaszkana, rasy Jorkschire w Żurawnie od Wgo Tadeusza Chajęckiego i Wgo Henzla z Szołomyi. Zakupione sztuki rozdaje się chodowcom z tym warunkiem, że każdy pisemną deklaracją obowiązuje się zwrócić z przychowku 1 barana lub dwie sztuki trzody chlewniej już odchodowane, które następnie pod takimiż warunkami rozdawane będą. Mając w liczbie swych członków zdolnego weterynarza p. Pawlikiewicza. Oddział zaprosił go do odbywania popularnych wykładów z weterynaryi, przeważnie dla nauczycieli szkół ludowych i spodziewa się, że wykłady te rzeczywiście korzyści dla słuchaczy przyniosą.

Stan finansowy Oddziału jest dość smutny, wielu bowiem członków z wkładkami zalega, wielu też z tego powodu wykreślonych zostało. Zaległości w r. b. wynoszą 419 złr. 50 ct.

Oddział Brody.

Ważniejsze czynności Oddziału w roku 1875. były następujące:

1. Zawiązanie spółki dla sprowadzenia z pierwszej ręki maszyn i narzędzi rolniczych.
2. Wyjednanie starych ogierów rządowych w Łabaczu, która już w roku 1875. znakomite oddała usługi i staranie się o zaprowadzenie takichże stacyj jeszcze w Podkamieniu i Łopatynie.
3. Rozbiór ustawy wypracowanej przez sejmową Komisję dla kultury krajowej co do chowu bydła i przyjęcie wniosków komisji większości z niektórymi zmianami.
4. Zaprowadzenie praktycznej szkoły ogrodnictwa i leśnictwa w powiecie przez bezpłatne umieszczenie po więcej wzorowych ogrodach i lasach, większych właścicieli ziemskich, pewnej liczby wiejskich chłopaków czytać i pisać umięjących, obecnie posiada już Oddział takich uczniów 8. a mianowicie 7 kształcących się na ogrodników i 1go leśnika.
5. Ponownie, choć dotychczas bezskutecznie zajmowano się uprawą wyrobu i sprzedaży po niższej cenie soli bydłcej, ku czemu poczyniono wszelkie możliwe zabiegi celem uzyskania takowej nie tylko dla brodzkiego powiatu ale i dla wszystkich miejscowości Galicyi dotkniętych klęską braku paszy, wzywając inne Rady Oddziałów do poparcia tych przedstawień.
6. Sprawę przeszłorocznych klęsk w powiecie odstąpiono miejscowemu Wydziałowi powiatowemu, który dalsze kroki już przedsięwziął.
7. W skutek wezwań c. k. Starostwa w Brodach, po dwakroć przedsiębrano komisyjne oględziny pewnych przestrzeni lasowych do wykorczowania. Wypowiedziane zdanie przez Radę za każdą razą uwzględnione zostało.
8. Wreszcie na ostatniem Walnem Zgromadzeniu odbytem dnia 10. Grudnia 1875 r. rozdano w przytomności Delegatów c. k. Namiestnictwa i Komitetu premia 5. właścicielom wzorowych gospodarstw posiadłości mniejszej.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód. Pozostałość z końcem 1874 r.	128 złr. 77 ct.
Wpłynęło od członków w 1875 r.	325 „ — „
Razem	453 „ — „
Rozchód wynosił	235 „ — „
Pozostało z końcem r. 1875.	218 „ 77 „

Oddział Brzeżańsko-Podhajecki.

Oddział Brzeżańsko-Podhajecki odbył w r. 1875. dwa Walne Zgromadzenia, urządził w Brzeżanach wystawę rolniczo-przemysłową, która w ostatnich dniach Maja się odbyła. Rada Oddziałowa zebrała się 4 razy a najważniejszym wynikiem jej obrad jest elaborat wykazujący cyframi klęskę jaką wschodnia Galicya poniosła w skutek nieurodzaju i braku paszy 1875 r. Protokół podawczy obejmuje 178 numerów. Korespondencyj pomiędzy członkami i po za Oddziałem załatwiono 686. Bibliotekę powiększono kilkunastu dziełami.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód w roku 1875 wynosił	2080 złr. 37 ct.
Rozchód „ „ „ „	930 „ 90 „
pozostało z końcem r. 1875.	1149 „ 47 „
W tej kwocie reszta awansowana przez	
Oddział dla komisji urządzającej wystawę	152 złr.
Subwencya na trzodę chlenwą	150 „
na Zakład pomologiczny	300 „
Razem	602 „

Oddział Buczacz - Czortków - Zaleszczyki.

Oddział liczy 40. członków, z których 32 z wkładkami po 15 złr. a 8 po 5 złr. razem roczne wkładki wynoszą 520 złr.

Oddział ukonstytuował się dnia 5. Lutego 1875 r. i od tego czasu Rada Oddziałowa rozpoczęła działalność swoją w granicach trudnych lokalnych stosunków — do końca tegoż roku odbyła 10 posiedzeń. Ogólnych Zebrań w tym roku było 2.

Główne czynności Rady Oddziałowej były :

1. Uporządkowanie biblioteki Oddziału, która umieszczona w sali Rady powiatowej we wzorowym pozostaje porządku.

2. Urządzenie wykładów z kursu weterynaryi, na który to cel wyjednała Rada za pośrednictwem Komitetu Towarzystwa subwencyę ministeryalną w kwocie złr. 400, a od Rady powiatowej w kwocie 150 złr. Szczegółowe sprawozdanie z kursu weterynaryi (zamieszczone w Rolniku) przesłała Rada Komitetowi Towarzystwa, tu tylko nadmieniam, iż wykłady te odbyły się z wielką korzyścią dla słuchaczy i okazały się cennym nabytkiem wiadomości nie tylko dla rolnictwa ale i oświaty ludowej.

2. Uzyskawszy od Komitetu Towarz. subwencyę w kwocie 200 złr. na podniesienie trzody chlewnej, Rada Oddziału użyła jej w ten sposób, iż zakupione prosięta poprawnej rnsy angielskiej rozdała zgłaszającym się po parze, z warunkiem zwrócenia ich z przychowku w ciągu lat dwóch.

3. Rada zakupiła z funduszków Oddziału narzędzi rolniczych za 200 złr., które na pierwszym Walnem Zgromadzeniu pomiędzy członków wylosowano.

4. Rada zażądała na rok 1876 następujących subwencyj od komitetu :

1) na stację buhajów	złr.	300
2) na owce	"	200
3) na szkółkę owocową	"	200
4) na nasiona i trawy pastewne	"	100
Razem	"	800

Nasiona i trawy Rada ma zamiar wypożyczać na wioinę zgłaszającym się członkom pod warunkiem zwrotu z pewnym procentem wypożyczonej ilości nasienia własnej kultury.

5. Za pośrednictwem Komitetu, Rada zrobiła podanie do Ministerstwa o podniesienie cen tytoniu i rozdawanie nasienia tytoniu wyższych gatunków, tudzież o sprowadzenie kukurudzy (cinquantino) wcześniej dojrzewającej i właściwszej dla naszego klimatu.

6. W celu podniesienia upadającego chowu koni u włościan, Rada robiła starania u Wysok. Ministerstwa, Namiestnictwa i Komisji chowu koni, o założenie stacyi ogierów w Czortkowie i otrzymała obietnicę założenia tamże stacyi z 4ma ogierami, 2ma rasy angielskiej i 2ma rasy arabskiej.

7. Rada ściągła roczne wkładki od członków drogą zaliczki pocztowej z bardzo pomyślnym skutkiem, wszyscy bowiem członkowie uścili swą należność i sposób ten ściągania wkładek aprobowany przez Walne Zgromadzenie odtąd stale praktykować się będzie.

8. Rada pokryła wszystkie zaległości przypadające Komitetowi Towarzystwa z lat dawnych, tudzież za rok bieżący po 1. Stycznia 1876. w kwocie 395 złr., pozostałą resztę w kwocie 600 złr. ulokowano do oprocentowania w Banku kredytowym i Galie. kasie oszczędności.

9. Rada pilnie utrzymywała korespondencje z Komitetem Towarz. Wedle protokołu podawczego liczba spraw załatwionych począwszy od 5. Lutego wynosi 123. Administracya Oddziału i bióra odbywała się bezpłatnie.

10. Rada zajmowała się zbieraniem dat statystycznych dotyczących stanu zasiewów, urodzajów i zbiorów, tudzież produkcji nabiału i przesłała takowe Komitetowi.

11. Z polecenia Komitetu sprzedała buhaja stacyonowanego w Kalinowszczyźnie za 100 złr. Wysłała Delegata na wystawę Stanisławowską, prosiła Namiestnictwo o powiększenie biblioteki rolniczej

polskiej, zamówiła probstejski owies i jęczmień na nasienie, by zgłaszającym się członkom takowe wypożyczać, wreszcie wybrała komisję Sędziów do premiowania poszczególnych gałęzi gospodarczych.

12. Rada czynnie wspierała Wydział powiatowy Czortkowski w zaprowadzeniu kas pożyczkowych po gminach, tak, że w tym roku 23 kas pożyczkowych w życie wprowadzonych zostało.

13. Uformowała spis i inwentarz ruchomości stanowiących własność Oddziału, uporządkowała i odszukała w zapomnienie poszłe remanenta Oddziałowe.

Stan funduszków Oddziału w roku 1875. był następujący:

Przychód	1102	złr.	84	ct.
Rozchód	425	"	65	"
Pozostało z końcem r.	677	"	19	"
Reszta subwencyi na trzodę chlewną	88	"	—	"
Razem	765	"	19	"

Z kwoty tej 750 złr. oddano do oprocentowania w ksiąteczkach Banku kredytowego i Galic. kasy Oszczędności, a 15 złr. 19 ct. pozostaje w kasie Oddziału.

Walne Zgromadzenia Oddziału były dość liczne, apatya ustaje, a dążność ku poprawie smutnych dawniej istniejących stosunków, widocznie się obudza. Rada Oddziału objawszy obumarły od lat kilku Oddział pilnie kroczyła po drodze obowiązku, starając się obudzić w nim życie i umocnić poczucie obowiązku służenia społeczeństwu, ma przeto nadzieję, że niszczący nas egoizm ustąpi miejsca gorącej pracy i ofiarności, która uratuje nas od grożącego nam rozbitcia i zagłady.

Oddział Kołomyjsko-Horodeński.

Oddział utrzymuje jak w dawniejszych latach założony przez siebie skład nasion i skład maszyn i narzędzi rolniczych, nie otrzymawszy w roku 1875. na ten cel subwencyi. W ten sposób Oddział dostarczył członkom swoim nasion i narzędzi w ciągu roku za kwotę 1726 złr. 98 ct., pozostały na składzie zasób 60 pługów uchwalił zbyć w drodze licytacji. O składzie maszyn udzielił Oddziałowi Brodzkiemu chcącemu u siebie skład zaprowadzić, potrzebnych ku temu wiadomości.

Oddział utrzymuje skład żelaza dla założenia którego przeznaczył z funduszków własnych kwotę 936 złr. 7 ct. Korzysta przytem z kwoty 2000 złr. ofiarowanej przez JWW Mikołaja i Jakóba Romaszkanów na rzecz szkoły rolniczej w Horodence. Z tego powodu Oddział nie mógł sięgnąć należnych od członków wkładek. Zajawszy się jednak tem gorliwie wkrótce część obowiązkową uiszczył. Oddział wybrał komisję do sprawdzenia rachunków za r. 1874 jakoteż komisję do strutyrowania interesu co do składu żelaza.

W sprawie założenia szkoły rolniczej w Horodence uchwalił podać petycję do Ministerstwa rolnictwa.

Oddział uchwalił prosić o następujące subwencye:

1. na wystawę	300	złr.
2. na trzodę chlewną	300	"
3. na chów owiec	300	"
4. na skład nasion	300	"
5. na chów koni	300	"
Razem	1500	"

Z tych subwencyj uzyskał 300 złr. na premiowanie rasy huculów, którem się zajęła krajowa komisja chowu koni i 200 złr. przyznane mu na skład maszyn.

Oddział nie zgodził się z wnioskiem Oddziału Sokalskiego względem zaprowadzenia Rady kultury krajowej, zaś poparł wniosek Oddziału Sokalskiego w sprawie subwencji chowu bydła i urządzania licytacji po okręgach.

Na Walnem Zgromadzeniu członków Oddziału dnia 15. Września, rozbiarał następujące pytania rolnictwa dotyczące:

1. Czy wypas wołów w terazniejszych stosunkach opłaca się?
2. Który zbiór korzystniejszy, żniwiarką czy sierpem, jaki omlot lepszy, lokomotywą czy końmi?
3. Czy w terazniejszych stosunkach handlowych lepsza jest produkcya zboża czy roślin pastewnych.

Oddział wybrał Delegata na Wystawę w Stanisławowie i drugiego do kontroli Towarzystwa pszczelniczego-sadowniczego w Kołomyi.

Oddział utrzymuje z funduszków własnych bibliotekę rolniczą Warszawską i Encyklopedyę rolnictwa w Warszawie wydawaną; upraszał c. k. Namiestnictwo o bibliotekę rolniczą w języku polskim, zbierał daty statystyczne co do stanu urodzajów i zasiewów, — wybrał Komisję Sędziów do premiowania poszczególnych gałęzi gospodarstwa, oddał jednegu ucznia do szkoły parobków w Dublanach.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Z końcem roku 1874 pozostało w kasie	119 złr. 75 ct.
Prócz tego w skład żelaza włożono z subwencji	204 „ 74 „
Z wkładek od członków	495 „ — „
Razem	819 „ 49 „

Ostateczny stan funduszków z końcem r. 1875. dopiero po zamknięciu rachunków wykazany będzie.

Oddział Jarosław.

Oddział Jarosławski z końcem 1875 r. liczy członków 86 z wkładką złr. 391, z tych 7 po 15 złr., reszta po 5 złr. oprócz 3. nauczycieli szkół ludowych i 24. włościan, którym wkładkę ustanowiono na 1 złr. W ciągu roku przybyło 18. członków z wkładką 68 złr. Na potrzeby i zasilenie funduszu Oddziału dopłacają członkowie po 20 ct. od 1 złr.

Oddział odbył 3 Ogólne Zgromadzenia i 5 posiedzeń Rady Oddziałowej a oprócz tego odbyły się 2 zjazdy gospodarskie w dobrach Zarzeckich i Pawłosiowskich. Sprawozdania z tych zjazdów zamieszczone były w Rolniku.

W czasie Ogólnych Zgromadzeń odbywano losowanie przedmiotów gospodarskich zakupionych z funduszków Oddziału, i odbyto 3cie premiowanie czeladzi folwarcznej, a to ze składek i z funduszków Oddziału.

Oddział otrzymał następujące subwencye:

a) na 4 stacye buhajów dla użytku włościan	200 złr.
b) na podniesienie chowu owiec	200 „
c) na trzodę chlewną	400 „
d) na maszyny i narzędzia	150 „
Razem	950 „

Subwencyj tych użył Oddział stosownie do wskazówek przez Komitet zaleconych. Subwencya na maszyny podniesioną jeszcze nie została.

Oddział rozpiisał konkurs na weterynarza w Jarosławiu, przeznaczając na ten cel w pierwszym roku a ewentualnie w trzech pierwszych latach po 200 złr. subwencji.

Z Biblioteki rolniczej Oddział wypożycza książki członkom i powiększa takową przez zakupno nowych dzieł gospodarskich, urządził nadto bibliotekę wędrującą, na zakupno której 20 członków złożyło 240 złr.

Oddział wyjednał stypendyum u Komitetu dla ucznia Zakładu uprawy i wyprawy lnu w Gródku i wysłał do szkoły parobków w Dublinach dwóch uczniów, przeznaczając na ten cel złr. 10.

Wysłał Delegata na Wystawę Stanisławowską.

W sprawie taryfy klasyfikacyjnej wypracował reklamacyą, —wniósł podanie do Ministerstwa handlu przeciw połączeniu kolei galic. z koleją Karola Ludwika i upraszał o uregulowania taryf kolejowych.

Oddział zamianował 4. korespondentów, którzy wiadomości o stanie urodzajów i innych szczegółach gospodarskich z powiatu, Redakcyi Rolnika donosić są obowiązani.

Na Zgromadzeniach ogólnych odczytywano sprawozdania z kwestyi gospodarczych przez członków wypracowane, podniesiono myśl zaprowadzenia szkółek nasion zbożowych i pośredniczenia w sprowadzaniu nasion wyborowych, tudzież zbierania i ogłaszania rezultatów prób różnych gatunków kartofel sadzonych w kraju,—poruszono także myśl połączenia się z Oddziałami w promieniu 20 mil naokoło będącemi, w celu założenia stacyi chemicznej na koszt połączonych Oddziałów.

Wzrastająca liczba członków czynnych daje rękojmię, że Oddział gospodarski działalność swą i dalej rozwijać będzie.

Stan funduszów Oddziału w roku 1875. był następujący :

Przychód razem . . .	1862 złr. 69 ct.
Rozchód „ . . .	1437 „ 23 „
Pozostało z końcem r.	625 „ 36 „

W kwocie tej mieszczą się subwencye . 128 „ — „

Zaległości u członków wynoszą 105 „ — „

Żadne zaległości na Oddziale nie ciążyą.

Oddział Kamionka.

Oddział Kamionecki nie mógł odbyć w roku 1875. żadnego Walnego Zgromadzenia a to z powodu dłuższej słabości przewodniczącego Oddziału w lecie, zaś złych dróg w zimie.

Rada Oddziału starała się załatwić bieżące czynności, działanie jej wszakże z powodu zupełnego braku komunikacyi w powiecie Kamioneckim bardzo jest utrudnione.

Oddział Lwów.

Oddział Iwowski odbył w roku 1875. trzy Ogólne Zebrania. Na pierwszym Zebraniu wybrał Delegatów na Walne Zgromadzenie Towarzystwa — na drugim uchwalił udzielić z funduszów Oddziału 100 złr. na stypendyum ś. p. Antoniego Jabłonowskiego i polecił Delegatom swoim aby się sprzeciwili wnioskowi Oddziału Sokalskiego co do zaprowadzenia Rady kultury krajowej, na trzecim Zebraniu ukonstytuował się, wybrawszy nową Radę Oddziału.

Z ważniejszych czynności Oddziału były:

Upoważniono jednego z członków Oddziału na Zgromadzenie Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, do postawienia wniosków względem nieodpowiedniej gospodarki i błędów przez Dyrekcyę tegoż Towarzystwć popelnianych.

Udzielono z funduszów Oddziału 25 złr. na kaplicę Dublańską, zaś 96 złr. na rok jeden dla 1 ucznia szkoły ogrodniczej przy ogrodzie botanicznym, który obecnie dla wykształcenia się także w zawo-dzie pszczelniczym, pozostaje w pasiece doświadczalnej Dra Teofila Ciesielskiego we Lwowie,

Przedłożono Komitetowi elaborat do Ministerstwa co do wielkich szkód w lasach przez śnieg wyrządzonych, celem wyjednania opuszczenia podatków.

Rada Oddziału sprzedała 17 chustek jedwabnych, wyrobionych w Wiedniu z jedwabiu staraniem Oddziału wyprodukowanego, trzy chustki, tudzież 8 motków przędzy jedwabnej i arkusz waty z odpadków przesłała Muzeum przemysłowemu we Lwowie.

Z uzyskanej subwencji na trzodę chlewną w kwocie 50 złr. zakupiono 2 sztuki rasy Jorkschiere, które w drodze licytacji sprzedane będą.

Oddział zmuszony był wykreślić wielu członków, którzy zalegając od lat wielu z wkładkami, żadnego udziału w czynnościach Towarzystwa nie biorą.

Stan funduszy Oddziału był następujący:

Przychód: pozostało z końcem 1874 r.	57 złr.	— ct.
Wdowa po ś. p. Drze Sermaku złożyła	142 „	42 „
Wkładki od członków	677 „	— „
Za chustki wyrobione z jedwabiu staraniem Oddziału wyprodukowanego	47 „	— „
Razem	923 „	42 „
Rozchód wynosił	850 „	26 „
Pozostało z końcem 1875 r.	73 „	16 „
Członkowie Oddziału wnieśli wprost do kasy Komitetu	256 „	— „
Oddział wypłacił na rachunek części obowiązkowej	597 „	60 „
Razem	853 „	60 „

Oprócz tego pozostaje w kasie Oddziału kwota 170 złr. jako subwencya na premiowanie gospodarstw wzorowych mniejszej posiadłości, która na przyszłym Ogólnem Zgromadzeniu Oddziału wraz z medalami i listami pochwalnymi premiantom wypłaconą zostanie.

Oddział Przemysł.

Oddział Przemyski, obejmujący cztery powiaty: Jaworów, Mościska, Birczę i Przemysł z początkiem 1875 r. liczył 77 członków, z których 35 wkładki nie popłacili, z końcem zaś tegoż roku liczy członków 126, z których tylko 12 z wkładką zalega, cała zaległość wynosi 85 złr.

Oddział odbył w ciągu r. 1875. trzy Walne Zebrania, na którých rozbiegane były bardzo ważne kwestye gospodarskie.

Oddział założył „Towarzystwo zaliczkowe Rolne“ w Przemysłu, na które członkowie złożyli udziałów 9000 złr. Świetnie się ono rozwinęło, dzięki dyrektorowi p. Karolowi Bielańskiemu, który z całym poświęceniem zajął się tą młodą instytucyą, tak dzielnie do podniesienia kredytu, a za tem i gospodarstwa się przyczyniającą.

W skutek założenia Towarzystwa zaliczkowego stopa procentowa z 2ch centów od guldena na tydzień, spadła na $\frac{1}{4}$ ct. dla włościan biorących pożyczki u żydów — a właściciele więksi z 24 i 18%, które płacili są teraz częstowani na 12%. W towarzystwie zaliczkowym stopa procentowa jest jeszcze wysoka bo 10%, — pochodzi to z przyczyny drogo opłaconych kapitałów — jeżeli jednak Komitet poprze prośbę Oddziału w Sejmie, i Towarzystwo dostanie tańszy kapitał w Banku Narodowym, stopa procentowa zniżoną będzie.

Towarzystwo zaliczkowe, począwszy od Maja do końca Grudnia miało obrotu 312.763 złr.

Ważniejsze czynności Oddziału były:

Oddział urządził kurs weterynaryi, — który trwał dni 15, — prelegentem był p. Aleksander Littich. Na urządzenie kursu Oddział otrzymał 200 złr. subwencji z Ministerstwa, 100 złr. z Rady

powiatowej Przemyskiej, 50 z Rady m. Przemysła, zaś 111 dołożył z własnych funduszów. Słuchaczów z powodu żniw było tylko 30., którzy wielkie odnieśli korzyści.

Z dobrowolnych składek zebranych w kwocie 235 złr. 13 ct. Oddział urządził premiovanie gospodarstw włościańskich, odznaczających się albo w całości albo w częściach; premiovanych zostało 5. gospodarzy, dwóm przyznano sieczkarnie po 56 złr. 32 ct. sztuka, jednemu parę trzody chlewnej Yorkschire za 35 złr. 20 ct., jednemu parę chomąt za 20 złr., jednemu za chów bydła 10 złr. 50 ct. — reszta funduszu w tymże kierunku użytą będzie.

Z subwencji ministerjalnej 60 złr. na szkółki owocowe, przyznano premia dla dwóch szkółek.

Z takiejże subwencji 200 złr. na stacye buhajów, założono 4 stacye dla użytku włościan a mianowic w gminach Syszkowice, Batycze, Busowie i Grąziowej.

Z subwencji na podniesienie trzody chlewnej w kwocie złr. 200, zakupił Oddział 19 sztuk trzody rasy Yorkschire i Suffolk, z których 1 parę dał ks. Żabie z warunkiem oddania Oddziałowi po parze z każdego pomiotu — resztę sprzedał członkom Oddziału a stratę pokrył z subwencji.

Z własnych funduszów Oddział zakupił narzędzia rolnicze większe i mniejsze za 702 złr., które zostały między członków wylosowane.

Stan funduszów Oddziału był następujący:

Przychód: Pozostałość z roku 1874.	. 934 złr. 12 ct.
W ciągu 1875 roku wpłynęło	. 2116 „ 22 „
Razem	. 3050 „ 34 „
Rozchód w roku 1875. wynosił	. 2185 „ 16 „
Pozostało z końcem r.	. 865 „ 28 „
W tej kwocie subwencya	. 566 „ 36 „
Reszta własność Oddziału	. 298 „ 92 „

Oddział Przemysłany.

Oddział ukonstytuował się w połowie 1875 r. wybrawszy nową Radę Oddziałową. Członków w tym roku liczył 33. z ogólną wkładką 198 złr. Część obowiązkową za rok ten w zupełności wypłacili i żadnej restancji nie ma.

Odbył 5 Walnych Zgromadzeń w r. 1875. Ważniejsze czynności Oddziału były.

1. Sprawa zrzędzonych w r. 1875. przez śniegi szkód w lasach, z powodu których proszono Komitet o wyjednanie u Ministerstwa rolnictwa, aby uznało klęskę tę za elementarną i zarządziło opuszczenie podatków.

2. Sprawa chowu koni, w której wystosowano memoriał do krajowej komisji chowu koni o powiększenie stacyi ogierów w powiecie.

3. Ostateczne załatwienie rachunków z wystawy w Przemyslanach w r. 1874. odbytej.

4. Udzielenie opinji co do wykarczowania lasów w dwóch miejscowościach powiatu.

Otrzymałą subwencją w kwocie 200 złr. na maszyny i narzędzia rolnicze, Oddział użył według wskazówek Komitetu, uchwalił także, aby członkowie, którzy w roku 1874. otrzymali prosięta z subwencji zakupione — przychówek od tychże z wiosną innym członkom do dalszego rozplodu udzielili.

Oddział wykreślił tych członków, którzy żadnego udziału w sprawach nie brali i wkładek niepłacili.

Zajmował się kwestyą zaprowadzenia jednakowej wagi przy sprzedaży zboża, według normy, jaką międzynarodowa giełda zbożowa w Wiedniu — gazetami ogłasza — kupcy bowiem nasi znacznie większej wagi od producentów wymagają. Sprawę tę przedłożył Oddział Komitetowi do traktowania na Ogólnem Zgromadzeniu Towarzystwa.

Stan fundusów Oddziału był następujący :

Przychód. Z końcem 1861 r. pozostało w kasie .	239	złr.	72	ct.
Subwencya na maszyny i narzędzia .	200	"	—	"
Władki od członków	174	"	—	"
Inne dochody (procenta i t. p.)	21	"	—	"
Razem	634	"	72	"
Rozchód. Wydano w roku 1875.	541	"	57	"
Pozostało z końcem r. 1875.	93	"	15	"

Oddział Rawa-Cieszanów-Żółkiew.

Oddział liczy członków 42 z wkładką razem 350 złr., z których w roku 1875 wpłynęło tylko 180 złr.

Z powodu dłuższej słabości przewodniczącego, jakoteż trudności zebrania się z tak rozległego Okręgu, Oddział odbył w ciągu roku 1875. tylko 3 posiedzeń.

Na odbytych posiedzeniach załatwiono ważniejsze czynności a mianowicie :

Zarządzono Zjazdy gospodarskie w powiatach Rawskim i Cieszanowskim i wybrano na Delegatów do tych powiatów pp. Żychlińskiego i Czermińskiego.

Z udzielonej subwencji w kwocie 100 złr. na trzodę chlewną zakupiono kilka sztuk trzody w Poturzycy.

Poparto w Komitecie wniosek członka Skrzyszowskiego co do zaprowadzenia stacyi kontnma-cyjnej na bydło w Bełzie.

Wezwano restancyonaryuszów o uiszczenie zaległych wkładek.

Stan funduszu Oddziału był następujący :

Przychód. W ciągu r. 1875. członkowie wnieśli .	180	złr.	—	ct.
Rozchód wynosił	159	"	19	"
Pozostało z końcem r. 1875.	20	"	81	"

Oddział Rudeńsko-Gródecki.

Oddział liczył w 1875 r. 126 członków z wkładką razem 643 złr. — część obowiązkową uiszczył w zupełności. Walnych Zebrań członków odbył trzy — posiedzeń Rady Oddziałowej było sześć.

Protokół podawczy obejmuje Nr. 312.

Rada odpowiada na odezwy Komitetu i Władz rządowych, czuwa nad stanem biblioteki z każdym rokiem wzrastającej, z której członkowie korzystają; nad kierunkiem pepinierek trzody chlewnej i owiec mołdawskich, tudzież dziesięciu subwencyjonowanych stacyi buhajów rasy poprawnej, w celu odlatowania krów włosciańskich i ulepszenia przez to bydła w gminach, jakoteż pomnożenia nabiału. Skutki tych stacyj są już widoczne w miejscach, gdzie istnieją; odlatowanie coroczne 500 krów dobrami stadnikami nie może być bez korzyści, a lud wiejski z wdzięcznością uznaje dobrodziejstwo urządzeń, li dla jego dobra wprowadzonych.

W roku ubiegłym przypadło w Oddziale Rudeńsko-Gródeckim rozdanie nagród przyznanych przez Sąd premialny za wzorowe prowadzenie szczegółowych gałęzi gospodarstwa, co wykonano na ostatnim Walnem Zgromadzeniu; równie premowano sługi gospodarcze za cnotliwe przez długie lata pełnienie powierzonych obowiązków, i robotników za gorliwą i wytrwałą pracę w czasie ostatnich zbiorów.

Ogólne Zgromadzenia roztrząsają przedłożone pod dyskusję wnioski i pytania z dziedziny gospodarstw, oceniając przytem rozprawy odczytywane, mogące zwrócić uwagę na postęp w rolnictwie i do niego zachęcić.

Rada Oddziału zdaje relacye w czasie Ogólnych Zgromadzeń ze stanu funduszów, a z końcem roku otrzymuje kaźden członek wykaz rocznego obrotu i zamknięcie rachunków.

Z kolei czynności odstępuje się najwięcej ofiarującym przychowek z pepinierek Oddziału, i wylosowuje między panów ofycyalistów prywatnych siedm egzemplarzy „Rolnika“, z pozostawieniem jednego z ośmiu przez Komitet dosyłanych w bibliotece Oddziału.

Pod koniec posiedzenia kaźdego z Ogólnych Zgromadzeń, wylosowują się między członków Towarzystwa ulepszone narzędzia rolnicze, dzieła gospodarcze i utwory znakomitych mistrzów pióra i pędla, w celu zwrócenia myśli pracą znękaney ku celom wyższym społeczeństwa. odnoszącym się do ogólnego dobra, do uzacniającego poczucia, iż kaźdy z nas szczegółowo i całe Towarzystwo gospodarcze jest także ogniwem w usiłowaniach ku podniesieniu oświaty, a tem samem spotężenia narodu ku obronie przed groźącym wywłaszczeniem mniejszym i większym właścicielom tej ziemi, którą w posiadaniu utrzymać jest naszym obowiązkiem, i wbrew nieżyczliwym prądom nawet w naszej mocy, cel ten osiągniemy choćby z największym trudem i rezygnacją, przez samą miłość ku niej, pomnąc zawsze, że od jej posiadania przyszłość nasza lepsza, nasze odrodzenie zawisło.

Szukając rady, wsparcia, siły w Towarzystwie, nie opuszczają go członkowie Oddziału, a ubytek konieczny przez zgon lub przesiedlenie w inne powiaty, nowoprzystępujący wypełniają, także dochód z rat wnoszonych zwiększa się nieco z kaźdym rokiem, jak świadczą składane wykazy; mimo to widzi Rada Oddziału, że i te małe skutki, jakie osiągnięto, dopiąłby się nie dały bez pomocy Ministerstwa i życzliwości Komitetu, trzeba przeto szukać nowych, korzyść przynoszących, a tem samem większe życie i udział w Towarzystwie wzbudzających środków, ehcąc liczbę członków zwiększyć szczerem, czynnem przystąpieniem wszystkich myślących gospodarzy, przemysłowców i wykształconych osób w powiatach, i przeto przysporzyć Towarzystwu sił, znaczenia — skuteczności.

Środkiem owym byłoby urządzenie bióra w jednym z miast powiatowych, gdzie obok czynności Towarzystwa gospodarczego po dziś dziennych, odbywałyby się także komisowe i informacyjne: jak wymiana i sprzedaż zbóż, nasion pastewnych, ogrodowych i lasowych, ułatwienie w nabyciu poprawnych żywych i martwych inwentarzy, w obsadzeniu posad przy różnych gałęziach gospodarstw i wiele innych na pomyślność rolnictwa wpływających czynności.

Bióro wszakże takie potrzebuje osobnego, stosownie urządzonego umieszczenia i zdolnego urzędnika, co przy dzisiejszych funduszach Oddziałowych wykonać niepodobna, bez ofiar członków zamożniejszych w pierwszych początkach i w tej nadziei łożonych, że z uwidocznieniem rosnących korzyści, czynnych członków, a z niemi funduszów stałych przybywać będzie.

Bez rozwinięcia w tym czy innym ożywym kierunku czynności w Oddziałach gospodarczych, będą one skazane na dalszy zbyt powolny postęp, i spotykać nas będzie zawsze doznany już zarzut, iż w stosunku do innych krajów, nasz choć największy i ludny, nadto prawie wyłącznie rolnictwu oddany, najmniej liczy członków w Towarzystwie gospodarskiem.

Rada oddziału wspominając o potrzebie użycia środków skutecznych ku obudzeniu większej i skuteczniejszej w Towarzystwie czynności, mniema, że ją widzą inne także Szanowne Oddziały, i chętnie będzie korzystać z pomysłów prowadzących do rozwinięcia sił liczebnych i finasowych, a tem samem do coraz większej skuteczności Towarzystwa dla przemysłu gospodarczego i dla rolnictwa.

Nie wspomniała Rada Oddziału w powyższej relacyi o zaprowadzeniu w jego obrębie, mianowicie w Gródku szkoły uprawy i wyprawy lnu w roku ubiegłym, gdyż tę ważną dla przemysłu i rolnictwa instytucyę, zawdzięcza okolica wyłącznie gorliwej opiece Władzy centralnej Towarzystwa, i uposażeniu w grunta i materyał budowlany Zakładu przez gminę Gródecką.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód. Pozostałość z końcem r. 1875 wynosiła .	258 złr. 48 ct.
Wkładki od członków za r. 1874 i 1875 .	536 „ — „
Subwencya na 10 stacyi buhajów . . .	500 „ — „
Na sadownictwo i nagroda dla sług przy chowcie bydła	30 „ — „
Inne wpływy	286 „ 79 „
Razem	1611 złr. 27 ct.
Rozchód w ciągu roku wynosił	1156 „ 66 „
Pozostałość z końcem r. 1875 . .	454 złr. 61 ct.

Nadto zalega po koniec 1875 r. — Członków 29 z wkładkami 225 złr.

Oddział Sambor-Turka-Staremiasto.

Oddział Samborski w roku 1875 liczył członków 46, o 13tu więcej niż w roku 1874. Suma wkładek od tychże wynosiła 2749 złr., uwzględnivszy miejscowe stosunki można w tym małym już wzroście upatrywać nadzieję lepszej przyszłości.

Z ważniejszych czynności Oddziału były następujące:

Doręczenie nagród za pojedyncze gałęzie gospodarstw w Dziale I. premiowania.

Premiowanie sług i czeladzi folwarcznej za długoletnią i rzetelną służbę, stosownie do uchwalonego przez Oddział statutu.

Losowanie przedmiotów gospodarskich pomiędzy członków, z własnych funduszków Oddziału zakupionych.

Zbieranie dat statystycznych co do stanu urodzajów i zbiorów dla Komitetu.

W skutek uchwały Walnego Zgromadzenia sprowadzono do Sambora dyplomowanego weterynarza, który za skromny zasiłek 100 złr. zobowiązał się na żądanie członków udzielać pomocy słabemu ich bydłu za miernem wynagrodzeniem.

Rada Oddziału zajmowała się wypracowaniem statutu zawiązać się mającego Towarzystwa melioracyjnego w Samborze, i ma nadzieję, że urzeczywistnienie tego projektu nastąpi.

Poruszona w roku zeszłym myśl osuszenia znacznej przestrzeni bagien nad Dniestrem, nie wydała w tym roku owoców, ponieważ inżynier kultury z przyczyn od niego niezależnych nie przybył. — Oddział czuje żywo, że tak ważną sprawą zająć się potrzeba, i że Komitet Towarzystwa starać się będzie odpowiednio do wzmagających się potrzeb powiększyć biuro melioracyjne, a wtedy nie będzie potrzeba obawiać się wskrzeszenia projektu Rady kultury krajowej.

Rada Oddziału z uwagi, że w Samborze są 2 Towarzystwa zaliczkowe bardzo pomyślnie się rozwijające, nie mogła myśleć o założeniu podobnego Towarzystwa zaliczkowego ze swej poręki, — w roku 1876 jednak zamyśla założyć Towarzystwa zaliczkowe ludowe po gminach — sądzi bowiem, że takowe najskuteczniej się przyczynią do podniesienia dobrobytu w kraju przez uwolnienie ludu od strasznej lichwy. Jest życzeniem Rady Oddziału, aby Komitet wyjednał u Rządu, żeby wszystkim Towarzystwom zaliczkowym Bank narodowy udzielał kredytu.

Oddział odbył próbę w Czerweu 1875 r. z narzędziami Horskyego do uprawy kartofli. Próba wypadła pomyślnie nie tylko z narzędziami do uprawy kartofli, ale i z pługiem pogłębiaczem Horskyego, który orze według żądanej głębokości, przyczem spulchnia spodnią warstwę ziemi bez wydobycia jej na wierzch.

Bardzo dobrym także się okazał pług Dornwalda do kartofli — przewyższa on pług Horskyego — przy sposobności tych prób oglądano gospodarstwo polne i fabrykę drenów w Wykotach.

Z inicjatywy Rady Oddziału zajęto się żywotną kwestyą przyszłego opodatkowania, t. j. reklamą przeciwko zbyt wygórowanej taryfie klasyfikacyjnej w powiecie. Na zwołanem w tym celu zgromadzeniu wszystkich większych i części mniejszych właścicieli rezolucyę ułożono i podpisano.

Oddział otrzymał subwencyę na trzy stacye buhajów 150 złr. dla użytku włościan, na trzodę chlewną 150 złr. Z subwencyi na trzodę urządziło pepinierkę; utrzymujący takową przez lat trzy daje połowę przychowku, a po 3ch latach będące sztuki pozostają własnością Oddziału.

Oddział posiada bibliotekę rolniczą, którą powiększa corocznie przez zakupno z własnych funduszów cenniejszych dzieł rolniczych.

Oddział odbył dwa Walne Zebrania i jedną wycieczkę gospodarską. — Rada Oddziałowa odbywa posiedzenia według potrzeby. — Protokół podawczy Oddziału miał Nr. 115.

Stan funduszów Oddziału był następujący:

Przychód. Subwencya na 3 stacye buhajów	150 złr.
„ na trzodę chlewną	150 „
„ na premiowanie kalek	180 „
	<hr/>
Razem	480 złr.
Wkładki członków i inne	423 „
	<hr/>
Razem	903 złr.
Rozchód w roku 1875 wynosił	923 „
	<hr/>
Niedobór wynosi	20 złr.

Oddział Samborski uiszcza się najakuratniej z części obowiązkowej Zarządowi centralnemu, i żadnej zaległości nie ma.

Oddział Sanok.

Oddział Sanocki odbył w roku 1875 tylko dwa Walne Zgromadzenia z przyczyny bowiem słotnego roku, a ztąd większego przy gospodarstwie zajęcia, i rozrzucenia członków aż w 4ch odległych powiatach, zachodziła trudność częstszego się zbierania.

Pierwsze Walne Zgromadzenie odbyło się równocześnie z premiowaniem rządowem koni — przyczem wystawione były różne narzędzia rolnicze, własnością Oddziału lub członków będące, tudzież bydło i trzoda chlewna rasy angielskiej i węgierskiej.

Z wystawionych okazów trzody chlewnej z dóbr Żywiec rasy angielskiej i z dóbr hr. Szturaya z Nagij Mihali rasy węgierskiej, zakupiono z subwencyi 200 złr. 4 pary trzody chlewnej, i rozdano do rozplodu 4 członkom Oddziału pod warunkiem, iż biorący knurka i loszkę rasy Bergschire jest obowiązany trzymać takowe do rozplodu przez lat sześć, i dać Oddziałowi w 2gim, 4tym i 6tym roku po jednej parze czteromiesięcznej 30 funt. wagi wiedeńskiej, biorący zaś knurka i loszkę rasy węgierskiej obowiązany jest trzymać takowe do rozplodu przez lat cztery, i dać bezpłatnie w 2gim i 4tym roku po jednej parze czteromiesięcznej wagi 30 funt. wiedeńskich, winien nadto sztuki z rozplodu otrzymane po cenie przystępnej sprzedawać, dając pierwszeństwo członkom Oddziału.

Zakupno 4ch par trzody kosztowało 160 złr. 40 ct., reszta subwencyi w roku przyszłym w tymże kierunku użytą będzie.

Z powodu zaległości ciążących na członkach uchwalono imienne ogłoszenie restancyonaryuszów — poruszono także kwestyę sprowadzenia Montera do żniwiarek podczas żniw, i założenia składu narzędzi rolniczych i warsztatu reparacyjnego w Sanoku. Uchwały te w miarę możliwości zostały w życie wprowadzone, a do ostatniej wybrano oddzielną komisyę.

Oddział urządził z własnych funduszów premiowanie sług i czeladzi folwarcznej.

Przesłał petycyę do Rady państwa, ażeby celem dostarczenia zarobku ludności wiejskiej, której z powodu nieurodzaju głód na wiosnę zagraża — wezwała Rząd do poczynienia kroków do rozpoczęcia z wiosną 1876 r. budowy kolei żelaznej z Zagórza do Grybowa.

Wezwał członków Rady oddziałowej, ażeby każdy w swojej okolicy próbował zwoływać zjazdy gospodarskie, i starał się zainteresować sąsiadów bądź udzielaniem wiadomości z dzieł i czasopism rolniczych, bądź przez okazanie praktycznych i wypróbowanych narzędzi rolniczych przez Oddział w tym celu po jednej sztuce sprowadzonych.

Oddział sprowadza za pośrednictwem swego przewodniczącego różne narzędzia rolnicze, które odstępuje następnie członkowi swoim.

Rada Oddziału popierając usilnie wszelkie sprawy dobro Oddziału na celu mające — sprowadziła zdolnego geometrę do ryzowania pól i łąk dworskich — zajęła się także sprawą regulacji rzeki Wisłoki, poruczając wyrobienie planu technicznego b. inżynierowi kolei Karola Ludwika — plan ten jako allegat dołączył do petycji w tej mierze do Sejmu podać się mającej.

Rada Oddziału stara się usilnie rozbudzić życie i zachęcić do udziału w pracy organicznej — jeżeli zaś usiłowania jej idą zwolna — przypisać to trzeba głównie brakowi funduszków tak prywatnych jak i publicznych w 4ch powiatach, po większej części górskich, a przeto ubogich, któremu to brakowi Komitet przez szczerzejsze udzielanie subwencji zapobiedz winien.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód: Pozostałość z końcem roku 1874	629 złr. 77 ct.
Wkładki z roku 1874 i 1875	306 „ 50 „
Podniesiono z Towarzystwa zaliczkowego	254 „ 44 „
Za sprzedaż narzędzi rolniczych	166 „ 32 „
Razem	1357 złr. 3 ct.
Rozchód wynosił	853 „ 19 „
Pozostało z końcem r. 1875	503 złr. 84 ct.

Oddział Sokal.

Ważniejsze czynności Rady Oddziałowej były:

1. Staranie się o zaprowadzenie dla Galicyi Rady kultury krajowej. (Wniosek Oddziału co do Rady kultury krajowej na Ogólnem Zgromadzeniu IX. R. O. Towarzystwa cofnięto.)

2. Założenie domu zaliczkowego w Sokalu, który względnie na bardzo mały procent, udziela kredytu wyłącznie tylko mieszkańcom miasteczek i włości, chroniąc w ten sposób od rujnującej ich mienie lichwy. — Udzielone pożyczki w ciągu roku wynosiły kwotę 12.000 złr.

3. Sprowadzenie do Sokala stałego weterynarza, na który to cel Rada Oddziału uzyskała subwencyę od Komitetu 220 złr., z Rady powiatowej 60 złr., zaś z własnych funduszków Oddział dołożył 160 złr.

4. Na wezwanie Komitetu Rada Oddziału zajmowała się:

- a) Zebraniem w powiecie dat statystycznych co do stanu zasiewów, a to z 80ciu miejscowości.
- b) Ułożeniem statystycznego poglądu na gospodarstwo, przemysł i fabryki powiatu Sokalskiego, a to dla c. k. Namiestnictwa.
- c) Ułożeniem sprawozdania o stanie chowu bydła, koni, owiec, gospodarstwa nabiąłowego i sadownictwa w powiecie Sokalskim.

Korespondencyi z Komitetem załatwiono razem 53.

5. Rada Oddziału pośredniczyła w sprawozdaniu narzędzi rolniczych dla członków Oddziału za ratałnemi wypłatami, i obecnie posiada znaczny zapas najpotrzebniejszych narzędzi rolniczych na składzie.

W roku 1875 Oddział nie otrzymał żadnej subwencyi.

Sprawozdania z obrotu funduszków za rok 1875 Oddział Sokalski nie przedłożył.

Uwaga. W roku 1875 Oddział Sokalski miał sobie przyznane następujące subwencje:

1) Na weterynarza	220 złr.
2) na trzodę chlewną	150 „
3) na maszyny i narzędzia	150 „
4) na pszczelnictwo	50 „
Razem	<u>570 złr.</u>

Z powyższych subwencji pierwszą odebrał Oddział w całości, druga potrącona została na rachunek części obowiązkowej Oddziału na rzecz Zarządu centralnego — dwie zaś ostatnie subwencje (z których subwencja na maszyny dopiero w Styczniu 1876 r. przez Wys. Ministerstwo rolnictwa wyasygnowana została), dotychczas przez Oddział podniesione nie zostały.

Oddział Stanisławowski.

Oddział Stanisławowski, obejmujący trzy powiaty, dopiero w połowie 1874 roku zorganizowany, liczy 58 członków z wkładką razem 365 złr., część obowiązkową uścił w zupełności — pozostałą resztę przeznaczył na najęcie lokalu dla bióra Rady Oddziału i na wystawę w Stanisławowie.

W ciągu roku 1875 odbył 4 Walne Zgromadzenia — w miesiącu zaś Wrześniu tegoż roku urządził z uzyskanej od Komitetu subwencji w kwocie 1600 złr. wystawę przemysłowo-rolniczą w Stanisławowie.

Oddział wybrał Komisję do premiowania pojedynczych gałęzi gospodarstw, która z zadania swego się wywiązała.

Rada Oddziału wydała w języku ruskim łacińskimi czcionkami odezwę do wszystkich włościan w Oddziale, w skutek czego znaczna liczba włościan grono Oddziału powiększyła.

Rada Oddziału przesłała Komitetowi podanie o subwencyę na r. 1876 w kwocie 1260 złr.

Oddział przesyłał Komitetowi co dni 15 peryodyczne wykazy co do stanu zasiewów i stanu powietrza.

Sprawa urządzenia Zjazdów gospodarskich była przedmiotem obrad na Walnych Zgromadzeniach, a Oddział miał ten zaszczyt, iż w okręgu jego Komitet w czasie wystawy Stanisławowskiej urządził Walny Zjazd gospodarski w Stanisławowie.

Z otrzymanej od Komitetu subwencji na trzodę chlewną w kwocie 150 złr. Oddział zakupił prosięta rasy Yorkschire, i sprzedał takowe w drodze licytacji z opuszczeniem 50%.

Rada Oddziału przesłała Komitetowi do analizy chemicznej pudretę p. Henryka Ordyńca w sześciu gatunkach, celem przekonania się o jej jakości — dla braku jednak funduszków Komitet prośby Oddziału nie uwzględnił.

Dla podtrzymania fabryki pudrety Oddział przyznał p. Ordyńcowi zaliczkę w kwocie 200 złr., i będzie posiadał pierwszą fabrykę tego rodzaju w kraju naszym.

Rada Oddziału starała się usilnie o urządzenie w tym roku kursu weterynaryi w Stanisławowie — ten jednakże do skutku przyjść nie mógł.

Rada Oddziału zajmowała się sprawą Zakładu wychowawczego dla opuszczonych chłopców w Stanisławowie co do zamiany tegoż na niższą szkołę rolniczą, a odnośne przedstawienie przesłała Komitetowi.

Przesłała również Komitetowi przedstawienie względem niszczenia chwastów i ostów.

W skutek uchwały Walnego Zgromadzenia Oddziału, przesłała hr. Borkowskiemu Stanisławowi jako przewodniczącemu Komitetu wystawy Stanisławowskiej, i Zygmuntowi Świącickiemu jako sekretarzowi tejże wystawy, tudzież całemu Komitetowi wystawowemu podziękowanie za gorliwe zajęcie się urządzeniem wystawy w Stanisławowie.

W ogóle Oddział załatwił Exhibitów 187, zajmując się prócz tego innemi sprawami stosownie do potrzeby których zbierała się Rada Oddziału. Na Walnych zaś zebraniach rozbiegano różne kwestye dotyczące potrzeb Oddziału.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód wynosił	554 złr. 91 ct.
Rozchód wynosił	485 „ 70 „
Pozostało z końcem roku 1875	<u>69 złr. 21 ct.</u>

Oddział Tarnopol.

Oddział Tarnopolski z końcem 1875 r. liczył członków 71, z wkładką razem 580 złr., więcej o 5 członków niż w r. 1874.

W ciągu roku 1875 Oddział odbył 4 Walne Zgromadzenia, Rada zaś Oddziałowa 6 posiedzeń.

Ważniejsze czynności Oddziału były:

Urządzenie premiowania sług i czeladzi folwarcznej — a to z własnych funduszków Oddziału w kwocie 18 dukatów na nagrody przeznaczonych.

Urządzenie kursu weterynaryi w Tarnopolu, na który to cel Oddział otrzymał subwencję od Komitetu w kwocie 400 złr., a z własnych funduszków dodał 52 złr. 76 ct.

Z przyznanych w roku 1874 przez Komitet subwencji na podniesienie trzody chlewnej 200 złr. i na owce 400 złr. — Oddział zakupił 9 sztuk nierogacizny rasy angielskiej, które sprzedzał w drodze licytacji. Subwencya na owce dopiero z wiosną b. r. stosownie do wskazówek Komitetu użytą zostanie.

Z otrzymanej subwencji na 2 stacye buhajów w kwocie 100 złr. — Oddział urządził 2 stacye buhajów dla użytku włościan w gminie Łoszniów i Suszczyn.

Z polecenia Komitetu wydelegowano Komisję dla obejrzenia gnojarni wzorowej w Podhajczykach, zgłoszonej do konkursu premiowania.

Oddział wniósł podanie do Komitetu o przyznanie subwencji na owce, trzodę chlewną, maszyny i narzędzia rolnicze i kurs weterynaryi.

Oprócz powyższych czynności Rada Oddziału na wezwanie c. k. Starostwa w Tarnopolu i Zbarażu udzielała opinii w sprawach lasowych.

Z powodu gruzy bydłowej, jaka w wielu miejscowościach Oddziału się okazała — Rada Oddziału upraszała Komitet o zesłanie weterynarza p. Józefa Kubickiego, przybycie którego niezwłocznie nastąpiło, a środki zaradcze podane przez niego udzieliła Rada wszystkim członkom Oddziału.

Podniesiona przez Radę Oddziału myśl zwiedzania gospodarstw i urządzania zjazdów gospodarskich, jak również wniosek co do wyznaczenia nagrody w kwocie 50 złr. z funduszków Oddziału, za uregulowanie pługa podolskiego, używanego w okolicy — dotąd zrealizowane nie zostały.

Oddział utrzymuje dla użytku swych członków 2 czasopisma rolnicze — mianowicie Gazetę rolniczą wiedeńską i szląską.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód. Pozostałość z końcem 1874 r.	480 złr. 2 ct.
Wkładki od członków i inne	480 „ — „
Razem	960 złr. 2 ct.
Rozchód w ciągu roku wynosił	818 „ 30 „
Pozostaje z końcem r. 1875	141 złr. 72 ct.

Oddział Tłumacz.

Oddział Tłumacki liczył w roku 1875 członków 21, z których jeden tylko płacił 5 złr., wszyscy inni po 15 złr. rocznej wkładki. — Odbył w ciągu roku 4 Walne Zgromadzenia, na których rozbierano różnorodne pytania, dotyczące potrzeb powiatu. — Zajmował się kilkakrotnie kwestyą wyniszczania lasów, skonstatowawszy zaś, iż wiele lasów ubyło, tam nawet, gdzie niepodobna zamienić ich na pole orne, robił przedstawienia do Starostwa, i może pochlubić się tem, że się przyczynił do utrzymania kilku lasów, w wyjątkowych tylko razach na wykorczowanie zezwalając.

Na wystawie Stanisławowskiej Oddział był reprezentowany przez kilka znaczniejszych gospodarstw, a między innymi przez wyborową Tłumacką oborę.

Oddział posiada u siebie tak piękny zaród bydła, że radby, aby mu nie na owce, ale wyjątkowo na bydło rogate udzielono subwencję, któraby była nadzwyczaj korzystną dla gospodarstw Tłumackich.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód. Z początkiem 1875 r. pozostało w kasie	165 złr. 19 ct.
Wkładki członków	305 „ — „
Subwencya na owce 100 złr. i świnie 100 złr.	200 „ — „
Ze sprzedarzy trzody chlewnej	97 „ — „
Razem	767 złr 19 ct.
Rozchód. W roku 1875 wynosił	445 „ 79 „
Pozostało z końcem roku	321 złr. 70 ct.

W tej kwocie subwencya 100 złr. na owce, które zakupione będą dnia 17. kwietnia 1876 roku i sprzedane tegoż dnia przez licytację wraz z dwoma byczkami w fabryce Tłumackiej, z funduszków Oddziału zakupić się mającymi.

Oddział ściśle jest związany z kasą zaliczkową Tłumacką, i wszyscy jego członkowie są członkami kasy zaliczkowej, która wypożycza im na 2½% kwartalnie; w ten sposób członkowie w czasach nagłych robót lub innych kłopotów gospodarskich otrzymują pomoc, — a dotychczas nie wydarzyło się, aby kto z wypłatami zalegał.

Kasa zaliczkowa posiada dziś kapitał 13.000 złr., który obraca 4 razy do roku, rozpożyczając rocznie 52.000 złr.

Oddział wypożycza z kasy zaliczkowej kwoty wyłącznie na zakupno poprawnych maszyn i pługów, a fabryka Shuttlewortha opuszcza Oddziałowi 8% z ceny.

W roku przyszłym Oddział postanowił wyszukać osobistość, któraby miała obowiązek zdawać sprawę ze stanu zasiewów w powiecie, a zarazem dostarczyć Komitetowi lepszych dań statystycznych.

Oddział Złoczów.

Oddział odbył w roku 1875 dwa posiedzenia ogólne 9. Stycznia i 23. Maja, na których załatwiono sprawy przez Radę Oddziału Ogólnemu Zgromadzeniu przedstawione.

Rada Oddziału odbyła 4 posiedzeń, i wykonując uchwały Ogólnego Zgromadzenia, rozpiła konkurs na posadę weterynarza, i nadała takową p. Wolińskiemu — zakupiła 200 cetnarów żelaza do rozprzedaży między członków, i urządziła składy tychże w Złoczowie i Krasnem. Zajęła się zakupnem narzędzi gospodarskich do licytacji i do losowania, tudzież baranów i trzody chlewnej do licytacji, i przeprowadziła takowe na Ogóln. Zebraniach. Załatwiała odezwy Komitetu i Władz, zajęła się sprawą osuszenia gruntów nad Złoczówką położonych, urządziła biuro wywiadowcze Oddziałów dla ułatwienia członkom kupna i sprzedaży przedmiotów w gospodarstwie potrzebnych.

Stan funduszków Oddziału był następujący:

Przychód. Pozostałość z końcem roku 1874	884 złr. 19 ct.
W ciągu roku wpłynęło	1957 „ 71 „
Razem	2841 złr. 89 ct.
Rozchód wynosił	2674 „ 64 „
Pozostało z końcem r. 1875	167 złr. 24 ct.

Oddział całą część obowiązkową na rzecz Zarządu centralnego uiscił, pomimo zaległości na członkach, jaką poczynawszy od roku 1871 w kwocie 664 złr. posiada.

Oddziały Borszczów, Drohobycz-Stryj, Rohatyn i Zurawno sprawozdania nie nadesłały.

Skreślił i ułożył

Piotr Gadomski

urzęd. Kom. Tow. gosp. gal.

Spis imienny członków

c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego

według stanu z końcem roku 1875.

A.

Komitet c. k. galic. Towarzystwa gospodarskiego:

Protektor:

(vacat).

Prezes:

Ks. Adam Sapięha.

I. Wiceprezes:

Abrahamowicz Dawid.

II. Wiceprezes:

Augustynowicz Bolesław.

Członkowie komitetu:

Dr. Biliński Leon.
Hr. Dzieduszycki Włodzim.
Gross Piotr.
Kulczycki Teodor.
Obertyński Kazimierz.
Dr. Pilat Tadeusz

Podlewski Waleryan.
Dr. Roiński Emanuel.
Dr. Skwarczyński Paweł.
Strzelecki Henryk.
Wereszczyński Józef.
Dr. Ciesielski Teofil.

Kancelarja:

Sekret. Grelński Józef, kor. geol. instyt.
Pomoc. koncept. Gadomski Piotr.
Protok. Łętowski Stanisław.

Kasyer i rachm. Grużewski Eugeniusz.
1 Pisarz dzienny.
1 woźny.

Komisya rachunkowa:

Gizowski Józef.
Hubicki Karol.
Madejski Marcełi.

Sarnecki Napoleon.
Tchórznicki Kazimierz.

B.

Członkowie Towarzystwa:

Członek honorowy:

z Najdostojniejszej rodziny Cesarskiej Jego Ces. Wys. Karol Ludwik, arcyksięże Austrii, król węgierski i czeski, c. k. feldmarszałek-porucznik, właściciel pułku ułanów nr. 7 i t. d.

Członkowie honorowi.

- Hr. Attems Ignacy Marya,
zast. prezes tow. roln.
w Styryi.
- Hr. Beroldingen Franciszek,
wiceprezes tow. rolnicz.
w Wiedniu.
- Boreli Wrana Franciszek,
prez. tow. roln. w Zarze.
- Chlumetzky, c. k. minister
handlu w Wiedniu.
- Hr. Forgach Ghymes Anto-
ni, c. k. podkom. i kaw.
ord. węg. św. Szczepana.
- Grocholski Kazimierz.
- Janko Henryk.
- Hr. Lichtenberg Wolfgang,
c. k. podkom., prezes
tow. roln. w Krainie.
- Plener Ignacy, rzecz. tajny
radca.
- Hr. Potocki Alfred.
- Książę Salm Reiferscheid
Hugo, prez. Tow. roln.
w Morawii.
- Książę Sapieha Leon.
- Książę Schwarzenberg Józef
August Fryderyk, prezes
towarz. roln. w Pradze.
- Hr. Sedlnicki Antoni, c. k.
tajny radca i podkom.
- Smochowski Witalis, ojciec.
- Stülz Jodek, ksiądz prałat,
prez. tow. rol. w Lincu.
- Thienfeld Ferdynand, c. k.
rzecz. tajny radca.
- Torosiewicz Teodor.
- Hr. Trapp-Trappenberg Jan,
prez. tow. roln. w Tyrolu.
- Hr. Wodzicki Henryk.
- Hr. Zaj Karol, właśc. dóbr
w Węgrzech.

C.

Członkowie korespon- dujący.

- Dr. Albert Józef, profesor
szkoły leśn. w Aschaf-
fenburgu.
- Anleitner Antoni.
Baumgartner w Wiedniu.
- Dr. Bernard August, prof.
w Neustadt-Eberswald.
- Betzhold Franciszek w War-
szawie.
- Biegelmeier Ludwik, c. k.
adca skarb. w Wiedniu.

- Bleiweiss Jan, Dr. med. i
sekr. tow. rol. w Krainie.
- Bettcher, radca kancelar.
w Berlinie.
- Chłapowski Dezydery, wł.
dóbr w W. ks. Pozn.
- Czerwiakowski Ignacy Rafał,
Dr. med.
- De Lens Ludwik.
- Diети Józef, Dr. med.
- Br. Doblhoff - Dier Antoni,
c. k. poseł w Holandji.
- Dr. Döbner E. Ph., profes.
szk. leśn. w Aschaffen-
burgu.
- Dudgeon Jan, dzierżawca
w Szkocji.
- Działyński Jan, właśc. dóbr
w W. ks. Poznańskim.
- Eberhard Filip, insp. rząd.
stadnin w Król. Pol.
- Dr. Ebermayer, prof. szk.
leśn. w Aschaffenburgu.
- Ejdziałowicz Tadeusz, właśc.
dóbr w Król. Polsk.
- Elwangen Wilhelm, wł. d.
w Czechach.
- Engert Wilhelm, c. k. emer.
prof. mechaniki w Gracu.
- Dr. Exner Wilhelm Franci-
szek, profes. akad. leśn.
w Mariabrun.
- Fiskali Ferdynand, dyr. szk.
leśn. w Weisswasser.
- Fischbach Karol.
- Fötterle Franciszek, c. k.
radca górn. w Wiedniu.
- Forster Karol, literat
w Berlinie.
- Fuchs Wojciech, Dr. med.
i prof. gosp. wiejsk. przy
c. k. politechn. w Wie-
dniu.
- Gabrieli Adolf, prof. przy
akadem. techn. w Gracu.
- Geyer Karol, prof. szkoły
leśn. w Aschaffenburg.
- Gorczyński Adam, wł. d.
- Goupy Beauvillers Adolf, wł.
dóbr w Belgii.
- Hr. Gourcy Konrad, czł.
Tow. roln. w Paryżu.
- Guillon Wojciech, wł. fabr.
w Wenecyi.
- Dr. Grebe Karol, dyr. szk.
leśn. w Eisenach.
- Grossbauer Franciszek, prof.
akad. w Mariabrun.

- Dr. Hamm Wilhelm, c. k.
radca sekcji w min. rol.
- Hammerschmied Karol, we
Wiedniu.
- Dr. Hartig Teodor, profesor
leśnict. na politechnice
w Brunzwiku.
- Dr. Hartig Robert, profes.
w Neustadt-Eberswalde.
- Gaussegger Zygmant w Pe-
szcie.
- Hausmann Wincenty, c. k.
prof. w Peszcie.
- Heidinger Wilhelm, dyrekt.
c. k. geolog. instyt. we
Wiedniu.
- Heinrich Ernest, c. k. prof.
w Pruszkowie.
- Havas Józef, wiceprezes tow.
roln. w Peszcie.
- Dr. Hess Ryszard, profes.
leśn. na wsz. w Giessen.
- Dr. Heyer Edward, profes.
leśn. na wsz. w Giessen.
- Dr. Heyer Gustaw, dyrekt.
akad. leśn. w Münden.
- Hlubek Franciszek Ksawery.
Dr. fil., prof. gosp. wiej.
w Gracu.
- Br. Hohenbruk Artur, sekr.
w min. roln. w Wiedniu.
- Horsky Franciszek, c. k.
radca i dyr. szk. roln.
w Czechach.
- Horwath-Goment Józef, prez.
tow. roln. w Salzburgu.
- Książę Jabłonowski Karol.
- Janota Eugeniusz, ksiądz,
dr. fil.
- Jastrębowski Wojciech, prof.
hist. nat. w Król. Polsk.
- Dr. Judeich Fryderyk, prof.
akad. leśn. w Tharand.
- Kałużowski Henryk, sekret.
w biurze minist. w Wa-
shingtonie.
- Karnowicz-Efim Stefanowicz,
wł. dóbr w Rosyi.
- Klimkiewicz Antoui, właśc.
realn. we Lwowie.
- Dr. Knorr A., profes. akad.
leśn. w Münden.
- Koja Karol, nadleś. w Rosji.
- Komers A. E., rad. gosp. i
dyrekt. szk. w Teschen-
Liebwerd.
- Kostaki Grzegorz, właśc. d.
w Mołdawii.

Hr. Koziembrodzki Władysław, wł. dóbr.
 Kozubowski Antoni, Dr. med.
 Kraus Jan, c. k. urzędnik w Wiedniu.
 Dr. Krutzsch, prof. akad. leśn. w Tharand.
 Kuczyński Szczepan, Dr.
 Kuranda Ignacy, literat w Wiedniu.
 Lambl Karol, przełoż. zakł. nauk. gosp. w Lerbwerd w Czechach.
 Dr. Landolt, prof. w Zürich.
 Langie Karol, kawal. ord. Franc. J., czł. tow. roln. w Krakowie.
 Levenau Karol, sekret. tow. roln. w Styryi.
 Dr. Lorenz J. R., radca w min. roln.
 Br. Lüttwitz Rudolf na Szląsku.
 Majewski Władysław, agent galic. banku dla handlu i przemysłu w Oświęcimie.
 Mandis Jan, c. k. radca skarbu i dyr. fabr. tyt. w Wiedniu.
 Dr. Marchet Gustaw, prof. akad. leśn. w Mariabrun.
 Miączyński Antoni, koresp. tow. roln. w Krakowie.
 Minklitz Robert, dyr. szk. leśn. w Eulenburgu.
 Moro Tomasz, prezes tow. roln. w Mageregg w Karyntyi.
 Nadhorny Ludwik Karol wł. d. w Czechach.
 Nathusius Hermann, wł. d. w Hunduschburgu.
 Newald Jan, dyr. akad. leś. w Mariabrun.
 Hr. Nostitz Wojciech, c. k. podkom. w Pradze.
 Nowicki Maksymilian, Dr. filoz. czł. Akad. Umiej. w Krakowie.
 Oborski Maksymilian, wł. d. w Król. Polsk.
 Dr. Oser Jan, prof. akad. leśn. w Mariabrun.
 Hr. Ostrowski Aleksander, wł. dóbr w Król. Polsk.
 Paszkowski Franciszek.
 Pavić, ks. prob. w Cucerye.

Pawłowski Adam, rządca w Sławucie na Wołyniu.
 Peschke Gustaw Adolf, prof. fil. na wszechn. pragsk.
 Peyrer Karol, c. k. radca w min. roln.
 Płaskowski Aleksander, wł. dóbr w Król. Polsk.
 Pless Franciszek, były prof. na akad. leśn. w Tharand.
 Dr. Pressler Robert, profes. na akadem. leśn. w Tharand.
 Przysański Stanisław, prof. wszechn. w Warszawie.
 Dr. Purkinie Józef, prof. szk. leśn. w Weisswasser.
 Rau Henryk Karol, profes. w Heidelbergu.
 Br. Riese-Stallburg Maciej, wł. dóbr w Czechach.
 Rochleder Fryderyk, Dr. fil. prof. chemii na wszechn. pragsk.
 Rogojski Józef Bohdan, Dr. fil. w Warszawie.
 Rubens Ferdynand, w Hohenhausen.
 Książę Sanguszko-Lubartowicz Roman, wł. dóbr na Wołyniu.
 Santer Jędrzej, c. k. radca leśny w Tyrolu.
 Schanlawy Wacław, radca dworu w Koszycach.
 Schatzmana w Szwajcaryi.
 Schidler Floryan.
 Schlesinger Józef, prof. ak. leśn. w Mariabrunn.
 Schmierger Jan, prof. leśn. na Johanneum w Gracu.
 Dr. Schönweitz Antoni.
 Schuberg Karol, prof. leśn. na politech. w Karlsruhe.
 Br. Seckendorf-Gudeut Artur, Dr., prof. akademii leśn. w Mariabrun.
 Settegast Henryk, dyrekt. zakł. nauk. roln. w Proszkowie.
 Dr. Sprengel Karol, kr. prus. radca gosp. w Berlinie.
 Stalmach Paweł, redaktor w Cieszynie.
 Dr. Stöckhard Adolf, prof. akad. leśn. w Tharand.
 Steinerd Siard, profes. na wszechn. w Peszcie.

Stephens Henryk, sekr. tow. roln. w Szkocyi.
 Stieber Ferdynand, docent nauk. gosp. na wszechn. ołomunieckiej.
 Stumpf Karol, dyrekt. szk. leśn. w Aschaffenburgu.
 Strumiło Józef, wł. dóbr na Litwie.
 Syrski, Dr. filoz., prof. wsz. we Lwowie.
 Szczawiński Hipolit, właśc. dóbr w W. ks. Pozn.
 Szubin Michał Mikołajewicz, wł. dóbr w Rosyi.
 Temple Rudolf, były kapitan w c. k. armii w Peszcie.
 Terpinz Fidelis, prez. tow. rol. w Krainie.
 Thieriot Wojciech, c. k. leśn. w Presburgu.
 Tomaszek Edward, Dr. pr. c. k. radca minister. we Wiedniu.
 Umlauf Karol, redakt. dzien gosp. w Neutitschein.
 Vanderborsch.
 Dr. Wonhansen Wilhelm, prof. leśn. na politechn. w Karlsruhe.
 Wachtel Kalikst, radca namiestnict.
 Weeber H. L., inspek. leśn. w Bernie.
 Weiser Józef, prof. fil. przy szk. realn. w Wiedniu.
 Wesseły Józef, jen. inspekt. dóbr. koron.
 Dr. Wiessner Juliusz, prof. akad. leś. w Mariabrunn.
 Wisłocki Teofil, Dr. medyc., prof. w Warszawie.
 Książę Woroniecki Karol, wł. dóbr w Królestwie Polskiem.
 Zbyszewski Celestyn, c. k. major i prof. mechaniki w Wiedniu.
 Zippe Franciszek Ksawery, sekret. towarz. gospod. w Pradze.

D.

Członkowie czynni.

A. *Nienależący do żadnego oddziału*
 płacący po 15 złr. wkładki.
 Książę Czartoryski Aleks.
 Dolański Feliks.

Br. Horoch Kalikst.
Jego Ekscel. hr. Krasicki
Kanimierz.
Kraiński Mauzycy.
Marasse Mieczysław.
Jego Eks. hr. Potocki Alfred.
Rosnowski Ksawery. 12 złr.

B. Przydzieleni do Oddziałów.

1. Oddział Bóbrka.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
wkładki.

Bartmański Roman.
Bocheński Alojzy.
Czajkowski Hipolit.
Czajkowski Jan.
Henzel Seweryn.
Hirschler Franciszek.
Hr. Kalinowski Władysław.
Madejski Karol.
Obertyński Władysław.
Pieńczykowi Józef.

b) członkowie płacący po 5 zlr.
wkładki.

Barzykowski Michał.
Bastgen Karol.
Beer Wilhelm.
Berezowski Henryk.
Berezowski Wincenty.
Bobowski Franciszek.
Hr. Borkowski Włodzimierz.
Bukojemski Cyryl, ks.
Herman Franciszek.
Hoszowski Erazm.
Hrehorowicz Michał, ks.
Juzefowicz Feliks.
Juzyczyński Jan, ks.
Karwat Józef.
Kocowski Mikołaj, ks.
Miedlicki Władysław.
Oczosalski Stefan.
Pawlikiewicz Piotr.
Rudnicki Kazimierz.
Rusz zyiński Leon.
Sawczyński Grzegorz, ks.
Hr. Siemoński Władysław.
Smalawski Ignacy.
Sosnowski Leon, ks.
Strumiński Maksymilian, ks.
Sztogryn Hipolit, ks.

Waydowski Teofil.
Winnicki Mikołaj, ks.
Wybranowski Aleksander,
przewodniczący.
Wysoczański Bazyli
Zarzycki Ambrozy, ks.
Zawadzki Michał.
Zajkowski Apolinary.
Zwolski Julian
Zwolski Kazimierz.

c) członkowie płacący niżej
5 zlr. wkładki.

Andrzejewski Antoni, ks.
Bieniaszewski Franciszek.
Buła Franciszek.
Cymbrowski Mikołaj.
Dachów Dmytro.
Danilewicz Atanazy.
Fiszer Tomasz.
Fiszer Piotr.
Gurniak Danił.
Gutz Antoni.
Hudyma Piotr.
Hupało Wasyl
Mech Oleksa.
Mech Andruch.
Michalewski Henryk.
Nyczka Jan.
Petrów Mikołaj.
Plichowski Andrzej.
Plichowski Piotr.
Poruczyński Wasil.
Prokopowicz Fileon.
Puszkar Iwaś.
Romanów Onufry.
Rrzepecki Ignacy.
Sliwak Jan.
Sliwak Jakób.
Sofiński Jan.
Strocki Jędrzej.
Szymański Szymon.
Wilczyński Józef.
Zakalak Michał.

2. Oddział Borszczów.

a) członkowie płacący po 15 zlr
wkładki.

Bocheński Romuald.
Borkowski Mieczysław.
Hr. Gołuchowski Artur.
Hr. Gołuchowski Stanisław.
Jocz Jan, przewodniczący.
Kęszycki Marcin.
Kęszycki Aleksander.
Makowiecki Nicefor.
Starzyński Julian.

b) członkowie płacący po 5 zlr.
wkładki.

Fabrycyusz Władysław.
Karczewski Jan.
Kopestyński Tytus.
Kraus Leon.
Sosnowski Michał ks.
Rozinkiewicz Kazimierz.
Znamirowski Konstanty.

3. Oddział Brody.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
wkładki.

Garapich Eliasz.
Gniewosz Władysław.
Hubicki Karol.
Karniewski Wojciech.
Kunaszowski Władysław.
Miączyński Józef.
Hr. Ożarowski Konstanty.
Padlewski Szczepan.
Radziejowski Edward.
Sala Oktaw.
Schnell Artur.
Tworkowski Stanisław.

b) członkowie płacący po 5 zlr.
wkładki.

Bauer Alfred.
Bauer Józef.
Bobrowski Klemens.
Hr. Dzieouszycki Włodzim.
Gejstlener Adolf.
Goź oliński Julian.
Gorzejowski Michał.
Gruszecki Ignacy.
Hauzner Alfred.
Jaroszyński Nereusz.
Kallir Natan.
Kowalski Jan, ks.
Krajewski Adam.
Krajewski Ignacy.
Lewin Szymon.
Mandyczewski Teofil.
Młodecki Kazimierz.
Hr. Olizar Erazm.
Ornstein Wilhelm, Dr.
Pilatowski Jan.
Schuell Franciszek.
Siarkiewicz Antoni, ks.

c) członkowie uwolnieni od
wkładki.

Garwoliński Bronisław.

8

35

10

31 76

9

7 16

12

22

1 35

4. Oddział Brzeżański-Podhajecki.

a) członkowie płacący po 15 złr. wkładki.

Bocheński Józef.
Cywiński Andrzej.
Cywiński Mieczysław.
Czarnożyński Stanisław.
Książę Czartoryski Marcełi.
Br. Czechowicz Władysław
Dobrzański Maksymilian.
Gołębski Marcełi.
Hohendorf Edwin.
Jakubowicz Józef
Jankowski Wojciech.
Jankowski Franciszek.
Kastory Ludwik.
Lityński Edmund, przewo-
dniczący.
Ostrowski Wawrzyniec, ks.
Hr. Potocki Stanisław.
Suchodolski Kornel.
Szeliski Henryk.
Torosiewicz Emil.
Trzeciak Józef.
Wartarasiewicz Aleksander.
Wierzchlejski Bolesław.
Zalewski Filip.

23

b) członkowie płacący po 5 złr. wkładki.

Auerbach Szulim.
Bajewski Ignacy.
Bardecki Maciej.
Biliński Wiktor, ks.
Bogdanowicz Zygmunt.
Bukowski Jan.
Gołaszewski Napoleon.
Hoszowski Wiktor.
Jachimowicz, ks.
Jakubowicz Antoni.
Jankowski Kaz mierz.
Iwasieczko Jan, ks.
Kamiński Gustaw.
Komarzański Grzegorz, ks.
Kozicki Julian.
Krzysztofowicz Józef.
Krzyżanowski Michał.
Br. Lewartowski Włodzim.
Lilienfeld Iro.
Łoś Władysław.
Łukasiewicz Franciszek.
Madejski Leon.
Malinowski Włodzimierz.
Maramosz Grzegorz.
Matkowski Jan.
Merl Emanuel,

Mikuli.
Miliński Józef.
Newelicz Franciszek.
Natanson Salamon.
Podlewski Wincenty.
Poradowski Feliks.
Raczyński Stanisław.
Rieger Władysław.
Sahajdakowski Franciszek.
Sahajdakowski Paulin.
Sahajdakowski Stanisław.
Sahajdakowski Tyburcysz.
Sawicki Erazm.
Skibiński Wincenty.
Skrzytuski Edward.
Strutyński Józef.
Stetkiewicz Hilary, ks.
Trzeciński Józef.
Tyszkowski Józef.
Tyszkowski Julian.
Tyszkowski Michał.
Tyszkowski Tadeusz.
Wiśniewski Zygmunt.
Wiszniewski Leon.
Wolski Waleryan.
Wojtowicz Antoni.
Zaremba Kazimierz.
Zarzycki Modest, ks.
Zminkowski Józef.
Zubr Jan.

56

c) członkowie uwolnieni od wkładki.

Szmorhun Andrzej.

1 80

5 Oddział Buczacko-Czortkowski.

a) członkowie płacący po 15 złr. wkładki.

Antoniewicz Antoni.
Br. Błażowski Edward.
Br. Błażowski Krzysztof.
Bogdanowicz Michał.
Borkowski Aleksander.
Bykowski Stanisław.
Cielecki Alfred.
Cielecki Włodzimierz.
Cywiński Ignacy.
Czajkowski Władysław.
Dąbrowski Wiktor.
Gnoiński Jan.
Br. Heydel Adam.
Br. Heydel Erazm.
Kozicki Marian.
Łukasiewicz Jan.
Matkowski Stanisław.
Noel Adam.

Ochocki Władysław.
Pawlikowski Jan.
Platner Fryderyk.
Platner Piotr.
Książę Poniński Kalikst.
Br. Romaszkan Jakób.
Szawłowski Stanisław.
Szczepański Julian.
Tarnawski Fzenciszek.
Wernicki Józef, przewodni
czący.
Wolański Witold.
Wolański Erazm.
Wolański Mikołaj.
Wybranowski Leoncyusz.

32

b) członkowie płacący po 5 złr. wkładki.

Andrzejowski Maciej, ks.
Bołoboński Brunon.
Mierzwiński Jan.
Ożarowski Julian.
Podlewski Waleryan.
Ruszczyński Aleksander.
Wróblewski Władysław.
Zubrzycki Piotr.

8 40

7. Oddział Drohobycko-Stryjski.

a) członkowie płacący po 15 złr. wkładki.

Hr. Tarnowski Stanisław,
przewodniczący.

1

b) członkowie płacący po 5 złr. wkładki.

Błażowski Wiktor.
Knauer Wojciech.
Kral Francisceu.
Pflanzer Franciszek.
Stach Waclaw.
Wolski Maksymilian.
Załęski Stanisław.
Gmina m. Drohobycza.

8

c) członkowie płacący niżej 5 złr. wkładki.

Biłus Iwan.
Krawców Józef.
Kuliner Seń.

3 12

8. Oddział Kołomyjsko Horodeński.

a) członkowie płacący po 15 złr.
wkładki.

Abgarowicz Jan.
Abrahamowicz Dawid.
Bogdanowicz Feliks.
Borkowski Mikołaj.
Br. Brunicki Seweryn.
Hr. Dzieduszycki Stanisław.
Garliński Marcei.
Hr. Golejewski Antoui.
Jasiński Franciszek.
Krzeczunowicz Zenon.
Krzysztofowicz Ignacy.
Krzysztofowicz Szczepan.
Lachowski Zenobiusz.
Łukasiewicz Grzegorz.
Mojsa Jan.
Passakas Ignacy.
Przybysławski Władysław.
Radliński Robert.
Br. Romaszkan Jakób,
przewodniczący
Br. Romaszkan Mikołaj,
Romaszkan Jakób.
Schnirich Edmund.
Siemiginowski Włodzimierz.
Stojowkki Zdzisław.
Teodorowicz Kajetan.
Teodorowicz Teodor.
Wielowiejski Władysław.
Zachariasiewicz Marcei.
Zotta Jan.

29

b) członkowie płacący po 10 złr.
wkładki.

Antoniewicz Kajetan.
Gniewosz Włodzimierz.
Mroczkowski Longin.
Passakas Kajetan.
Teodorowicz Józef.
Teodorowicz Walery.

6

c) członkowie płacący po 5 złr.
wkładki.

Abrahamowicz Adolf.
Agopsowicz Kazimierz.
Agopsowicz Antoni.
Aksentowicz Marcei.
Antoniewicz Bołoz Domin.
Bańkowski Gustaw.
Baran Szmul.
Bezner Nuchim.
Biskupski Bolesław.
Bogdanowicz Antoni.

Bohosiewicz Jakób.
Bojak Franciszek.
Burzyński Erazm.
Cerkiewicz Antoni, ks.
Cheuł Jan.
Cheuł Józef.
Cieński Ludomir.
Czuczawa Antoni.
Dąbrowski Maryan.
Ebenberger Adolf.
Gruszecki Marcei.
Gumowski Apolinary.
Jakubowicz Jakób.
Jasiński Marcei.
Br. Kapri Jędrzej.
Br. Kapri Jan.
Kobyłański Kajetan.
Kobyłański Leon.
Krzysztofowicz Eugeniusz.
Krzysztofowicz Mikołaj.
Lewicki Teodor, ks.
Liskowacki Piotr.
Łukasiewicz Ignaoy.
Menzel Karol.
Osadca Dominik, ks.
Osadca Michał.
Ostaszewski Seweryn.
Passakas Kajetan.
Pernarowski Mikołaj.
Pestendorfer Antoni, ks.
Polowy Leon, ks.
Puzyna Roman.
Rauch Teodor, Dr.
Romaszkan Józef.
Romaszkan Antont.
Siarkisiewicz Jan.
Siewicki Konstanty.
Silber Dawid.
Skibicki Adam, Dr.
Skolski Mieczysław.
Sokołowski Józef.
Sozański Walery.
Szczepański Robert.
Szymonowicz Antoni.
Teodorowicz Teodor.
Teodorowicz Kazimierz.
Teodorowicz Mikołaj.
Tretiak Grzegorz, ks.
Udunowicz Grzegorz.
Wartarasiowicz Seweryn.
Zerygiewicz Grzegorz.

d) członkowie uwolnieni od
wkładki.

Krzysztofowicz Kajetan.
Robacki Aleksander.
Sucharowski Teodor.
Szamocki Wincenty.

9. Oddział Jarosławski.

a) członkowie płacący po 15 złr.
wkładki.

Hr. Badeni Kazimierz.
Dembowski Zygmunt, prze-
wodniczący.
Kellerman Józef.
Małachowski Zygmunt.
Micewski Edward.
Ustrzycki Włodzimierz.
Hr. Zamojski Stefan.

7

b) członkowie płacący po 5 złr.
wkładki.

Anlauf Józef.
Bąkowski Józef.
Br. Brunicki Ludwik.
Bogdański Edward.
Bogdański Władysław.
Br. Buhlow Gustaw.
Bzowski Władysław.
Cicharzewski Karol.
Dąbrowski Jarosław.
Drohojowski Bolesław.
Frommel Jnlusz.
Jaskłowski Karol.
Gostyński Stanisław.
Godzień Karol.
Górniak Józef.
Grocholski Napoleon.
Hoszowski Tadeusz.
Harkan Seweryn.
Jarzyński Kazimierz.
Jahn Fryderyk.
Jahn Gustaw.
Jelski Jan.
Komarnicki Aleksander.
Kötte Herman.
Kraft Aleksander.
Łysakowski Jan.
Markiewicz Marcei, ks.
Marynowski Wacław.
Marynowski Karol.
Oborski Antoni.
Ks. Orkiszewski Roman.
Pankowski Władysław.
Paprocki Antoni.
Prek Stefan.
Raciborski Feliks.
Rybieki Aiojzy.
Rzewuski Stefan.
Hr. Scypio Karol.
Skrzyński Mieczysław.
Studziński Władysław, ks.
Stanowski Jan.
Terlecki Aleksander.
Turnau Herman.

Wojtkowski Adolf.
 Wolski Zdzisław.
 Wilczyński Adam.
 Wściślak Józef, ks.
 Younga Włodzimierz.
 Zaklika Kazimierz.
 Zalewski Stanisław.
 Zbyszewski Kazimierz.
 Zuker Roman.

52

c) członkowie płacący po 1 zlr.
 wkładki.

Borowicz Jędrzej.
 Borys Szymon.
 Chudy Marcin.
 Chudy Kazimierz.
 Dryniak Antoni.
 Gaweł Antoni.
 Gaweł Józef.
 Gierczak Jędrzej.
 Jakóbiak Ignacy.
 Karasiński Bronisław.
 Karczmarz Tomasz.
 Kwiecień Walenty.
 Kic Michał.
 Kudła Tomasz.
 Łukaszewicz Franciszek.
 Malec Jan.
 Maziarek Tomasz.
 Mazurkiewicz Jan.
 Mackiewicz Paweł.
 Mielniczek Fedko.
 Mielniczek Maciej.
 Nowak Franciszek.
 Nabak Jakób.
 Socha Walenty.
 Sykała Jędrzej.
 Wilk Jan.

26

d) członkowie uwolnieni od
 wkładki.

Rożański Feliks.

1 86

10. Oddział Kamioniecki.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
 wkładki.

Br. Badeni Stanisław.
 Herman Zygmunt.
 Kielanowski Tytus, prze-
 wodniczący.
 Kruszewski Józef.
 Lewakowski Alfred.
 Łodyński Stanisław.
 Rubczyński Władysław.
 Stecki Alfred.
 Stecki Adolf.

Szumlański Michał.
 Wasilewski Tadeusz.
 Wasilewski Antoni.
 Weeber Karol.
 Wolski Marcin
 Winnicki Hipolit 20 zlr.

15

b) członkowie płacący po 5 zlr.
 wkładki.

Grochowalski Adolf.
 Janicki Erazm.
 Kaleczyński Józef, ks.
 Kiernig Antoui, ks.
 Korczyński Ignacy.
 Mentner Mateusz.
 Mokrzycki Wacław, ks.
 Piepes Szymon.
 Pohorecki Aleksander.
 Szczerbiński Feliks.
 Wanio Dymitr.
 Żychewicz Tomasz, ks.

12

c) członkowie płacący niżej 5 zlr.
 wkładki.

Jarosławski Antoni.

1

d) członkowie uwolnieni od
 wkładki.

Andes Piotr.
 Barski Franciszek.
 Babij Jan.
 Berg Jerzy.
 Copuch Jan.
 Głński Piotr.
 Iszczuk Roman.
 Kachlik Jan.
 Kaufman Karol.
 Kleban Filip.
 Lipiec Henryk.
 Łysak Tymko.
 Olejnik Dymitr.
 Petecki Jan.
 Podhajny Jan.
 Popiel Jędrzej.
 Seńczuk Konrad.
 Sobotta Aleksander.
 Stupir Jędrzej.
 Stefanowicz Teodor.
 Szad Jan.
 Tkaczyk Stefan.
 Wejsbrod Jędrzej.
 Wejsbrod Jakób.
 Woźny Aleksander.
 Zbyszewski Jan.

26

11. Oddział lwowski.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
 wkładki.

Bogdanowicz Maksymilian.
 Czajkowski Adolf
 Czerkawski Władysław.
 Dąbczański Antoni.
 Fried Jan, Dr.
 Gnoiński Michał, Dr.
 Hoffman Maurycy.
 Hudetz Wacław.
 Kratter Ferdynand, Dr.
 Krzczunowicz Kornel.
 Krasicki Erazm, Dr.
 Kislinger Franciszek.
 Łodyński Antoni.
 Madejski Marcełi.
 Milleret Józef, Dr.
 Pajączkowski Józef.
 Papius Jan.
 Polański Teodozy, Dr.
 Pniowski Feliks, ks.
 Roiński Emanuel, Dr.
 Hr. Rusocki Włodzimierz.
 Simon Edward.
 Sobieszczanski Wiktor.
 Sochanik Nikodem.
 Strzelecki Jan.
 Szeligowski Józef, ks.
 Tarnawiecki Marcełi, Dr.
 Ufryjewicz Dalmacy, ks.
 przewodniczący.
 Hr. Uruski Seweryn.
 Wieczyński Jan.
 Wszelaczyński Leon, Dr.
 Ks. Arcybisk. Wierchlejski
 Xawery.
 Zieleniewski.

33

b) członkowie płacący po 10 zlr.
 wkładki.

Kuhn Adolf.
 Ubysz Edward.

2

c) członkowie płacący po 6 zlr.
 wkładki.

Lettner Gustaw.

1

d) członkowie płacący po 5 zlr.
 wkładki.

Biliński Leon, Dr.
 Hr. Borkowski Leszek.
 Chędowski Kazimierz, Dr.
 Ciesielski Teofil, Dr.
 Darowski Mieczysław.
 Gadomski Piotr,

54

Hexel Jan.
 Kobyliński Józef.
 Kozieradzki Stanisław, Dr.
 Köwess Kornel.
 Krenzer Mihhał.
 Kulczycki Teodor.
 Niecielski Wiktor.
 Pierożyński Ludwik.
 Popiel Antoni.
 Pilat Tadeusz, Dr.
 Schuttera Józef.
 Solecki Szczęsny.
 Strzelecki Henryk.
 Widman Karol.

20

e) członkowie płacący niżej
 5 złr. wkładki.

Michał Szych.

1

e) członkowie uwolnieni od
 wkładki.

Bastgen Roman.
 Borek Jan.
 Buczek Hryśko.
 Daszkiewicz Julian.
 Dobrzański Jan.
 Günsberg Rudolf, Dr.
 Jackiewicz Józef.
 Kreutz, Dr.
 Kubicki Józef.
 Kurczak Jan.
 Łężny Antoni.
 Maślanka Wojciech.
 Merunowicz Eustachy, ks.
 Pańkowski Kazimierz.
 Peltz Jakób.
 Radziszewski Bronisław, Dr.
 Rewakowicz Henryk.
 Romanowicz Tadeusz.
 Rosenbusch Ferdynand.
 Romer Zygmunt, Dr.
 Ryński Tomasz.
 Schneider Antoni.
 Stanecki Tomasz, Dr.
 Starkel Juliusz.
 Strusiewicz Zygmunt.
 Strzelecki Feliks, Dr.
 Socha Jędrzej.
 Twardowski Marceł.
 Tyniecki Władysław.
 Wawnikiewicz Roman, Dr.
 Zawadzki Władysław.
 Żmurko Wawrzyniec.

32 86

12. Oddział Przemyski.

a) członkowie płacący po 15 złr.
 wkładki

Bieleński Karol.
 Borowski Józef.
 Dembiński Zdzisław.
 Hr. Drohojowski Kazimierz.
 Drohojowski Stanisław.
 Gorecki Włodzimierz.
 Gutkowski Ferdynand.
 Gużkowski Marcin.
 Jocz Bolesław.
 Kozłowski Zygmunt.
 Hr. Krasicki Ignacy.
 Hr. Krukowiecki Aleksander,
 przewodniczący.
 Książę Lubomirski Hieron.
 Hr. Michałowski Stanisław.
 Pawlikowski Mieczysław.
 Puchalski Narcyz.
 Książę Sapieha Adam.
 Skórski Maryan.
 Skibniewski Bronisław.
 Hr. Stadnicki Edward.
 Hr. Stadnicki Stanisław.
 Szeptycki Jan.
 Yonga Władysław.
 Wajgart Walery.

24

b) członkowie płacący po 5 złr.
 wkładki.

Bar Michał.
 Biegański Antoni, ks.
 Hr. Bielski Stanisław.
 Bobowski Władysław.
 Bodakowski Alojzy.
 Borowski Maciej.
 Budzynowski Hilary, ks.
 Dąbrowski Antoni.
 Dembiński Stanisław.
 Hr. Dembiński Eustachy.
 Dembowski Zygmunt.
 Dornwald Jan, ks.
 Dornwald Michał.
 Drużbacki Mikołaj.
 Dr. Dworski.
 Ebenberger Adolf.
 Frankowski Ignacy.
 Foedrich Robert.
 Garczyński Emil.
 Grocholski Feliks, ks.
 Gniewosz Stanisław.
 Gutteler Zenon.
 Haszczyk Antoni Dr.
 Jaworski Józef.
 Janicki Władysław.
 Janiszewski Leopold.

Kamiński Kazimierz.
 Komarnicki Aleksander.
 Korwin Jan.
 Kreczy Emil.
 Korybski Julian.
 Kossecki Stanisław.
 Kostheim Alojzy.
 Kwieciński Antoni.
 Krzyszkowski Julian.
 Kulczycki Ludwik, ks.
 Loewenthal Emil.
 Łobaczewski Erazm.
 Markiewicz Antoni.
 Medwecki Adolf.
 Młotkowski Władysław.
 Mniszek Antoni.
 Mniszek Władysław.
 Mroczkowski Maksymilian.
 Nalepa Franciszek.
 Nędzowski Seweryn.
 Nowosielecki Józef.
 Nowosielecki Bronisław.
 Nowosielecki Zenon.
 Oczkowski Ludwik.
 Orzechowicz Andrzej.
 Osiecimski Hipolit.
 Polmann Jan.
 Papara Ignacy.
 Pawlikowski Stanisław.
 Pniewski, ks.
 Porębański Jan.
 Popiel Marceł.
 Przedzrymirski Mikołaj.
 Romer Teofil.
 Smoleński Kornel.
 Sznut Roman.
 Stojałowski Roman, ksiądz.
 Studziński Wojciech.
 Wasilkowski Emil.
 Wolski Ignacy.
 Wołowicz Michał.
 Woźniakowski Edward.
 Załęski Julian Gabryel.
 Załęski Jan.
 Zaba Franciszek.

70

c) członkowie płacący niżej 5 złr.
 wkładki.

Bukowski Józef.
 Ciuk Jan.
 Czechowski Ignacy,
 Gudzień Seweryn.
 Iwan Jan.
 Kokoszyński Franciszek.
 Kucharski Paweł.
 Łacina Szymon.
 Łoziński Piotr.
 Makaj Jan.

Malik Jan.
Nachajski Jan.
Niemirowski Michał.
Nowak Jan.
Ostap Jan.
Pełech Michał.
Podgonowski Paweł.
Radochowski Paweł.
Sergiejewski Teodor.
Stelmach Mikołaj.
Stożdusiewicz Jakób.
Tyrowski Stefan.
Wanat Ignacy.
Winiarzyk Teodor.
Ziemiński Antoni.

13. Oddział Przemyślański.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
wkładki.

Czajkowski Walerjan.
Czajkowski Alfons.
Br. Poten Fryderyk.
Raczyński Włodzimierz.
Torosiewicz Jan.
Treter Hilary.
Wiśniewski Jan.

b) członkowie płacący po 5 zlr.
wkładki.

Adamski Franciszek.
Dworzak Jan.
Dierżanowski Ludomir.
Jaworski Michał, ksiądz.
Kozankiewicz Józef.
Krajczyk Maciej.
Majewski Franciszek.
Prytyka Władysław.
Redel Eugeniusz.
Sander Edmund.
Sawracki Michał.
Stanek Waclaw.
Waligórski Albin, Dr.
Waligórski Adolf.
Wiśniewski Włodzimierz.
Witosławski Józef.
Zajączkowski Emil.

c) członkowie płacący niżej 5 zlr.
wkładki.

Bałtarowicz Jędrzej.
Benesz Jan.
Bitner Franciszek.
Bukowski Stefan.
Drozdowski Roman.
Laufersweiler Karol.

Lemik Oleksa.
Maluta Michał.
Pawlik Jędrzej.
Steju Adam.
Swirzyński Jan.
Tarnawiecki Józef.
Zakaczewski Jan.

d) członkowie uwolnieni od
wkładki.

Madurowicz Alfred.

14. Oddział Rawsko-Cie- szanowsko-Żółkiewski.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
wkładki.

Czajkowski Aleksander.
Dąbrowiecki Zenon.
Głogowski Artur.
Jabłonowski Józef.
Komarnicki Jan.
Kruzenstern Aleksander.
Lanz Paweł.
Książę Poniński Ludwik.
Sarnecki Napoleon, przew.
Skolimowski Julian.
Skrzyszowski Michał.
Udrycki Adolf.
Urbański Rudolf.
Younga Konstanty.
ZarSKI Kazimierz.
Zarzycki Tytus.

b) członkowie płacący po 5 zlr.
wkładki.

Białoskórski Stanisław.
Boniecki Kazimierz.
Br. Brunicki Władysław.
Czermiński Juliusz.
Czerwiński Bolesław.
Gawroński Michał.
Hierowski Ludwik.
Kosonocki Michał, ks.
Lanz Józef.
Leontowicz Paweł, ks.
Lewandowski Mieczysław.
Lisiński Ludwik.
Paluszyński Józef.
Książ Puzyna Julian.
Starzewski Maksymilian.
Studziński Wojciech.
Szydłowski Ignacy.
Urbański Jan.
Zarzycki Tytus Artur.
Żelechowski Tadeusz.

Żelechowski Wincenty.
Żychliński Ludwik.

e) członkowie uwolnieni od
wkładki.

Hass Jan.
Sull Michał.
Zadworny Jędrzej.
Zukowicz Łukasz.

15. Oddział Rohatyński.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
wkładki.

Berzewicz Ezechiel.
Bogdanowicz Marcei.
Hr. Krasicki Stanisław.
Kunaszowski Damazy.
Młocki Alfred.
Postruski Klemens.
Tustanowski Władysław.
Tustanowski Julian.

b) członkowie płacący po 5 zlr.
wkładki.

Bartożyński Władysław.
Baczyński, ks.
Borkowski Jarosław.
Bitner Jakób.
Domański.
Dzbański Feliks.
Gawroński.
Gorajski August.
Górski Franciszek.
Jasiński Stanisław.
Jasiński Kazimierz.
Koniecki Julian.
Kornberger.
Lekezyński Wincenty.
Madejski Tadeusz.
Madejski Zdzisław.
Malczewski Włodzimierz.
Malczewski Julian.
Maniecki Stanisław.
Młyński.
Molik Woiciech.
Monasterski Seweryn.
Mortkowicz.
Onyszkiewicz Mieczysław.
Onyszkiewicz Zdzisław.
Penther Alfred.
Puzyna Włodzim., przew.
Riger Michał.
Skurzyński, ks.
Telichowski, ks.
Torosiewicz Mikołaj.

Wereszczyński Józef.
Wysocki Kazimierz.

34

c) członkowie płacący niżej 5 zlr.
wkładki.

Chlebowicki.
Hirsch.
Kuryk Jan.

3 44

16. Oddział Rudeńsko-Gródecki.

a) członkowie płacący po 15 zlr.
wkładki.

Andruszewski Ignacy.
Augustynowicz Zygmunt.
Bał Józef.
Bielski Stanisław.
Brykczyński Stanisław.
Br. Doliniański Seweryn.
Hr. Dzieduszycki Stanisław.
Hr. Fredro Aleksander.
Gizowski Józef.
Głowacki Henryk.
Górski Henryk.
Gross Piotr.
Janko Henryk, przewodn.
Hr. Karnicki Teodor.
Hr. Lanckoroński Karol.
Link Franciszek.
Matczyński Konstanty.
Mochnacki Maurycy.
Morawski Konstanty.
Niezabitowski Włodzimierz.
Osiecimski Hipolit.
Petrowicz Ksawery.
Rajski Tomasz.
Smiałowski Bolesław.
Szczepański Aleksander.
Weisman Edward.

26

b) członkowie płacący po 10 zlr.
wkładki.

Zuker Zygmunt.

c) członkowie płacący po 5 zlr.
wkładki.

Agopsowicz Stanisław.
Augustynowicz Bronisław.
Augustynowicz Seweryn.
Bałicki Ludwik.
Białkiewicz Feliks.

Bodakowski Alojzy.
Breuer Jan.
Br. Brunicki Konstanty.
Ciemirski Tomasz.
Dolnicki Wiktor, ks.
Dunajewski Adam.
Gering Franciszek.
Gizowski Kazimierz.
Górski Antoni.
Gotleb Adam.
Gotleb Wineenty.
Grelński Józef.
Grodzki Lubin.
Idziński Jan.
Janicki Jan.
Janicki Mieczysław.
Jaworski Tomasz.
Karabanik Jan.
Krzen Edmund.
Hr. Krukowiecki Aieksand.
Kulmatycki Michał, ksiądz.
Lewicki Mieczysław.
Łuszczyński Grzegorz, ks.
Mahan Albin.
Małcki Michał.
Masiuk Leopold.
Obmiński Napoleon.
Olszewski Tyburecysz.
Poradowski Aleksander.
Rayski Albin.
Stankiewicz Antoni.
Stankiewicz Henryk.
Titz Józef.
Uleniecki Kwiryn.
Wąsowski Jan, ks.
Wiszniewski Henryk.
Wiszniewski Karol.
Wiśniewski Szczepan, ks.
Witosławski Bronisław, ks.
Wojtowicz Jan, ks.
Zbrożek Piotr.
Żurkowski August.
Żurowski Stanisław.

48

d) członkowie płacący niżej 5 zlr.
wkładki.

Biliński Władysław.
Błocki Michał.
Bosakowski Jan.
Chabałowski Wojciech.
Domaracki Jan.
Feren Dymitr.
Horodyski Stanisław.
Leszczyński Jan.
Melski Piotr.
Piaskowski Jan.
Polański Dyonizy.
Strzyżowski Julian.

Swieżyński Romuald.
Swiszczowski Paweł.
Swiszczowski Władysław.
Ujejski Franciszek.
Walow Jan.
Wiwer Józef.
Wojtowicz Jan, ks.
Żaba Ignacy.
Żebrowski Maryan
Żuławski Achilles.

21

c) członkowie uwolnieni od
wkładki

Bereski Andrzej.
Cioroch Jan.
Czajkowski Eliasz.
Czołowski Mikołaj.
Fandarys Tomasz
Emperl Aleksander
Hładki Daniel.
Hryniowiecki Jan, ks.
Jędrzejowski Bazyl.
Kos Michał.
Kucy Teodor.
Kujbida Gabryel.
Kurezyński Cyryl.
Kuryło Michał.
Maksymowicz Modest.
Maryniak Grzegorz.
Mucyn Michał.
Olszewski Benedykt.
Ostrowski Władysław.
Paraszczak Jan.
Pasteruak Jerzy.
Prześlakiewicz Łukasz.
Rondziak Grzegorz.
Skwirczyło Grzegorz.
Szul Michał.
Wasilewski Piotr.
Winiarski Jan.
Winnicki Michał.
Żebrowski Henryk.
Zieliński Antoni.

30 126

17. Oddział Sambor-Staremiasto-Turka.

e) członkowie płacący po 15 zlr.
wkładki.

Dolański Ludwik.
Hr. Dunin Jan.
Katyński Stanisław.
Hr. Komorowski Piotr.
Napadiewicz Aleksander.
Serwatowski Maciej.
Skrzyński Seweryn.

7

b) członkowie płacący po 5 złr.
wkładki.

Balicki Ludwik, przewodn.
Barański Feliks.
Baraniecki Jan.
Bobowski Jan.
Boehm Ludwik.
Czyrniański Michał.
Hr. Dunin August.
Dyhdalewicz Marceli.
Ginilewicz Jan, ks.
Jędrzejewicz Kazimierz.
Jędrzejewicz Karol.
Kędziński Kazimierz.
Kędziński Izidor.
Hr. Komorowski Julian.
Lewicki Antoni, ks.
Majewski Józef.
Mudejewski Ksawery.
Mandyk Józef.
Nowakowski Ludwik.
Nerunowicz Wiktor, ks.
Pawlikowski Konstanty.
Pawliński Karol, Dr.
Podolski Feliks.
Smalawski Zygmunt.
Strzelecki Albert.
Stenzil Gustaw.
Szymonowicz Józef.
Tchórznicki Kazimierz.
Weber Alfred.
Witz Leon, Dr.
Zacharjewicz Teodor.

31

c) członkowie płacący niżej 5 złr.
wkładki.

Kuszyk Jędrzej.
Lewandowski Antoni.
Małejki Piotr.
Małejki Stanisław.
Olszewski Jan.
Seredyński Jan.
Szkodziński Józef.
Henryk Janko, czł. honor.

7 46

18. Oddział Sanocki.

a) członkowie płacący po 15 złr.
wkładki.

Janowski Ferdynand.
Ostaszewski Teofil.
Pohorecki Feliks.
Skrzyński Ksawery.
Wiktor Jan.

6

b) członkowie płacący po 5 złr.
wkładki.

B. Bobczyński Aleksander.

Bobczyński Konstanty.
Hr. Bukowski Bonawent.
Bukowski Władysław.
Czaszyński Franciszek, ks.
Dąbrowski Wincenty.
Dwernicki Wincenty.
Dydyński Jan Kanty.
Dydyński Edmund.
Fihauser Stanisław.
Gaszyński Hipolit.
Gniewosz Antoni, przew.
Gniewosz Feliks.
Gniewosz Franciszek.
Grodzicki Leon.
Grotowski Leon.
Janowski Zygmunt.
Jaruzelski Józef.
Jordan Józef.
Kahane Filip.
Kostrzycki Marceli.
Kraiński Edmund.
Kraiński Władysław.
Hr. Krasicki Edmund.
Laskowski Kazimierz.
Leszczyński Wojciech.
Lewartowski Aleksander.
Łepkowski Maksymilian.
Łepkowski Rafał.
Morawski Władysław.
Morze Wincenty.
Nanowski Józef.
Nowodworski Piotr.
Obst Jan.
Okniński Adam, ks.
Piątkowski Feliks, ks.
Hr. Potocki Stanisław.
Poźniak Adolf.
Reitzenstejn Rudolf.
Romer Hieronim.
Skrzyński Wincenty.
Sołdraczyński Tomasz.
Słonecki Zenon.
Stasicki Bronisław, ks.
Studziński Leon.
Szwabe Stanisław.
Trzecieski Adam.
Truskolawski Leonard.
Truskowski Marceli.
Wasilewski Wojciech.
Wiktor Adam.
Wiktor Jakób.
Wiktor Kazimierz.
Zaklika Jarosław.
Zbyszewski Franciszek.
Zbyszewski Leon.
Złocki Wiktor.
Ziętarski Adam.
Żurowski Teofil.

59

c) członkowie płacący niżej 5 złr.
wkładki.

Władyka Adam.

1 65

19. Oddział Sokalski.

a) członkowie płacący po 15 złr.
wkładki.

Falkowski Michkł.
Gnoiński Jan.
Grocholski Izidor.
Hulimka Aleksander.
Hulimka Teodor.
Jędrzejewicz Józef.
Hr. Komorowski Adam.
Hr. Komorowski Franciszek.
Kownacki Tadeusz.
Kruszewski Henryk.
Krzyżanowski Jan.
Kuczyński Leon.
Łomnicki Karol.
Münter Herman.
Nikorowicz Edward.
Obertyński Stanisław.
Obertyński Feliks.
Obertyński Zdzisław.
Oleksiński Michał.
Osmulski Władysław.
Polanowski Feliks, przewo-
dniczący.
Polanowski Stanisław.
Rozwadowski Tomir.
Rylski Henryk.
Rylski Władysław.
Semenetz Franciszek.
Sufczyński Stanisław.
Swieżawski Antoni.
Szeligowski Antoni.

29

b) członkowie płacący po 5 złr.
wkładki.

Decykiewicz Jan.
Domański Edward.
Hr. Dzieduszycki Włodzim.
Falkowski Stanisław.
Janiszewski Jan.
Kapliński Bolesław.
Karczewski Henryk.
Korytyński Tytus.
Kwieciński Ignacy.
Lipiński Bolesław.
Munter Alfred.
Obertyński Aleksander.
Obrębski Nikodem.
Pochmarski Jan.
Potworowski Kazimierz.
Szoenfeld Izrael.

Ziętkiewicz Ludwik. Zukiewicz Józef.	18	Skibiński Kazimierz. Szeliński Józef. Szmigielski Józef, ks. Święcicki Zygmunt. Tebinka Aleksander. Wiśniewski Alojzy. Zasławski Aleksander.		e) członkowie placący po 5 złr. wkładki.	Askenazy Dawid. Ceglecki Antoni. Chojcecki Zygmunt. Ciepielowski Władysław. Czermiński Stanisław. Czerwiński Gustaw. Dzierżanowski Zygmunt. Fedorowicz Stanisław. Glogier Konrad. Głowacki Władysław. Głowiński Joachim. Grünseid Litman. Janicki Ryszard. Jełowicki Wacław. Kaczała Stefan, ks. Kamiński Feliks. Br. Konopka Kazimierz. Kopczyński Ignacy. Kopczyński Julian. Kopczyński Stanisław. Kosticha Antoni. Kozimiński Leon, Dr. Kozłowski Aleksander. Lipski Józef. Małachowski Karol. Maniewski Maryan. Malina Wincenty. Missberger Michał. Mochnacki Ignacy. Mochnacki Soter. Morawski Alojzy. Morawski Soter. Olszański Alojzy. Peltz Teofil, ks. Rozwadowski Edward. Rozwadowski Erazm. Rozwadowski Stanisław. Hr. Starzeński August. Sternklar Mkjer. Sobolewski Mikołaj. Sochanik Juliusz. Stopczyński Artur. Sozański Jan. Trzeciński Oktaw. Winfeld Jan. Woroszyński Władysław Jan.	
c) członkowie uwolnieni od wkładki.		d) członkowie placący niżej 5 złr. wkładki.	32			
Szymanowski Aleksander.	1 48	Dubel Andrzej. Jewczuk Grzegorz. Katyński Józef. Kawalec Jerzy. Kochanowicz Henryk. Karoluk Oleksa. Małaniuk Szymon. Marderowicz Elias, ks. Wasyłyszyn Hawryło. Winniczek Onufry. Wychowaniec Jan.				
20. Oddział Stanisła- wowski.						
a) członkowie placący po 15 złr. wkładki.		e) członkowie uwolnieni od wkładki.	11			
Borecki Józef. Hr. Borkowski Stanisław. Burzyński Jan. Głuchowski Grzegorz. Gumiński Bronisław. Jabłonowski Pruss Jozef. Jaroszyński Zygmunt, prze- wodniczący. Krzczunowicz Wiktor. Mochnacki Seweryn. Skwarczyński Paweł, Dr. Zakrzewski Adolf.	11	Eminowicz Marcei. Lityński Jan.	2			
b) członkowie placący po 10 złr. wkładki.		21. Oddział Tarnopolski.	56			
Gumiński Józef. Krasucki Karol.	2	a) członkowie placący po 15 złr. wkładki.				
c) członkowie placący po 5 złr. wkładki.		Delinowski Antoni, Dr. Eberman Aba. Fedorowicz Alojzy. Garapich Michał. Dr. Grocholski Kazimierz. Jasiński Henryk, Dr. Kopczyński Ignacy, ojciec. Kopczyński Ignacy, syn. Hr. Koziobrodzki Szczesny, przewodniczący. Hr. Koziobrodzki Justyn. Hr. Piniński Leonard. Podlewski Edward. Br. Romaszkan August. Rościszewski Franciszek. Serwatowski Teodor. Strzałkowski Stanisław. Szeliski Kazimierz. Tuczyński Kazimierz. Ujejski Aleksander 20 złr. Vivien Jan. Wszelaczyński Kajetan. Zabielski Ignacy.	22			
Barański Paweł. Bardecki Mieczysław. Barta Jan. Cetwiński Klemens. Cerkiewicz Cyryl, ks. Czołowski Aleksander. Deskur Bronisław. Glass Nikodem, ks. Gromadka Grzegorz, ks. Hoszowski Mikołaj ks. Jastrzębski Rudolf. Laurecki Leon. Leszczyszyn Hryń. Łękowski Jan. Łopatyński Izidor. Małecki Stanisław. Mochnacki Tymoteon. Piotrowski Antoni. Poznański Józef. Poznański Albin. Rozwadowski Kazimierz. Rodakowski Wacław. Rodakowski Aleksander. Rukowski Longin, ks. Sanojca Piotr, ks.		b) członkowie placący po 10 złr. wkładki	2			
		Wolfarth Wiktor. Wszelaczyński Maciej.	2			
				d) członkowie uwolnieni od wkładki.	45 71	
				Lic Michał, ks. Lysy Mikołaj.	2	
				22. Oddział Tlumacki.		
				a) członkowie placący po 15 złr. wkładki.		
				Abgarowicz Teodor. Asłań Paweł.		

Aywas Grzegorz.		Bastgen Roman.		Członek honorowy	
Brett Teodor, przewodnic.		Biliński Roman.		Hr. Potocki Alfred.	
Dobrowolski Bronisław.		Chołodecki Izydor.		24. Oddział Żórawieński.	
Dobrowolski Zenon.		Czemeryński Aleksander, ks.		a) członkowie płacący po 15 złr.	
Hr. Dzeduszycki Wojciech.		Dolnicki Jędrzej, ks.		wkładki.	
Ładomirski Konstanty.		Drozdowski Władysław, ks.		Chajęcki Tadeusz, przewod.	
Nikorowicz Paweł.		Hr. Dzeduszycki Włodzim.		Cieński Bolesław.	
Ochanowicz Jan.		Frankewski Stanisław.		Czajkowski Michał.	
Pieńczykowski Stanisław.		Fraenkel Ignacy		Hr. Dzeduszycki Aleksand.	
Puzyna Julian.		Garapich Stanisław.		Jełowicki Julian.	
Rokossowski Mieczysław.		Garapich Michał.		Komarnicki Stanisław.	
Rozwadowski Ryszard.		Jasiński Feliks.		Kunaszewski Maciej.	
Sawa Franciszek, ks.		Jaworski Kazimierz.		Opolski Edmund.	
Wereszczyński Henryk.		Kamiński Henryk.		Pietruski Jan.	
Zawadzki Julian.	17 24	Kokurewicz Michał.		Pietruski Konstanty.	
b) członkowie płacący po 5 złr.		Komarnicki Bolesław.		Prek Tadeusz.	
wkładki.		Korczyński Aleksander, ks.		Rozwadowski Bartłomiej.	
23. Oddział Złoczowski.		Kriegshaber Antoni.		Rozwadowski Franciszek.	
a) członkowie płacący po 15 złr.		Kwiatkiewicz Aleksander.		Sobota Karol.	
wkładki		Malinowski Władysław.		Winnicki Kazimierz.	15
Augystynowicz Bolesław,		Mazaraki Jędrzej.		b) członkowie płacący po 5 złr.	
przewodniczący.		Hr. Olizar Erazm.		wkładki.	
Hr. Baworowski Waclaw.		Ostaszewski Kajetan.		Blicharski Józef.	
Bochdan Hipolit.		Pluschk Eerdynand.		Gromnicki Michał, ks.	
Bogucki Tomasz, ks.		Podlewski Szymon.		Janowski Józef.	
Chrzęszcz Tadeusz.		Posochoński Franciszek, ks.		Janiszewski Erazm.	
Drzewicki Jan.		Reyter Karol.		Kłossowski Henryk.	
Gnoiński Wincenty.		Rojowski Kazimierz.		Kołodkiewicz Platon.	
Jaworski Apolinary.		Rychalski Józef.		Kowalski Erazm.	
Kriegshaber Ferdynand.		Rychalski Władysław.		Kowalski Kazimierz.	
Hr. Łączyński Henryk.		Smochowski Ludwik.		Leczyński Czesław.	
Obertyński Kazimierz.		Stecker Ferdynand.		Lewicki Konstanty, ks.	
Poten Karol.		Strzelecki Krzysztof.		Hr. Łoś Emil.	
Rojowski Konstanty.		Strusiewicz Zygmunt.		Rożański Mikołaj, ks.	
Schnell Oskar.		Szwaer Izack.		Szamota Michał, ks.	
Torosiewicz Emil.		Treter Konstanty.		Słotwiński Ludwik.	
Hr. Wodzicki Kazimierz.		Wartarasiewicz Maryan.	39	Wilczyński Włodzimierz.	
Zawadzki Karol.	17	Wojsicki Feliks.		Zelner Wiktor.	16
b) członkowie płacący po 10 złr.		c) członkowie płacący niżej 5 złr.		c) członkowie uwolnieni od	
wkładki.		wkładki.		wkładki.	
Sznejder Józef.	1	Zaborejko Eljasz.	1	Brodowicz Józef.	
c) członkowie płacący po 5 złr.		d) członkowie uwolnieni od		Dittmarsch Jonatan	2 33
wkładki.		wkładki.			
Axentowicz Ludwik.		Kokurewicz Józef.	2 60		
		Kostrów Ignacy.			

Zestawienie wszystkich członków czynnych c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego według stanu z końcem roku 1875.

L.	Nazwa oddziału	Ilość członków płacących po zlr.						Razem członków	Suma wkładek zlr.	U w a g i
		20	15	10	5	nżej 5	uwolnionych			
1	Bobrka	—	10	—	35	31	—	76	390	
2	Borszczów	—	9	—	7	—	—	16	170	
3	Brody	—	12	—	22	—	1	35	290	
4	Brzeżany	—	23	—	56	—	1	80	625	
5	Buczacz	—	32	—	8	—	—	40	520	
6	Drohobycz	—	1	—	8	3	—	12	60	
7	Horodenka	—	29	6	61	—	4	100	802	
8	Jarosław	—	7	—	52	26	1	86	391	
9	Kamionka	1	14	—	12	1	26	54	292	
10	Lwów	—	33	2	20	1	32	88	617	
11	Przemyśl	—	23	—	77	26	—	126	745	
12	Przemyślany	—	7	—	17	13	1	38	216	
13	Rawa	—	16	—	22	—	4	42	350	
14	Rohatyn	—	8	—	33	3	—	44	291	
15	Rudki	—	26	1	48	21	30	126	674	
16	Sambor	—	7	—	31	7	1	46	274	
17	Sanok	—	5	—	59	1	—	65	371	
18	Sokal	—	29	—	18	—	1	48	525	
19	Stanisławów	—	11	2	32	11	2	58	365	
20	Tarnopol	1	22	1	45	—	2	71	580	
21	Tłumacz	—	17	—	—	—	—	17	255	
22	Złoczów	—	17	1	39	1	3	61	462	
23	Żurawno	—	15	—	16	—	2	33	305	
Razem		2	373	13	718	145	111	1362	9570	

Ogólne zestawienie wszystkich członków Towarzystwa.

I.	Członków honorowych	21
II.	Członków korespondentów	141
III.	Członków czynnych:	
	a) po za obrębem oddziałów	8
	b) w oddziałach	1362
	Razem	1532
	Suma wkładek	9690 zlr. w. a.

Stanowisko w sprawie wydziału szkolnego w powiecie łódzkim
 w sprawie wydziału szkolnego w powiecie łódzkim

Lp.	Nazwa wydziału	Liczba wydziałów				Lp.	Nazwa wydziału	Liczba wydziałów			
		1900	1901	1902	1903			1900	1901	1902	1903
1	Wydział I	10	10	10	10	1	Wydział I	10	10	10	10
2	Wydział II	9	9	9	9	2	Wydział II	9	9	9	9
3	Wydział III	13	13	13	13	3	Wydział III	13	13	13	13
4	Wydział IV	23	23	23	23	4	Wydział IV	23	23	23	23
5	Wydział V	32	32	32	32	5	Wydział V	32	32	32	32
6	Wydział VI	4	4	4	4	6	Wydział VI	4	4	4	4
7	Wydział VII	29	29	29	29	7	Wydział VII	29	29	29	29
8	Wydział VIII	7	7	7	7	8	Wydział VIII	7	7	7	7
9	Wydział IX	14	14	14	14	9	Wydział IX	14	14	14	14
10	Wydział X	34	34	34	34	10	Wydział X	34	34	34	34
11	Wydział XI	98	98	98	98	11	Wydział XI	98	98	98	98
12	Wydział XII	7	7	7	7	12	Wydział XII	7	7	7	7
13	Wydział XIII	14	14	14	14	13	Wydział XIII	14	14	14	14
14	Wydział XIV	2	2	2	2	14	Wydział XIV	2	2	2	2
15	Wydział XV	48	48	48	48	15	Wydział XV	48	48	48	48
16	Wydział XVI	4	4	4	4	16	Wydział XVI	4	4	4	4
17	Wydział XVII	59	59	59	59	17	Wydział XVII	59	59	59	59
18	Wydział XVIII	23	23	23	23	18	Wydział XVIII	23	23	23	23
19	Wydział XIX	11	11	11	11	19	Wydział XIX	11	11	11	11
20	Wydział XX	46	46	46	46	20	Wydział XX	46	46	46	46
21	Wydział XXI	17	17	17	17	21	Wydział XXI	17	17	17	17
22	Wydział XXII	17	17	17	17	22	Wydział XXII	17	17	17	17
23	Wydział XXIII	16	16	16	16	23	Wydział XXIII	16	16	16	16
Razem		573	573	573	573	Razem		573	573	573	573

Ogólne zestawienie wydziałów szkolnych powiatu łódzkiego

I. Wydział I
 II. Wydział II
 III. Wydział III
 IV. Wydział IV
 V. Wydział V
 VI. Wydział VI
 VII. Wydział VII
 VIII. Wydział VIII
 IX. Wydział IX
 X. Wydział X
 XI. Wydział XI
 XII. Wydział XII
 XIII. Wydział XIII
 XIV. Wydział XIV
 XV. Wydział XV
 XVI. Wydział XVI
 XVII. Wydział XVII
 XVIII. Wydział XVIII
 XIX. Wydział XIX
 XX. Wydział XX
 XXI. Wydział XXI
 XXII. Wydział XXII
 XXIII. Wydział XXIII

